

Revista ECONOMICA

CONSILIUL SUPREM AL DEZVOLTĂRII ECONOMICE ȘI SOCIALE — INSTITUTUL CENTRAL DE CERCETARI ECONOMICE

NICOLAE CEAUȘESCU

GÎNDIRE CREATOARE ȘI ACȚIUNE
DINAMICĂ ÎN SLUJBA PROGRESULUI
ROMÂNIEI ȘI BUNĂSTĂRII POPORULUI

Stilul de muncă al tovarășului Nicolae Ceaușescu se caracterizează printr-o activitate vie, neobosită, prin legătura directă, nemijlocită cu oamenii din cele mai diverse domenii, prin prezența sa continuă în mijlocul lor, secretarul general al partidului fiind un exemplu de ce înseamnă în cel mai înalt sens un adevărat „om între oameni”.

Dialogul purtat la fața locului cu oamenii muncii de către tovarășul Nicolae Ceaușescu constituie un izvor nesecat de idei noi și inițiative valoroase pentru perfecționarea continuă a activității economice și sociale, pentru mobilizarea tuturor resurselor de accelerare a dezvoltării, de realizare a saltului calitativ cerut de făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate.

NICOLAE CEAUȘESCU — gîndire creatoare și acțiune dinamică în slujba progresului și bunăstării

ORIENTĂRI FUNDAMENTALE CARE AU IMPRIMAT UN CURS CALITATIV NOU DEZVOLTĂRII ECONOMICO-SOCIALE A ȚĂRII

EXPERIENȚA MONDIALĂ arată că perioadele de înflorire a unei națiuni au coincis întotdeauna cu afirmarea unor personalități deosebite, a unor conducători proeminenți. Această legitate universală este pe deplin confirmată și de istoria poporului român. De peste un deceniu, realizările fără precedent ale țării noastre și programele care-i prefigurează viitorul se află sub puternica înriurire a contribuției teoretice și a efervescentei acțiunii practice a secretarului general al Partidului Comunist Român și președintelui țării — tovarășul Nicolae Ceaușescu — care, prin întreaga sa activitate, slujește cu toate puterile cauza propășirii patriei, idealurile socialismului și comunismului. Conducătorul partidului și statului nostru, a cărui aniversare a 60 de ani de viață și 45 de ani de activitate revoluționară prilejuiește o adevărată sărbătoare a întregului nostru popor, strîns unit în jurul partidului — intruchipează cu strălucire trăsături prin care el însuși caracteriza comunismul militant: „A fi cu adevărat marxist-leninist înseamnă a fi un explorator îndrăzneț și experimentat al drumului nou pe care îl deschide omenirii socialismul și comunismul, un cutezător vizionar al zilei de mâine pornind de la realizările și cerințele arzătoare ale zilei de azi, precum și de la concluziile generalizate pe plan teoretic, ale experienței de ieri și de azi”¹).

Prin bogata sa activitate teoretică, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a adus o excepțională contribuție personală la elaborarea unor teze și concepte fundamentale ale edificării socialismului cu privire la stabilirea etapelor și stadiilor dezvoltării societății noastre, îmbinarea generalului cu particularul în făurirea noii societăți, raportul dintre factorii interni și externi, creșterea rolului factorului politic, conștient, natura și modul de rezolvare a contradicțiilor în economia și societatea noastră, acțiunea

legilor economice și mecanismul funcționării lor, îmbinarea organică a conducerii unitare a economiei și societății, cu participarea largă a maselor de oameni ai muncii la conducere.

Militant neobosit pentru elaborarea problemelor teoretice ale construirii noii societăți, pentru aplicarea în mod creator a principiilor generale ale socialismului, a concepției despre lume a clasei muncitoare la condițiile specifice ale României, tovarășul Nicolae Ceaușescu a stabilit, încă de la Congresul al IX-lea al partidului, un nou curs politicii economice a partidului și statului nostru care, pe temeiul avantajelor și superiorității orînduirii socialiste, al valorificării maxime a întregului potențial material și uman de care dispune țara noastră și al intensificării participării la circuitul economic mondial, a asigurat accentuarea factorilor intensivi ai creșterii economice și realizarea unui înalt dinamism al dezvoltării economiei naționale.

Spre etape mai înalte ale construcției socialiste și comuniste în țara noastră

DIN MULTITUDINEA PROBLEMELOR la care secretarul general al partidului și-a adus contribuția de gîndire originală se degaje, înainte de toate, determinarea conținutului, trăsăturilor și cerințelor fiecărei etape a construcției socialiste, a fiecărui stadiu de dezvoltare a țării noastre, aceasta fiind premisa fundamentală a stabilirii programului de acțiune și a unei linii politice realiste, capabile să asigure o conducere științifică eficientă a vieții economico-sociale.

În această ordine de idei se remarcă tezele despre societatea socialistă, multilateral dezvoltată — ca etapă obiectiv necesară în mersul spre comunism al țării noastre. Instaurarea noii orînduirii și făurirea econo-

miei socialiste unitare au determinat mutații radicale în baza materială a societății, au creat condiții pentru creșterea puternică a forțelor de producție, au înlăturat inegalitatea economică și politică de clasă. Dar, așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu „*prin aceasta nu am soluționat însă ansamblul problemelor sociale pe care le implică înfăptuirea plenară a principiilor socialismului și comunismului*”²⁾. Abordarea dialectică, procesuală a edificării noii orînduiri a condus la stabilirea unei strategii de dezvoltare economico-socială pe termen lung în vederea realizării integrale a trăsăturilor proprii socialismului, la stabilirea unei noi etape — etapa făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate.

În această etapă, pe baza unei viziuni atotcuprinzătoare, integratoare asupra sarcinilor construcției socialiste, se cer realizate profunde transformări în baza tehnico-materială, în structura socială, în conștiința membrilor societății, în urma cărora societatea socialistă multilateral dezvoltată se va înfățișa din toate punctele de vedere superioară orînduirii capitaliste, asigurînd în același timp „cărămizile” necesare construirii comunismului deplin, afirmării treptate a principiilor fundamentale ale acestuia în patria noastră.

Pe de altă parte, teza despre *România, țară socialistă în curs de dezvoltare*, formulată pornindu-se de la disocierea criteriului social-politic de cel economic, scoate în relief decalajul care ne desparte încă de țările avansate din punct de vedere economic și necesitatea intensificării eforturilor pentru lichidarea lui.

Prioritate dezvoltării economiei, forțelor de producție

GÎNDIREA CREATOARE a secretarului general al partidului a asigurat permanent o infuzie de spirit înnoitor, de inițiative în domeniul teoriei și practicii revoluționare, concretizate în elaborarea originală a politicii de dezvoltare economico-socială a țării, în accelerarea acestei dezvoltări. Prioritatea acordată permanent de partidul nostru *dezvoltării economiei, creșterii în ritm înalt a forțelor de producție, făuririi unei puternice și moderne baze tehnico-materiale* stă la temelia marilor realizări obținute în construirea noii orînduiri.

În concepția secretarului general al partidului se remarcă cu pregnanță faptul că atât parcurgerea etapelor necesare pentru a ajunge la comunism cît și trecerea de la un stadiu de dezvoltare la altul, pentru înlăturarea decalajului care ne desparte de țările avansate din punct de vedere economic, nu pot fi realizate fără o politică fermă de industrializare socialistă. „*Experiența poporului român, ca și istoria dezvoltării societății omenesti* — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu — *demonstrează că industrializarea este singura cale care duce spre progres și civilizație, spre ridicarea standardului de viață, asigură în fapt independența și suveranitatea națională*”³⁾. Pornind de la aceste considerente, Partidul Comunist Român a pus în centrul activității sale politica de *industrializare socialistă a țării* care s-a dovedit a fi factorul hotărîtor al creării și dezvoltării bazei tehnico-materiale a socialismului, al promovării progresului tehnic în toate domeniile producției materiale, al ridicării bunăstării sociale, al asigurării independenței și suveranității naționale.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a contribuit substanțial la rezolvarea unor importante probleme teoretice și practice privind profilul, structura și nivelul tehnic al industriei; corelațiile dintre ramurile producătoare de mijloace de producție și cele producătoare de bunuri de consum, dintre ramurile clasice și ramurile noi ale industriei; conceperea și desfășurarea indus-

trializării socialiste în condițiile revoluției tehnico-științifice contemporane și ale diviziunii internaționale a muncii. Perioada care a urmat Congresului al IX-lea al partidului a adus cele mai profunde modificări în industria noastră, caracterizate, înainte de toate, prin realizarea unui ritm permanent ridicat, modernizarea structurii, prin creșterea sensibilă a ponderii ramurilor și subramurilor purtătoare ale progresului tehnic de care depinde dezvoltarea accelerată a întregii economii, prin introducerea pe scară largă a progresului tehnic și îmbunătățirea calității produselor. Ca urmare, *industria a devenit ramură conducătoare și suportul tehnic al unei economii dinamice, echilibrate și eficiente*. În perspectivă industria își va întări necontenit poziția conducătoare în economie, sporindu-și ponderea în crearea venitului național, în realizarea producției lărgite și satisfacerea nevoilor de consum ale populației, în amplificarea schimburilor economice externe.

În dezvoltarea economiei românești un factor esențial l-a constituit și îl constituie *progresul agriculturii*. Se cuvine a remarca și în această privință meritele, deosebite ale viziunii realiste a secretarului general al partidului care, criticînd tendințele de nesocotire a cerințelor de dezvoltare a agriculturii ce au dăinuit înainte de Congresul al IX-lea al partidului, ca și încercările de teoretizare a rămîinerii ei în urmă, a subliniat marea însemnătate a agriculturii în dezvoltarea economico-socială a țării. De numele secretarului general al partidului sînt legate *considerarea agriculturii ca ramură de bază a economiei naționale*, teza potrivit căreia fără o agricultură modernă, de mare randament, nu este posibilă nici făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, nici trecerea la comunism. Pornind tocmai de la asemenea aprecieri și teze, Partidul Comunist Român a elaborat și aplicat un complex ansamblu de măsuri pentru lichidarea rămîinerii în urmă a agriculturii și ridicarea ei la nivelul cerințelor unei economii socialiste moderne.

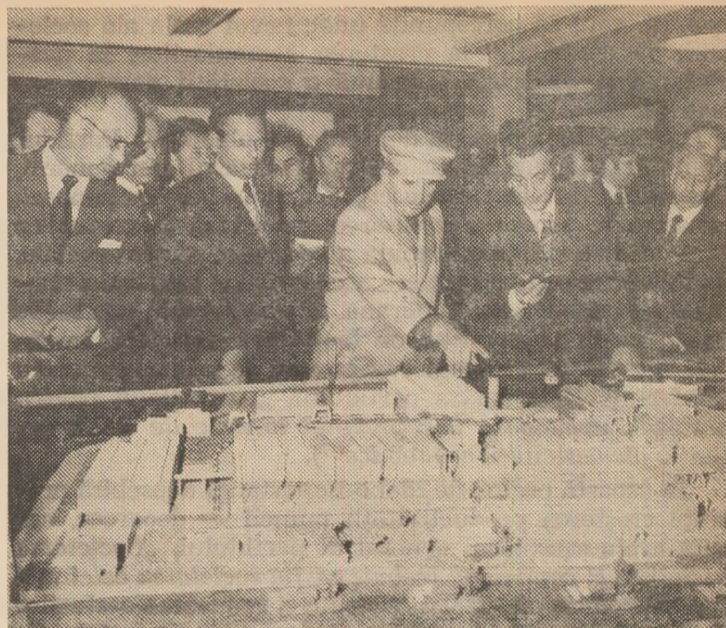
O altă direcție impregnată de spiritul novator și a sensului acut al echității — caracteristice gândirii președintelui României, o constituie fundamentarea concepției și a politicii de repartizare echilibrată a forțelor de producție pe teritoriul țării, de diminuare a decalajelor încă mari existente între diferitele zone și localități, de asigurare a unei dezvoltări armonioase pe ansamblul economiei. „*Făurirea socialismului, arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu, presupune dezvoltarea puternică a forțelor de producție pe întregul teritoriu al țării, într-o concepție unitară și de largă perspectivă*. Numai pe această cale se asigură *ridicarea gradului de civilizație a tuturor localităților, lichidarea migrației populației spre orașele mari, transformarea armonioasă a întregii structuri și vieți sociale, făurirea deplinei egalități în ce privește condițiile de muncă și viață, exercitarea drepturilor și afirmarea în câmpul vieții sociale a tuturor cetățenilor țării*”⁴⁾. În perioada actuală, pe baza hotărîrilor Congresului al XI-lea al P.C.R., apar pe harta țării noi și noi obiective economice, repartizate în așa fel încît modifică substanțial locul și rolul județelor în economia noastră. Dincolo de aspectele pur cantitative, aceste modificări asigură valorificarea optimă a resurselor materiale și forței de muncă, oferă temelia materială trainică a egalității economice și sociale a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate.

Știința și producția — laturi inseparabile ale activității de creație a omului

ÎNTREAGA OPERĂ a secretarului general al partidului relevă preocuparea pentru făurirea unei economii moderne, de înalt nivel tehnic, de mare produc-

tivitate și eficiență, la nivelul țărilor celor mai avansate din lume, capabilă să valorifice la un grad superior resursele materiale de care dispunem. În acest cadru o trăsătură dominantă a gândirii tovarășului Nicolae Ceaușescu o reprezintă înțelegerea rolului determinant pe care îl are în zilele noastre dezvoltarea științei. „Realitatea demonstrează că în epoca modernă producția și știința se condiționează reciproc, contribuind una la accelerarea dezvoltării celeilalte; știința și producția constituie două laturi inseparabile ale activității de creație a omului“⁽⁵⁾. Ridicându-se ferm împotriva atitudinii rigide, dogmatice care s-a manifestat în tratarea unor probleme ale dezvoltării științei în țara noastră, în organizarea și îndrumarea acestei activități, tovarășul Nicolae Ceaușescu a determinat o schimbare radicală a poziției față de cercetarea științifică, care a condus la formarea unei noi concepții unitare cu privire la orientarea și organizarea activității de cercetare, la o politică a științei corespunzătoare cerințelor socialismului și comunismului care trebuie să reprezinte chintesența cunoașterii, rezultatul acumulării și sintetizării a tot ce a creat mai de preț mintea omului.

Cu deosebită putere a fost subliniat rolul științei în progresul economico-social al țării noastre, în strânsă legătură cu revoluția tehnico-științifică contemporană care modifică în mod radical condițiile producției materiale și posibilitățile de valorificare a bogățiilor naturale în folosul omului, asigură fabricarea pe scară industrială a unor noi și largi game de produse. Tocmai asemenea concepție a dus la concluzia că dezvoltarea economiei românești nu se poate bizui numai pe importul de soluții științifice, tehnice și economice, că pentru aceasta se cer studii aprofundate din partea propriilor noștri cercetători. Subliniind necesitatea creației originale s-a arătat în același timp faptul că aceasta nu se poate dezvolta decât în strânsă legătură cu evoluția științei și gândirii în lume. Evident, aceasta înseamnă o concepție cu deschidere largă spre dezvoltarea schimbului de experiență și opinii cu cercetători din alte țări, spre cunoașterea realizărilor valoroase ale celorlalte popoare.

rii agriculturii și celorlalte ramuri ale producției materiale, repartizării raționale a forțelor de producție pe teritoriu, valorificării superioare a bogățiilor naturale și folosirii eficiente a fondului național de timp de muncă — fără de care nu se pot îndeplini socialismul și comunismul în patria noastră.

În acest context rata înaltă a acumulării decurge din necesitatea depășirii stadiului de țară în curs de dezvoltare, lichidării decalajului care ne desparte de țările cu economie dezvoltată. Așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, asigurarea unei rate înalte a acumulării devine și mai arzătoare în epoca modernă, în condițiile revoluției tehnico-științifice mondiale, care impune, și în același timp determină, o dezvoltare vertiginoasă a forțelor de producție. Șansa reală a comprimării etapelor de dezvoltare economică pe care o oferă revoluția tehnico-științifică poate fi realizată numai în condițiile asigurării unei rate înalte a acumulării. O rată scăzută a acesteia în condițiile revoluției tehnico-științifice contemporane conduce la agravarea decalajelor. Experiența construcției socialiste în țara noastră, anumite neajunsuri manifestate înainte de Congresul al IX-lea al partidului (ca de altfel întreaga experiență mondială), relevă legătura organică dintre rata acumulării și dinamizării creșterii economice, proces imperios necesar pentru progresul României, pentru sporirea susținută a veniturii naționale, sursa unică a consumului, a ridicării pe noi trepte a bunăstării materiale și spirituale a oamenilor muncii din țara noastră (vezi tabelul).

Sînt elemente care evidențiază condiționarea decisivă a făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintării țării spre comunism de opțiunea privind alocarea unei importante părți din venitul național pentru dezvoltare. Ca urmare a ridicării ratei acumulării s-a accentuat considerabil creșterea veniturii naționale. Astfel, în perioada 1966—1975, venitul național a sporit cu 147% față de o creștere de 123% realizată în perioada anterioară de 10 ani 1956—1965.

În concepția secretarului general al partidului nostru ritmul și dimensiunile creșterii economice depind într-o măsură din ce în ce mai mare nu numai de volumul resurselor materiale, de muncă și financiare, antrenate în activitatea productivă, ci și de eficiența utilizării lor. În zona acesteia se dă bătălia principală pentru accelerarea dezvoltării economico-sociale a țării noastre. Încă la Conferința Națională din 1976 tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta că toate eforturile materiale și financiare ale economiei trebuie să se îndrepte spre acțiunile cu cea mai înaltă eficiență eco-

Rata înaltă a acumulării și eficiența economică ridicată — caracteristici fundamentale ale modelului românesc de creștere economică

ÎN ULTIMUL DECENIU, cu aportul hotărîtor al tovarășului Nicolae Ceaușescu, s-a conturat tot mai mult modelul creșterii economice românești ale cărui caracteristici fundamentale sînt rata înaltă a acumulării și eficiența economică ridicată. Secretarului general al partidului nostru îi revine un rol hotărîtor în fundamentarea necesității unei rate înalte a acumulării pentru țara noastră. „Trebuie să fim conștienți — arăta secretarul general al partidului — de faptul că istoria va reține, iar generația noastră va fi judecată nu după cît s-a consumat la un moment dat în societate, ci mai ales după ce s-a făcut pentru a asigura progresul rapid și multilateral al României, pentru a asigura un viitor fericit, comunist, națiunii noastre“⁽⁶⁾.

În concepția partidului nostru, a secretarului său general, rata înaltă a acumulării este impusă de necesitatea asigurării unui ritm înalt de dezvoltare a forțelor de producție, industrializării țării pe baza celor mai noi realizări ale tehnicii, dezvoltării și moderniză-

nomică, care să corespundă unor nevoi reale ale societății, să contribuie la creșterea acumulărilor, la dezvoltarea și înflorirea continuă a societății noastre socialiste.

Pornind de la această determinare obiectivă, Partidul Comunist Român, în frunte cu secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a acționat și acționează consecvent pentru dezvoltarea prioritară a ramurilor care asigură ridicarea rapidă a rodniciei muncii sociale, pentru afirmarea cu putere a cuceririlor revoluției tehnico-științifice contemporane, concentrează eforturile pentru mobilizarea tuturor factorilor calitativi, intensivi ai creșterii economice. Așa cum se arăta la recenta Conferință Națională a partidului, „...esențialul pentru perioada următoare îl reprezintă laturile de ordin calitativ ale activității economice”¹⁾.

În această ordine de idei o importanță deosebită prezintă creșterea productivității muncii — deoarece, așa cum arăta secretarul general al partidului, „Societatea socialistă și comunistă trebuie să fie societatea celei mai înalte productivități”²⁾ — precum și reducerea costurilor de producție și în special a cheltuielilor materiale. În vederea îndeplinirii acestor obiective majore ale construcției socialiste și comuniste în țara noastră, din inițiativa și cu aportul determinant al secretarului general al partidului, este întreprins un vast program de acțiuni care vizează mecanizarea și automatizarea rapidă a proceselor de producție, organizarea științifică a producției și muncii, folosirea mijloacelor electronice de comandă, reducerea consumurilor specifice de materii prime și materiale, folosirea rațională a combustibilului, energiei electrice, valorificarea superioară a materiilor prime și materialelor, înnoirea și modernizarea produselor, perfecționarea tehnologiilor în toate ramurile economiei, valorificarea deșeurilor și a produselor secundare. În prezent, și într-o proporție sporită în viitor, creșterea eficienței economice depinde de îmbunătățirea utilizării mașinilor și instalațiilor, a tuturor fondurilor fixe cu care este dotată economia națională și a căror valoare va ajunge la sfârșitul acestui cincinal la aproape 2 000 miliarde lei, reprezentând o componentă de bază a avuției naționale.

Evoluția ratei acumulării, a investițiilor realizate în economie și a sporirii venitului național

Perioada	Partea din venitul național destinată fondului de dezvoltare %	Investiții realizate în economie (mrd. lei, în medie anual)	Sporul venitului național (mrd. lei) *)
1956—1960	16,0	20,0	27
1961—1965	24,3	39,9	51
1966—1970	28,8	66,2	66
1971—1975	34,1	109,8	150

*) Calculat ca diferență între venitul național din ultimul an al perioadei respective și anul final al perioadei anterioare.

muncii. Toate problemele esențiale ale dezvoltării țării noastre gravitează în jurul acestei axe fundamentale, care relevă faptul că în centrul gândirii economice a tovarășului Nicolae Ceaușescu, în centrul preocupărilor partidului și statului nostru se află omul, dezvoltarea lui multilaterală. Creșterea bunăstării sociale se sprijină fundamental pe dezvoltarea puternică a economiei, a forțelor de producție.

Elaborarea multilaterală a noțiunii de bunăstare a întregului popor, a măsurilor de ridicare continuă a acesteia sînt asociate de către întregul nostru popor de activitatea teoretică și practică a tovarășului Nicolae Ceaușescu. În concepția secretarului general al partidului, bunăstarea întregii societăți se referă atît la laturile cantitative ale consumului populației cît și la laturile calitative ale vieții materiale și spirituale ale acesteia, la ansamblul condițiilor economice și social-politice care asigură afirmarea și înflorirea personalității umane. Conducînd vasta operă de edificare a societății socialiste, — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — partidul nostru pune pe primul plan omul, dezvoltarea sa multilaterală, asigurarea ridicării continue a bunăstării lui materiale, dar și crearea tuturor condițiilor pentru lărgirea orizontului său de cunoaștere, pentru manifestarea sa plenară în întreaga viață social-politică.

O importanță teoretică și practică deosebită pentru construcția socialismului și comunismului în țara noastră au tezele formulate de secretarul general al partidului cu privire la necesitatea asigurării unei producții materiale în stare să satisfacă cerințele de consum științific determinate, dar care să excludă risipa sub orice formă, consumul de dragul consumului, tezele cu privire la îndeplinirea retribuției după muncă și la promovarea fermă a principiilor eticii și echității socialiste în repartiție, la raportul dintre veniturile directe și cele din fondurile sociale de consum, la îmbinarea repartiției după muncă cu repartiția după nevoi în procesul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate și trecerii la comunism.

PREFACERILE radicale petrecute în peisajul economic-social al țării, în viața populației, perspectivele luminoase ale dezvoltării României constituie rodul eforturilor unite ale întregului nostru popor, eforturi orientate și potențate de o politică științifică, înțeleaptă, concepută și condusă cu măiestrie de partid, de conducerea sa democratică și colectivă, al cărei inițiator este tovarășul Nicolae Ceaușescu, personalitatea remarcabilă a României de astăzi, cel mai iubit fiu al poporului nostru.

Marin POPESCU
doctor în economie
Academia „Ștefan Gheorghiu”

Creșterea economică și bunăstarea socială

ÎN OPERA secretarului general al partidului problemele dezvoltării economiei românești au fost și sînt abordate într-o legătură organică cu criteriile de ordin social, cu necesitatea ridicării bunăstării oamenilor

¹⁾ Nicolae Ceaușescu, România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate, vol. 6, Ed. politică, 1972, p. 644—645.

²⁾ Nicolae Ceaușescu, România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate, vol. 6, Ed. politică, 1972, p. 648.

³⁾ Nicolae Ceaușescu, România pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste, vol. 1, Ed. politică, 1968, p. 21.

⁴⁾ Nicolae Ceaușescu, România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate, vol. 12, Ed. politică, 1976, p. 400—401.

⁵⁾ Nicolae Ceaușescu, România pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste, vol. 2, Ed. politică, 1968, p. 29.

⁶⁾ Nicolae Ceaușescu, România pe drumul construcției societății socialiste multilateral dezvoltate, vol. 12, Ed. politică, 1970, p. 595.

⁷⁾ Nicolae Ceaușescu, Raport la Conferința Națională a P.C.R. 7—9 decembrie 1977, Ed. politică 1977, p. 16.

⁸⁾ Nicolae Ceaușescu, România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate, vol. 10, Ed. politică 1974, p. 929.

O VIZIUNE INTEGRATOARE ASUPRA AGRICULTURII CA RAMURĂ DE BAZĂ A ECONOMIEI NAȚIONALE

PENTRU POPORUL ROMÂN aniversarea a 60 de ani de viață și 45 de ani de activitate revoluționară pe care secretarul general al partidului nostru și președintele României, tovarășul Nicolae Ceaușescu îi implinește la sfârșitul acestei luni se înscrie între sensurile nobile ale unei sărbători de inimă. Întreaga națiune aduce astfel o înaltă prețuire mării personalități a neamului nostru ce printr-o cunoaștere temeinică a pulsului țării, un profund simț al realităților, o viziune prospectivă cutezătoare a înfrunit și înfrumusețe puternic evoluția României pe calea progresului și bunăstării, ghidându-i cu înțelepciune drumul spre un destin fericit.

Pentru mine, specialist în domeniul agriculturii, sărbătorirea secretarului general al partidului constituie un profund prilej de reflecție asupra rolului pe care marea personalitate a tovarășului Nicolae Ceaușescu, l-a avut și îl are pentru progresul acestei ramuri. Consider că în istoria gândirii economice românești există foarte puține precedente în ce privește creativitatea unei personalități, elaborarea de către aceasta a unor soluții originale în pas cu realitățile țării, cu cerințele vremii, care să releve nivelul superior de abordare și elaborare de către secretarul general al partidului nostru a problemelor agriculturii naționale. De-a lungul timpului, problema locului și rolului agriculturii în economia țării a suscitat discuții dintre cele mai ardente și contradictorii, amplificând considerabil valoarea soluționării actuale a problemei agrare și agricole a României. Deși supralicitau statutul agriculturii în economie, prin politica lor, adepții teoriilor de felul „România — țară eminentamente agricolă” au înăbușit vizibil însăși dezvoltarea acestei importante ramuri. Chiar și unele elemente de gândire rațională de felul dezvoltării agriculturii în cadrul complexului economic național, cu o industrie avansată, aveau mai puțin în vedere un element de cardinală însemnătate pentru progres: relațiile de producție. Alte teorii vizând realmente progresul agriculturii făceau, adeseori, apel la unele soluții valabile în alte împrejurări, în alte locuri.

Efectuarea în anul 1945 a primei reforme agrare cu adevărat democratice, și trecerea apoi la transformarea socialistă a agriculturii, la organizarea unor mari întreprinderi agricole socialiste, bazate pe proprietatea de

stat sau de grup, cooperatistă, constituie procese de însemnătate istorică, care au creat premisele necesare pentru înfăptuirea unor modificări profunde în agricultura țării, urmărindu-se trecerea de la o agricultură fărâmițată, extensivă, la o agricultură așezată pe temelii cu totul noi, de un randament cu mult superior. Asemenea modificări au avut suportul în demararea și continuarea industrializării socialiste, ce a oferit, tot mai mult, posibilitatea înzestrării agriculturii cu o bază materială puternică.

Fundamentarea unei concepții științifice despre locul și rolul agriculturii în economie

ÎN ACEASTĂ perioadă corelațiile normale ce trebuiau păstrate între industrie și agricultură, cerințele dezvoltării multilaterale și rapide a agriculturii au fost însă subestimate, ceea ce a determinat rămânere în urmă în această ramură, atât față de industrie cât și față de posibilitățile de progres create prin socializarea agriculturii. Sînt fenomene a căror persistență putea provoca disproporții cu repercusiuni puternic negative în întreaga dezvoltare economico-socială a țării.

În perspectiva istorică a progresului României, *viziunea integratoare, dinamică a tovarășului Nicolae Ceaușescu asupra locului și rolului însemnat al agriculturii moderne în economia noastră socialistă* — parte componentă a teoriei sale sistematice privind dezvoltarea economico-socială a țării — apare astfel ca o concepție de o mare însemnătate teoretică și practică, ca un merit deosebit al secretarului general al partidului în impulsivizarea dezvoltării țării. În deplină concordanță cu realitățile României, cu cerințele ei de progres, tovarășul Nicolae Ceaușescu relevă că în economia noastră, pe fondul rolului conducător al industriei, afirmat cu tot mai multă forță, agricultura trebuie să reprezinte, alături de industrie, o ramură principală, de bază, chemată, prin rezultatele sale, la nivelul celor mai înalte performanțe, să impulsioneze cu putere progresul general al României.

Argumentarea pentru agricultură a atributului de ramură de bază a economiei socialiste moderne decurge din faptul că în satisfacerea cerințelor de produse de toate categoriile de care populația are nevoie produsele agroalimentare reprezintă — în cadrul desfacerilor prin comerțul so-

cialist — peste 50%. De asemenea, se are în vedere furnizarea de către agricultură a unor cantități ridicate de materii prime pentru diferitele subramuri ale industriei, cu precădere alimentară și ușoară, cu un important rol în îmbunătățirea vieții; faptul că agricultura furnizează disponibilități pentru un export de o conjunctură constant favorabilă pe piața mondială. Încă din 1966 tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia că „*În anii viitori agricultura se va afirma tot mai mult ca ramură principală a economiei naționale, asigurînd satisfacerea în condiții tot mai bune a necesităților de consum ale populației și a altor nevoi ale societății*”¹⁾, că „*...agricultura noastră poate aduce o contribuție mult mai mare la creșterea venitului național, la acumulările socialiste*”, că ea „*este ramura care, dacă-i acordăm atenția necesară, ne poate răsplăti eforturile din plin*”²⁾.

Ni se pare, totodată, important de subliniat că în gândirea secretarului general al partidului ridicarea statutului agriculturii în economie este privită ca o *problemă complexă*, încorporînd armonizat și articulat toate planurile dezvoltării. Și anume cerințele de creștere superioară, modernă, intensivă a forțelor de producție din acest sector, ale transformării agriculturii într-o activitate industrială cu specific agricol, exigențele perfecționării pe mai departe, și de o manieră novatoare, a relațiilor de producție din agricultură, și finalmente, dar ca o determinare supremă și coordonatoare, *însăși transformarea omului din agricultură, dobîndirea tot mai mult de către țărănul român a unui nou statut*, în direcția unei puternice ridicări a lui pe plan material și spiritual, la nivelul superior de muncă și viață, de cunoștințe, de conștiință și civilizație, socialistă pe care trebuie să-l aibă oricare membru al societății noastre noi.

Amintind aceste elemente se relevă cu claritate că întreaga concepție a secretarului general al partidului nostru asupra dezvoltării agriculturii urmărește să imprime trăsături calitative deosebit de însemnate în creșterea acestei ramuri, o dinamică susținută a productivității și producției agricole, noi cadențe dezvoltării economico-sociale a țării, ridi-

¹⁾ Nicolae Ceaușescu, *România pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste*, vol. 1, Ed. politică, 1968, p. 518.

²⁾ Ibidem, vol. 2, Ed. politică, 1968, p. 142.

cării nivelului de bunăstare materială și spirituală a oamenilor muncii de la sate, agricultura intensivă, modernă a României urmînd să se înscrie cu contribuții tot mai mari în procesul de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare spre comunism. Sînt idei și teze care, prin rezultate practice, și-au relevat pe deplin marea lor potențial constructiv, marea lor încercătură pentru dezvoltarea economico-socială a României. Ele fertilizează și dinamizează intens politica partidului și statului nostru de dezvoltare a agriculturii, în cadrul căreia, după Congresul al IX-lea, au fost elaborate și aplicate numeroase măsuri practice în această direcție.

Pămîntul — „mare avuție națională” ce trebuie să rodească cît mai mult

ODATĂ cu anul 1965 agriculturii i-au fost alocate, cincinal de cincinal, an de an, investiții tot mai mari, urmărindu-se constituirea mijloacelor

la pămînt, ca principalul mijloc de producție din agricultură, secretarul general al partidului i-a atribuit calitatea de „mare avuție națională” relevînd obligativitatea pentru toți cetățenii patriei de a lua toate măsurile care se impun pentru păstrarea și sporirea ei, de această avuție beneficiînd nu numai generațiile prezente, ci și cele viitoare.

În condițiile țării noastre cu zone cu precipitații insuficiente, afectate frecvent de secetă, zone în care sînt situate terenurile cele mai fertile, ameliorarea fondului funciar este susținută în mare măsură de irigații. Din păcate, ca urmare a investițiilor relativ reduse acordate pentru dezvoltarea bazei tehnico-materiale a agriculturii, lucrările de îmbunătățiri funciare, îndeosebi irigațiile au fost neglijate pînă în 1965. În primele trei cincinale, suprafața amenajată pentru irigat a ajuns la numai 230 mii hectare, creșterea pentru perioada 1961—1965 fiind de numai 30,2 mii hectare. Numai odată cu cincinalul 1966—1970, sub directa îndrumare a

lor de îmbunătățiri funciare se adaugă ample lucrări de îndiguiri și desecări, pe seama cărora întinse suprafețe din lunca inundabilă a Dunării ce cuprindeau mlaștini, bălți și suprafețe permanente inundate au fost transformate în suprafețe fertile ce contribuie prin producții mari, destul de constante, la creșterea recoltelor obținute în agricultură. Se adaugă, totodată, lucrările de combatere a eroziunii solului, de valorificare a nisipurilor, care în ansamblul lor au sporit și sporesc continuu potențialul de producție al fondului funciar.

Perfecționarea continuă a organizării, propulsor al progresului

DE O MARE IMPORTANȚĂ pentru îmbunătățirea activității în agricultură se înscriu acțiunile întreprinse la inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu privind perfecționarea cadrului organizatoric al acestei ramuri. În această direcție, constituirea asociațiilor și consiliilor intercooperatiste se evidențiază în concepția tactică a tovarășului Nicolae Ceaușescu ca principală cale pentru crearea de unități moderne în sectoare importante ale agriculturii, de amplificare considerabilă a rezultatelor.

Crearea acestor unități are în vedere necesitatea coordonării și sprijinirii eforturilor cooperativelor pentru concentrarea și specializarea producției, pentru constituirea de noi capacități de producție. Așa cum sublinia secretarul general al partidului, aceste unități sînt chemate să asigure „unirea în comun a forțelor mai multor cooperative, folosirea rațională a pămîntului, a fondurilor de investiții, a mijloacelor mecanice, a specialiștilor, a întregii forțe de muncă pentru creșterea continuă a producției, a avutului obștesc și a veniturilor cooperativelor”³⁾.

În consiliile intercooperatiste de cooperare și specializare se realizează îmbinarea între baza materială reprezentată de tractoare și mașini agricole, pusă la dispoziție de către stat, cu pămîntul și mijloacele de producție ale cooperativelor agricole, prin diverse forme fiind concepută folosirea superioară a acestora în scopul comun al cooperativelor și mecanizatorilor de a obține producții ridicate în condiții de eficiență sporită, de a realiza un cîștig cît mai înalt. Îmbinarea în cadrul consiliilor

Tabelul nr. 1
Creșterea parcului de mașini și utilaje al agriculturii

		Parc la sfîrșitul anului :				
		1960	1965	1970	1975	1976
Tractoare fizice	buc.	44 194	81 356	107 290	119 533	128 024
Combine autopropulsate	buc.	1 582	292	1 825	17 912	23 567
Semănători mecanice	buc.	33 948	65 964	54 527	46 462	44 177
Suprafața arabilă ce revine pe un tractor fizic	ha	222	121	91	81	76

trebuincioase pentru modernizarea și eficientizarea proceselor de producție. Calculele indică faptul că în perioada 1966—1970 investițiile destinate agriculturii au fost mai mari decît cele realizate în primele trei cincinale, iar cele din actualul cincinal sînt mai mari decît cele realizate în întreg deceniul 1966—1975. Creșterea susținută a investițiilor a fost armonios îmbinată cu orientarea fondurilor în direcțiile principale ce contribuie la intensificarea agriculturii, la sporirea producției agricole.

S-a pus un accent deosebit pe îmbunătățirea accelerată a bazei tehnico-materiale a agriculturii, proces în care dezvoltarea accelerată și calitativă a industriei a avut și are un rol de seamă. Datele arată că după Congresul al IX-lea al partidului a crescut în mod substanțial parcul de mașini și utilaje al agriculturii, tot mai diversificat în corelare cu cerințele specifice culturilor și zonelor țării (tabelul nr. 1). Pe această cale s-a asigurat și se asigură, tot mai mult, cadrul pentru realizarea unor producții superioare. O atenție deosebită a fost consacrată ameliorării fondului funciar, însemnătatea acestei acțiuni fiind magistral subliniată de tovarășul Nicolae Ceaușescu. Referindu-se

tovarășului Nicolae Ceaușescu, avîndu-se în vedere că irigațiile reprezintă factorul primordial pentru obținerea unor producții mari și constante în agricultura noastră, oferind, printre altele, posibilitatea folosirii cu eficiență corespunzătoare a îngrășămintelor și substanțelor chimice destinate în cantități tot mai mari agriculturii, au fost concepute și aplicate în această direcție acțiuni de mare însemnătate, prevăzute în programe speciale, de nivel național. Ele au asigurat creșterea — în ritm foarte rapid, incomparabil cu cele din perioadele anterioare — a suprafețelor amenajate pentru irigații. Față de cele 30,2 mii ha amintite, amenajate pentru irigații în perioada 1961 — 1965, în cincinalul 1966 — 1970 suprafața amenajată pentru irigații a sporit cu 334,8 mii hectare, iar în perioada 1971 — 1975 cu 760 mii hectare. În actualul cincinal executarea unor asemenea lucrări a continuat și continuă în același ritm intens. Ca urmare, în primăvara anului 1978 suprafața irigată va ajunge la aproape 2 milioane hectare, depășind de aproximativ 8 ori nivelul atins în anul 1965.

La amenajările pentru irigații ca element preponderent al programe-

³⁾ Nicolae Ceaușescu, România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate, vol. 5, Ed. politică 1971, p. 242.

intercooperatiste a activității cooperative agricole și a stațiilor pentru mecanizarea agriculturii, reprezintă un fundament adecvat și pentru creșterea nivelului de cunoștințe al cooperatoșilor, obiectiv esențial în perspectiva sarcinilor ce revin agriculturii pe fondul reducerii în acest sector a ponderii forței de muncă în totalul populației ocupate. Totodată, unirea eforturilor cooperative agricole pentru realizarea unor însemnate obiective de interes comun pe raza consiliului intercooperatist, determină direct, prin amplasarea obiectivelor respective, însăși dezvoltarea centrului administrativ de perspectivă, a viitoarelor orașe agro-industriale, creîndu-se prin aceasta o corelare armonioasă cu sistematizarea rurală și transformările structurale economice și sociale pe care le vor cunoaște în viitor satele

agricultură. Desfășurată în cadrul unor programe ce vizează soluționarea problemelor majore ale producției agricole, cercetarea științifică din agricultură se integrează tot mai mult cu producția, etapă superioară ce va contribui la extinderea și stabilirea soluțiilor tehnice majore de care are nevoie agricultura în perspectivă. Proces relevabil și în prezent într-o importantă măsură, în viitor în diferite ramuri ale agriculturii vor lucra oameni ai muncii conducători ai proceselor de producție axate pe tehnologii de mare productivitate, stabilite de cercetarea științifică. Aceștia vor fi absolvenți ai liceelor agroindustriale sau ai altor școli, cadre calificate ce vor stăpîni tainele geneticii, ameliorării și nutriției plantelor și animalelor, conducerea mașinilor și instalațiilor perfecționate.

Asemenea creșteri însemnate dezvoltă *trăsături și semnificații deosebite*. Ele dovedesc pe deplin că *concepția novatoare a secretarului general al partidului asupra făuririi unei agriculturi moderne, intensive, de înaltă productivitate, folosind cele mai noi cuceriri ale științei*, acțiunile practice întreprinse pornind de la această concepție au corespuns și corespund întru totul cu caracteristicile și particularitățile concrete ale stadiului de dezvoltare a României, cu realitățile din economia, din agricultura românească. Politica partidului și statului nostru în domeniul agriculturii au devenit *cauza proprie a întregii țărâni*, determinîndu-i și însuflețindu-i preocupările și acțiunile. În realizările agriculturii noastre, în dezvoltarea tot mai civilizată a satului românesc, în modificarea radicală a modului de muncă și viață al țaranului român se regăsesc, fără îndoială, efectele acțiunii factorilor materiali, ai celor din sfera investițiilor. Dar aceste succese sînt, deopotrivă, roade ale ridicării nivelului de instruire și cultură a țărânimii, sînt expresii ale puternicei ridicări a nivelului ei de conștiință. Pe fondul largului democratism ce caracterizează societatea noastră socialistă, ele oferă imaginea participării creatoare, cu inițiative de o mare valoare, a maselor celor mai largi ale țărânimii la transpunerea în viață a politicii partidului, bazată pe conceptele novatoare despre rolul agriculturii fundamentate de tovarășul *Nicolae Ceaușescu*.

Scrisorile pe care locuitorii satelor, țărâni, intelectualii, specialiștii le adresează secretarului general al partidului cu ocazia aniversării sale, acțiunile desfășurate în agricultură cu ocazia acestei mari sărbători a României socialiste, exprimă grăitor hotărîrea de a lucra mai bine, de a ridica agricultura românească la nivelul unei agriculturi de mare productivitate. Ele exprimă viu întreaga căldură și recunoștință a țărânimii, a celor de la sate, a celor ce lucrează în agricultură, față de partid, înalta prețuire, înaltul omagiu adus persoanei secretarului general al partidului, tovarășul *Nicolae Ceaușescu*, a cărui gîndire și acțiuni cutezătoare, ferme, clarvăzătoare constituie elementul de geneză al dezvoltării multilaterale a țării, al consolidării procesului ei de dezvoltare liberă și independentă, al propășirii națiunii noastre și asigurării unui destin tot mai fericit României socialiste.

Ion STANCIU

adjunct al ministrului agriculturii și industriei alimentare

Creșteri ale producției agricole în perioada 1961—1977

Tabelul nr. 2

	1961—1965	1966—1970	1971—1975	1976—1977
	r e a l i z ă r i			
Ritm mediu de creștere a producției globale agricole	2,7	4,4	4,7	7,5
Producții totale, din care :				
— Cereale — mii tone	10 888,7	12 727,3	14 813,7	19 054,0
— Sfeclă de zahăr — mii tone	2 866,5	3 818,5	4 757,7	6 708,8
Carne în viu — mii tone	982,0	1 278,7	1 770,3	2 236,0
Lapte — mii hl	27 970,2	34 819,8	39 954,1	48 151,8

din țara noastră. Satul de mîine își va păstra numai denumirea actuală, modificîndu-se treptat dar radical, îmbrăcînd din punct de vedere al condițiilor de viață caracteristici ale orașului.

Mecanizarea, realizarea lucrărilor de irigații în sisteme moderne, chimizarea, extinderea complexelor cu tehnologii de flux industrial, acțiunile în totalitate menite să asigure transformarea muncii din agricultură într-o variantă a muncii industriale — care au cunoscut cele mai puternice afirmări în agricultură începînd cu anul 1965 — necesită încorporarea unui volum deosebit de ridicat de cuceriri ale cercetării științifice. Concepția originală a secretarului general al partidului, tovarășul *Nicolae Ceaușescu*, privind dezvoltarea cercetării științifice din agricultură în corelare cu procesele și fenomenele complexe ale modernizării și intensificării producției acestei ramuri, a asigurat însă crearea unei corelații optime pe întreaga această perioadă între producție și cercetare. A fost organizată Academia de Științe Agricole și Silvice, s-au înființat noi institute și stațiuni de cercetare pe ramuri de producție și domenii de activitate, ce cuprind toate zonele țării, s-a întărit baza tehnico-materială a cercetării științifice din

Se cuvine remarcat și faptul că orientarea în agricultura cooperatistă a investițiilor spre realizarea unor capacități moderne, creșterea an de an în acest sector a fondurilor alocate pentru întărirea bazei tehnico-materiale au dus la armonizarea dezvoltării agriculturii socialiste cu cele două forme de proprietate ale sale — de stat și de grup, cooperatistă —, lichidîndu-se ferm unele rămîineri în urmă ale agriculturii cooperatiste înregistrate înainte de Congresul al IX-lea al partidului. Această evoluție a decurs și decurge din concepția tovarășului *Nicolae Ceaușescu* privind dezvoltarea armonioasă și echilibrată a tuturor sectoarelor social-economice din agricultură, în scopul punerii în valoare, în întregime, a resurselor de care acestea dispun, urmărindu-se creșterea contribuției lor la progresul general al economiei.

Ansamblul măsurilor pentru modernizarea agriculturii, preocupările pentru mai buna organizare a activităților, cointeresarea superioară a țărânimii, creșterea responsabilității față de utilizarea la un nivel înalt a bazei tehnico-materiale au contribuit la accentuarea pregnantă a ritmului de creștere a producției agricole în comparație cu realizările din perioadele anterioare (tabelul nr. 2).

CONTRIBUȚIE HOTĂRÎTOARE LA AMPLIFICAREA PARTICIPĂRII ROMÂNIEI LA CIRCUITUL ECONOMIC MONDIAL

ROMÂNIA SOCIALISTĂ parcurge, astăzi, perioada cea mai fertilă din milenara sa istorie. Înaintînd cu fermitate și succes pe drumul construcției societății socialiste multilateral dezvoltate, promovînd cu consecvență o politică principială, de largă colaborare internațională, cu toate statele lumii, intervenind activ în dezbaterile și soluționarea celor mai importante probleme care confruntă viața economică și politică actuală, țara noastră s-a ridicat în conștiința lumii pe culmile unui înalt prestigiu internațional, unanim recunoscut și apreciat pe toate meridianele globului.

Acesta este rezultatul nemijlocit al politicii interne și externe a Partidului Comunist Român, personal a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, Președintele Republicii Socialiste România, care, prin precizia, cetezanța și vigoarea gândirii sale politice, prin dinamismul activității sale creatoare, profund revoluționare, prin remarcabila capacitate de pătrundere a celor mai complexe fenomene ale contemporaneității, asigură țării noastre o politică clară, științific fundamentată, un loc de frunte, respectat, în marea familie a popoarelor lumii.

Datorită acestei politici, România a devenit un participant activ la diviziunea internațională a muncii, la circuitul mondial de bunuri materiale și spirituale, mili-tînd neabătut pentru intensificarea și diversificarea schimburilor externe, pentru amplificarea activității de cooperare economică internațională, pe baza principiilor respectării independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, egalității și avantajului reciproc, al renunțării la forță sau la amenințarea cu forța; aceste principii, promovate cu fermitate de țara noastră, se bucură de o largă prețuire și recunoaștere internațională, reprezentînd o contribuție de valoare a României socialiste, a președintelui ei, la îmbunătățirea climatului politic în lume, la intensificarea cooperării internaționale.

IMBOGĂȚIND PATRIMONIUL GÎNDIRII PROGRESISTE MONDIALE cu concluziile sale de analist profund al proceselor și mecanismelor economice, tovarășul Nicolae Ceaușescu a pus în mod științific în evidență caracterul obiectiv al necesității intensificării cola-

borării economice între toate țările lumii. Analizînd conținutul și direcțiile principalelor fenomene economice ale epocii contemporane, epoca unei strînse interdependențe între toate economiile naționale, a avîntului fără precedent a revoluției tehnico-științifice internaționale, secretarul general al partidului a evidențiat faptul că dezvoltarea fiecărei țări este condiționată și de participarea tot mai intensă, mai activă și mai eficientă la circuitul economic mondial, la cooperarea economică internațională. În acest sens, în raportul prezentat la cel de al XI-lea Congres al Partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia că „România va participa și în viitor, în mod activ, la diviziunea internațională a muncii, la schimbul de valori materiale și spirituale cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială. Considerăm că aceasta constituie o necesitate obiectivă pentru progresul economico-social al fiecărei țări — deci și al României — precum și pentru realizarea unei noi ordini economice internaționale, pentru cauza colaborării și păcii în lume”.

În concepția secretarului general al partidului nostru, dezvoltarea economică a României se bazează, în primul rînd, pe efortul propriu, susținut, al poporului român. În același timp, propășirea și dezvoltarea economică a țării sînt indisolubil legate de accesul la cele mai noi cuceriri ale științei contemporane, la tehnologiile cele mai moderne și, în general, de intensificarea participării la diviziunea internațională a muncii. Tovarășului Nicolae Ceaușescu îi revine meritul de a fi precizat raportul dintre factorii interni și cei externi ai dezvoltării economico-sociale a unei țări, atribuind rolul hotărîtor mobilizării plene a resurselor interne, valorificării întregului potențial economic al țării; în același timp, participarea intensă la schimburile și cooperarea internațională constituie o latură inseparabilă, un factor de accelerare a procesului de dezvoltare al oricărei țări, contribuind la o mai bună punere în valoare a resurselor și posibilităților proprii, la consolidarea independenței economice și politice.

„În etapa actuală a revoluției tehnico-științifice — se arată în programul partidului — nici un popor nu se poate izola, nu poate renunța la colaborarea internațională fără grave urmări în dezvoltarea sa economico-socială.” Pentru a răspunde însă cerințelor și realităților lumii contemporane, această colaborare trebuie să țină seama de interesele fiecărui popor, de necesitatea abolirii oricăror discriminări, restricții și bariere din calea schimburilor și transferului de tehnologie și depășirii stadiului împărțirii lumii în grupări economice închise.

PRACTICA A CONFIRMAT, în mod convingător, justețea tezelor elaborate

de tovarășul Nicolae Ceaușescu cu privire la necesitatea obiectivă a participării crescînde la colaborarea economică internațională, precum și cu privire la efectele acestei participări asupra întregii economii naționale. Dealtfel rezultatele obținute de România în activitatea de comerț exterior și cooperare economică internațională sînt indisolubil legate de activitatea neobosită a conducătorului statului nostru, de sprijinul și îndrumarea sa directă, de contribuția sa personală la extinderea relațiilor economice și politice ale țării noastre. Grăitor este faptul că România întreține în prezent relații economice cu peste 40 de state, din toate continentele, față de numai 29 de state în anul 1950. S-au lărgit, de asemenea, cunoscînd noi coordonate și dimensiuni, activitatea și participarea statului român în cadrul organizațiilor economice internaționale; în prezent, România activează în circa 30 de organizații internaționale guvernamentale și în peste 600 de organizații neguvernamentale.

În 1977, volumul valoric total al comerțului exterior al României a crescut de peste 5 ori, comparativ cu anul 1965, realizînd un ritm mediu anual de circa 15%, superior celui înregistrat în aceeași perioadă de ansamblul comerțului internațional.

Evoluția comerțului exterior al României în perioada 1965—1976

	— mil. lei valută —		
	1965	1970	1976
Total comerț exterior	13 071,9	22 865,7	60 798,4
— Export	6 609,2	11 104,9	30 504,5
— Import	6 462,7	11 760,8	30 293,9

Conferind României atributele de națiune comercială și înscriindu-se în tendințele generale manifestate pe plan mondial, comerțul exterior al României a devansat în ultimii ani ritmul de dezvoltare a produsului social, venitului național și a producției industriale globale. Hotărîrile recentei Conferințe Naționale a partidului, prevăd că această tendință se va accentua în viitor.

Traducerea în viață, în cursul acestui ultim deceniu, a concepției președintelui Nicolae Ceaușescu cu privire la posibilitățile dezvoltării economice unitare a României, a asigurat premisele materiale pentru realizarea unor mutații considerabile în structura comerțului nostru exterior, îndeosebi a exportului. Teza, de o excepțională importanță teoretică și practică, cu privire la necesitatea modernizării structurilor economiei naționale, a dezvoltării ramurilor și subramurilor axate pe tehnica de vîrf și-a verificat valabilitatea practică atît în succesele obținute de industria noastră, cît și în modificările structurale intervenite în exportul românesc. Astfel, în anul 1976, ramura construcțiilor de mașini și industria chimică au deținut o pondere de 44,1% din exportul total. Aceste două ramuri urmează să dețină, la nivelul anului 1985, peste 55% din volumul total al exportului și să asigure în măsură însemnată resursele valutare necesare pentru import.

Orientările generale cu privire la întocmirea planului cincinal de dezvoltare economico-socială a României în perioada 1981—1985, elaborate sub directa îndrumare a tovarășului Nicolae Ceaușescu și adoptate de Confe-

rința Națională din decembrie 1977, pun un accent deosebit pe creșterea substanțială a exportului de instalații și echipamente complexe (în special pentru metalurgie, industria chimică, industria petrolieră și minieră, a materialelor de construcții), de produse de înaltă tehnicitate din domeniul mașinilor unelte, electrotehnicii, electronicii și mecanicii fine. În chimie, urmează să fie intensificat exportul produselor de sinteză fină și de mic tonaj, articolelor prelucrate din mase plastice și cauciuc. Se prevăd, de asemenea, măsuri pentru îmbunătățirea în continuare a calității produselor, pentru valorificarea și creșterea eficienței în toate ramurile economiei naționale.

În toată activitatea președintelui României, este prezentă preocuparea necontenită, de zi cu zi, pentru perfecționarea și ridicarea eficienței muncii în domeniul comerțului exterior. Acest lucru este ilustrat cu pregnanță de faptul că, din inițiativa secretarului general al partidului, au avut loc patru consfătuiri cu activul de partid și de stat din domeniul comerțului exterior și cooperării economice internaționale (1967, 1971, 1974 și 1975), care au dezbătut multilateral, într-un înalt spirit de responsabilitate și exigență, căile și măsurile pentru creșterea accelerată a volumului și eficienței comerțului exterior și cooperării în producție, știință și tehnică, cu toate popoarele lumii, în interesul cauzei progresului, destinderii și păcii mondiale.

ÎN CONCORDANȚĂ DEPLINĂ CU ORIENTĂRILE fundamentale ale

politicii sale externe, România situează pe primul plan dezvoltarea relațiilor de colaborare economică cu toate statele socialiste, care dețin partea preponderentă — 47% — din comerțul nostru exterior. Relațiile economice ale țării noastre cu celelalte țări socialiste, concepția pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu o pune la baza dezvoltării și pe mai departe a acestor relații, reprezintă o importanță contribuție la afirmarea noului tip de raporturi internaționale între state care construiesc cea mai avansată orînduire economico-socială, raporturi bazate pe respect mutual și deplină egalitate în drepturi, pe respectarea independenței și suveranității naționale, neamestec în treburile interne, avantaj reciproc și întrajutorare. Prin dezvoltarea relațiilor de colaborare economică cu țările membre ale C.A.E.R. — atît pe plan bilateral, cît și multilateral —, România militează activ pentru înlăptuirea obiectivelor convenite în cadrul „Programului complex“, vizînd progresul economic accelerat al fiecărei țări și egalizarea relativă a nivelurilor lor.

Ea însăși țară în curs de dezvoltare, România a amplificat relațiile sale economice cu țările în curs de dezvoltare, cu toate țările care acționează pentru dezvoltarea economico-socială independentă. Ca expresie a preocupărilor similare, a intereselor și aspirațiilor comune de progres economic accelerat, de reducere a decalajelor față de țările avansate industrial, România întreține legături economice cu peste 100 de state în curs de dezvoltare, a căror pondere în ultimii ani a înregistrat o creștere continuă în ansamblul comerțului nostru exterior.

Este larg cunoscută și apreciată politica promovată de țara noastră, al cărei principal promotor este tovarășul Nicolae Ceaușescu, de extindere și diversificare a relațiilor economice ale României cu celelalte țări în curs de dezvoltare, de transformare a acestora într-un model de relații între țări care sînt angajate ferm pe calea lichidării decalajelor economice, a dezvoltării libere

și independente. Ca urmare a principiilor formulate de președintele României, a vizitelor efectuate în țări din Africa, Asia și America Latină, a numeroaselor întâlniri cu șefi de state și guverne din țările în curs de dezvoltare, schimburile economice ale țării noastre cu aceste țări reprezintă fluxul cel mai dinamic al comerțului nostru exterior. Volumul schimburilor economice cu aceste țări a crescut în perioada 1960—1976, de peste 30 de ori, urmînd ca la sfîrșitul acestui cincinal, ponderea lîr în comerțul nostru exterior să atingă circa 25%.

La indicația expresă a tovarășului *Nicolae Ceaușescu*, crește sprijinul activ acordat de România țărilor în curs de dezvoltare, prin angajarea unor relații cu aceste țări pe baze cu adevărat echitabile, precum și prin acordarea de asistență tehnică și pregătirea cadrelor de specialiști; în spiritul solidarității cu aceste țări, România pregătește în institutele sale de învățămînt peste 10 000 de tineri din țările în curs de dezvoltare și, în același timp, peste 16 000 de specialiști români lucrează în aceste țări, în cadrul diferitelor programe de asistență și cooperare.

O evoluție ascendentă au cunoscut, de asemenea, relațiile comerciale și de cooperare cu țările capitaliste dezvoltate, pornindu-se de la principiile coexistenței pașnice, de la interesele comune de pace și colaborare, de la necesitatea obiectivă a extinderii raporturilor între toate statele, în condițiile accentuării interdependențelor economice în lumea contemporană.

Realizările obținute în dezvoltarea relațiilor economice cu toate țările lumii sînt o consecință a activității laborioase și multilaterale desfășurată și pe acest plan de președintele României, care dovedește încă o dată înaltele sale virtuți de patriot înflăcărat și internaționalist consecvent, personalitate remarcabilă a contemporaneității, exemplu de responsabilitate exemplară în slujirea cu devotament a cauzei generale a coexistenței pașnice și cooperării pe multiple planuri între state și popoare, indiferent de sistemul lor economic și social.

În perioada 1965—1977, tovarășul *Nicolae Ceaușescu* a avut contacte directe cu șefi de state sau de guverne din 100 de țări ale lumii; convorbirile și tratativele concrete purtate s-au soldat cu consacrarea principiilor noi și direcțiilor fundamentale ale dezvoltării cooperării și colaborării bilaterale, cu încheierea a numeroase înțelegeri, acorduri și contracte, care au dat un impuls deosebit extinderii relațiilor economice cu aceste țări. Numai în anul 1977, secretarul general al partidului a avut întâlniri cu șefi de state și guverne din Polonia, R.D. Germană, Iugoslavia, Ungaria, Cehoslovacia, U.R.S.S., Bulgaria, Siria, Mauritania, Senegal, Ghana, Coasta de Fildeș, Nigeria, Egipt, Italia, Burundi și Israel, cu care ocazii au fost semnate peste 40 de documente importante, de natură să creeze cadrul propice adîncirii și extinderii relațiilor bilaterale cu țările respective în acest context, să asigure dezvoltarea relațiilor economice bilaterale.

UN LOC CENTRAL ÎN POLITICA EXTERNĂ a României revine cooperării industriale și tehnico-științifice cu alte țări.

Concepția președintelui *Nicolae Ceaușescu* cu privire la extinderea cooperării economice externe și-a cîștigat o largă apreciere internațională și un binemeritat respect în rîndul cercurilor economice și politice, prin caracterul ei inovator, prin efectul dinamizator pe care îl exercită asupra schimburilor economice, prin suplețea și diversitatea formelor de cooperare pe care le preco-

nizează. Potrivit acestei concepții, cooperarea economică reprezintă forma cea mai avansată a relațiilor economice internaționale, calea cea mai sigură de instaurare a unor relații stabile și de perspectivă, în interesul tuturor partenerilor.

Încă din 1967, la Consfătuirea privind activitatea de comerț exterior, secretarul general al partidului arăta că „relațiile economice mondiale clasice de comerț exterior se schimbă tot mai mult, apar forme noi de cooperare economică, tehnică și științifică”. Cooperarea economică a devenit o cale tot mai importantă de promovare a dezvoltării economiei interne a fiecărei țări în parte și, totodată — subliniază președintele țării —, „factorul holărîtor al promovării încrederii, prieteniei și conlucrării între popoare, al consolidării securității și păcii în lume”.

Caracterul original al conceptului românesc de cooperare economică externă se oglindește și în diversitatea formelor de cooperare, a căror caracteristică este ponderea crescîndă a formelor superioare, care angajează din plin capacitatea de creație modernă a industriei și cercetării tehnologice românești. În 1977, de exemplu, din cele peste 300 acțiuni importante de cooperare, 128 erau realizări de obiective în străinătate și 31 în România, 57 cooperări și specializări în producție, 35 societăți mixte de tip comercial și bancar în străinătate, 28 societăți mixte de producție în străinătate, 8 societăți mixte de producție în România ș.a.

O PROBLEMĂ MAJORĂ a lumii contemporane este lichidarea subdezvoltării, instaurarea unei noi ordini economice și politice internaționale și, pe această bază, a unor relații noi, democratice, în întreaga lume. În acest domeniu, de importanță vitală pentru viitorul omenirii, concepția și inițiativele președintelui *Nicolae Ceaușescu* se bucură de o largă audiență și de un interes profund din partea cercurilor politice, autorităților guvernamentale și a opiniei publice mondiale, reprezentînd o contribuție deosebit de prețioasă la îndeplinirea unuia dintre obiectivele de care depinde însăși asigurarea progresului și păcii în lume.

Sesizînd direcția transformărilor revoluționare care se petrec pe plan mondial, avansînd, încă de la primele începuturi ale perioadei de cristalizare a acestor idei pe plan internațional, un concept propriu românesc asupra unei noi ordini economice și politice internaționale, înfățișat cu claritate științifică în magistrala analiză efectuată de tovarășul *Nicolae Ceaușescu* la cel de al XI-lea Congres al partidului, țara noastră s-a înscris cu contribuții dintre cele mai substanțiale și mai angajate la procesul instaurării noii ordini; documentul difuzat la cea de-a VII-a sesiune extraordinară a Adunării Generale a O.N.U. („Poziția României cu privire la instaurarea unei noi ordini economice internaționale”) s-a bucurat de o apreciere care confirmă concordanța conceptului românesc, elaborat de tovarășul *Nicolae Ceaușescu*, cu imperatiile procesului de transformare a vieții economice și politice actuale, cu dezideratele de dezvoltare și prosperitate ale majorității covîrșitoare a populației globului.

În concepția președintelui țării noastre, lichidarea subdezvoltării este o problemă generală, a cărei soluționare prezintă interes pentru toate popoarele lumii și de care depinde însuși viitorul umanității. Dispariția inegalităților economice și sociale constituie, în același timp, și o premisă, dar și rezultatul evoluției economice, științifice și tehnice a lumii. Strategia atingerii acestui

obiectiv vizează concomitent, mobilizarea deplină a eforturilor de dezvoltare pe plan național, creșterea sprijinului acordat țărilor în curs de dezvoltare și crearea unui cadru internațional stimulator pentru eforturile generale de dezvoltare.

În acest spirit, pe planul acțiunii politice externe, România a subscris la Declarația și Programul de acțiune adoptat de grupul „celor 77” la Manila, ea însăși fiind o țară în curs de dezvoltare, devenită membră a acestui grup, cu ocazia reuniunii ministeriale de la Manila (1976).

Ca în toate celelalte domenii, concepția președintelui României privind instaurarea noii ordini economice internaționale s-a tradus prin programe concrete de acțiune, preconizând: respectarea dreptului tuturor țărilor de a fi deplin stăpâne pe bogățiile naționale, de a le folosi în interesul propriu, asigurându-se exercitarea de către fiecare popor a controlului național asupra propriilor bogății, asupra tuturor acțiunilor de cercetare, prospectare și valorificare a acestora; prioritatea eforturilor proprii ale fiecărei țări, paralel cu o largă cooperare internațională, egală în drepturi; statornicirea unui raport just între prețurile materiilor prime și prețurile produselor industriale; soluționarea crizei alimentare mondiale, crearea unui fond de produse agro-alimentare; accesul larg al tuturor statelor la cuceririle științei și tehnicii contemporane; sprijin concret țărilor în curs de dezvoltare în formarea de cadre naționale; înlăturarea barierelor și discriminărilor în comerțul și cooperarea economică internațională; asigurarea stabilității monetare și crearea unui sistem valutar-financiar echitabil; constituirea unui fond de dezvoltare, administrat de O.N.U.

ORIENTATĂ SPRE SOLUȚIONAREA CELOR MAI IMPORTANTE PROBLEME ale actualității, România — profund atașată procesului de edificare a securității și de dezvoltare a cooperării europene — a participat activ la desfășurarea Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa, la elaborarea Actului Final, precum și la reuniunea de la Belgrad.

Tovarășul *Nicolae Ceaușescu*, a adus o contribuție de prim ordin, recunoscută atât pe plan european, cât și în afara continentului, la clarificarea conceptului de securitate și cooperare în Europa. Acționând în conformitate cu acest concept, țara noastră a întreprins inițiative concrete la reuniunile de până acum și va acționa și în viitor în direcția realizării procesului de securitate în Europa și de amplificare a cooperării pe multiple planuri între statele semnatare ale Actului Final.

IN RAPORTUL PREZENTAT LA RECENȚA CONFERINȚĂ NAȚIONALĂ a P.C.R., tovarășul *Nicolae Ceaușescu* a supus unui examen aprofundat, unei analize de fond, întreaga activitate de comerț exterior și cooperare economică internațională, stabilind sarcinile acestui domeniu, în cadrul noii etape de dezvoltare pe care o parcurge economia țării noastre.

Pornind de la necesitatea încadrării tot mai active a țării noastre în diviziunea internațională a muncii și

de la rolul important al comerțului exterior, ca factor al creșterii economice, se prevede ca volumul schimburilor comerciale cu alte state să crească cu 53—63%, în cincinalul 1981 — 1985, față de perioada 1976 — 1980.

Secretarul general al partidului a accentuat importanța sarcinilor care revin pe linia creșterii și diversificării exportului, a creșterii ponderii produselor superior prelucrate, a perfecționării parametrilor tehnico-funcționali și de prezentare a produselor la export, a ridicării eficienței întregii activități de comerț exterior și de cooperare economică internațională.

Cu clarviziunea sa caracteristică, cu gândirea sa prospectivă, președintele țării a elaborat conținutul și direcțiile fundamentale ale programului de dezvoltare economico-socială a țării noastre, a cărui îndeplinire va așeza România printre țările cu nivel mediu de dezvoltare, depășind stadiul actual de țară în curs de dezvoltare.

Cea mai mare mulțumire și recunoștință pe care oamenii muncii din domeniul comerțului exterior și cooperării economice internaționale o pot aduce tovarășului *Nicolae Ceaușescu*, pentru rolul său determinant în intensificarea participării României la schimbul mondial de valori materiale, pentru importantele posibilități pe care le-a deschis în colaborarea economică cu țările lumii, este acțiunea hotărâtă, cu dăruire, pentru realizarea exemplară a sarcinilor de mare răspundere ce ne sînt încredințate.

Omăgiind cei 60 de ani de viață și 45 ani de activitate revoluționară ai marelui cîrmuitor al țării, cel mai iubit și mai stimat fiu al națiunii noastre, tovarășul *Nicolae Ceaușescu*, ne exprimăm recunoștința fierbinte pentru modul exemplar în care luminează întreaga politică a partidului și statului nostru și hotărîrea de a munci cu pasiune comunistă pentru dezvoltarea și creșterea eficienței comerțului exterior și a cooperării economice internaționale, de a nu precupeți nici un efort pentru a răspunde cu realizări la nivelul exigențelor propășirii României pe culmile socialismului și comunismului.

Constantin STANCIU
adjunct al ministrului comerțului
exterior și cooperării economice
internaționale

ANIVERSAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU — ÎN GÎNDUL ȘI INIMA ÎNTREGII NAȚIUNI

**Țara întreagă aduce un cald omagiu omului care își consacră toate forțele
ridicării României pe cele mai înalte culmi de progres și civilizație**

Un mare gospodar al bunurilor țării

ÎN ACESTE ZILE gândurile și simțămintele noastre se îndreaptă cu mândrie și nețărmită recunoștință către tovarășul Nicolae Ceaușescu. Mândrie și recunoștință pentru patriotul înflăcărat, pentru luptătorul dîrz și tenace în marile bătălii de clasă, pentru afirmarea plenară a poporului român suveran și independent pe plan internațional, pentru comunistul intransigent care știe să fie sfătuitor înțelept și apropiat al celor ce muncesc, să sădească în suflete dragostea pentru muncă, pentru grija sa statornică și părintească față de creatorii noii societăți, mai bune și mai drepte.

În anul care a trecut, tovarășul Nicolae Ceaușescu ne-a vizitat de trei ori întreprinderea. Vizitele sale au rămas adînc întipărite în inima și mintea fiecăruia dintre noi, prilejuind indicații precise, la obiect, asupra căilor de dezvoltare a întreprinderii, fabricării unor produse de înaltă tehnicitate, ridicării eficienței economice.

Secretarul general al partidului a stat îndelung cu noi de vorbă, s-a oprit în fața produselor noastre, le-a analizat, apreciind munca noastră, dar, în același timp, arătîndu-ne că am putea munci și mai bine, mai eficient. „La blindarea furnalului pentru Galați și la execuția fundurilor pentru preîncălzitoare se consumă multă sudură. Ar fi bine ca aceste produse să fie concepute a se face din bucăți mai mari, ambutisate sau chiar dintr-o singură bucată. Ați avea o eficacitate mai mare”, ne-a spus to-

varășul Nicolae Ceaușescu. Așa era, avea perfectă dreptate.

Grija tovarășului Nicolae Ceaușescu pentru condițiile noastre de muncă s-a făcut simțită de către toți oamenii muncii de la I.M.G.B. Ca urmare a indicațiilor sale, fiecare secție are microcantină și bufet propriu; a crescut numărul locurilor în căminele de nefamiliști. Întreprinderea noastră a primit în anul 1977 mai multe apartamente din fondul locativ de stat față de numărul celor primite în anul 1976.

Acestea sînt numai cîteva din aspectele semnificative din munca și viața noastră de care asociem marile sale calități de Comunist, de Conducător, de OM.

Am participat la multe ședințe în care s-au analizat rezultatele obținute sau organizarea mai bună a muncii și a producției. Dar cel mai adînc mi s-a întipărit în minte ședința de constituire a Consiliului Național al Oamenilor Muncii. În această ședință, participanții și-au exprimat, ca de obicei, nestingherit și sincer părerile privind mai buna organizare a conducerii întreprinderilor, perfecționarea metodelor de muncă ale organelor colective de

conducere. Intervențiile prompte din cadrul dezbaterilor ca și concluziile secretarului general al partidului m-au făcut să înțeleg că în pregătirea acestei ședințe a depus o muncă amplă de cunoaștere, de găsire a celor mai potrivite soluții pentru perfecționarea stilului de muncă al organelor colective de conducere din unitățile economice. Dacă mă gîndesc că această ședință a fost numai o parte din activitatea sa, îmi dau seama că tovarășul Nicolae Ceaușescu își consacră, practic, toate forțele, toată capacitatea, tot timpul înfloririi patriei, ridicării ei pe cele mai înalte culmi de civilizație și progres.

Educat și crescut de Partidul Comunist Român, secretarul general al partidului întruhidează înalte idealuri de luptă ale eroice noastre clase muncitoare, aspirațiile cele mai înaintate ale poporului nostru. Patriotismul său fierbinte, încrederea deplină în cauza pe care o servește îi dau forța de muncă, luciditatea și echilibrul necesar. Pentru aceste mari calități el și-a cîștigat stima și dragostea cea mai fierbinte a întregii națiuni.

Stelian MUREȘANU
vicepreședinte al Consiliului oamenilor
muncii din Întreprinderea de mașini
grele — București

Indicații prețioase pentru creșterea continuă a eficienței economice

SĂRBĂTORIND 60 de ani de viață și 45 de ani de luptă revoluționară a tovarășului Nicolae Ceaușescu, aducem un fierbinte omagiu unuia din

marii ctitori ai țării și celui mai de seamă om al societății românești contemporane.

Dacă economia României s-a dez-

voltat impetuos, dacă patria noastră a putut să pună fundamentul pe care se va ridica, în curînd, în rîndul țărilor cu nivel mediu de dezvoltare, cu un standard de viață incomparabil mai înalt față de trecut, aceasta se datorează înfăptuirii de către toți oamenii muncii a politicii partidului nostru, mobilizați de exemplul strălucit al tovarășului *Nicolae Ceaușescu*, care însușește întreg poporul în năzuința sa de a-și făuri propria soartă, în independență și bunăstare, în prietenie cu celelalte popoare ale lumii.

Viitorul nostru, al tuturor este strîns legat de lupta revoluționară a partidului, de ideile clarvăzătoare, de programele elaborate sub îndrumarea înțeleaptă a tovarășului *Nicolae Ceaușescu*, omul care își consacră viața poporului român, cu care se identifică, progresului social.

Colectivul de muncă al întreprinderii de anvelope „Danubiana” își face un punct de onoare din transpunerea în viață a indicațiilor secretarului general al partidului privind diversificarea producției, modernizarea tehnologiei, ridicarea eficienței economice. Ne intensificăm eforturile de investigare și punere în valoare a tuturor rezervelor de creștere a producției și productivității muncii, în așa fel încît să obținem o producție cît mai ridicată cantitativ și calitativ la 1 000 de lei fonduri fixe și să fim competitivi în cele peste 30 de țări în care livrăm anvelope.

O strategie de largă perspectivă pentru valorificarea superioară a resurselor țării

CA LUCRĂTOR în domeniul hidroenergeticii, în cei mai rodnici ani ai construcției socialiste, sînt unul dintre cei care au simțit îndreapoepe atenția și grija pe care tovarășul *Nicolae Ceaușescu* le acordă dezvoltării accelerate a acestui sector de activitate, care solicită eforturi importante de investiții, dar oferă cea mai ieftină energie electrică și, totodată, aduce schimbări radicale zonelor în care sînt realizate obiectivele. Hidrocentrale cum sînt cele de la Argeș, Lotru, Porțile de Fier constituie o mîndrie a poporului nostru, o dovadă elocventă a capacității creatoare a tehnicii românești. Ele justifică din

Avem permanent în vedere îndrumările tovarășului *Nicolae Ceaușescu* cu privire la organizarea și conducerea întreprinderii pe baza principiului gestiunii economice, astfel încît să asigurăm condițiile pentru a folosi cu maximă eficiență resursele aflate la dispoziția unității noastre, pentru a recupera cheltuielile din veniturile proprii și a putea da societății un venit net cît mai mare; așa cum a cerut secretarul general al partidului la Conferința Națională, considerăm că sarcina noastră fundamentală în etapa actuală este sporirea eficienței producției materiale, ridicarea calitativă a întregii noastre activități economice. Gîndind și acționînd în acest mod putem să gospodărim rațional întregul potențial tehnic, material și uman al întreprinderii.

În acest moment jubiliar, alături de întreaga intelectualitate muncitoare, de întreg poporul român și noi, economiștii de la „Danubiana”, ne exprimăm mîndria de a avea la cîrma partidului și statului pe tovarășul *Nicolae Ceaușescu*, eminent și încercat conducător, devotat cu trup și suflet cauzei socialismului și co-

Ion VELICAN

*economist
director comercial la Intreprinderea
de anvelope „Danubiana” —
București*

noastre de studii, cercetare și proiectare. L-am văzut pe tovarășul *Nicolae Ceaușescu* analizînd cu atenție machetele, planșele, tablele cu indicatorii tehnico-economici, punînd întrebări și dînd indicații care dovedeau o abordare complexă a problemelor, un spirit pătrunzător, o orientare clară, călăuzită de ideea eficienței economico-sociale. Aceste întîlniri au reprezentat pentru noi un adevărat program de lucru pentru etapele următoare, pe care ne-am străduit să-l respectăm întocmai.

În ultimul an, odată cu începerea lucrărilor la Porțile de Fier II, tovarășul *Nicolae Ceaușescu* a vizitat de două ori șantierul, interesîndu-se îndeaproape de modul cum este organizat acesta, de condițiile de trai ale constructorilor, de problemele legate de amenajarea viitoare a zonei Ostrovul Mare din punctul de vedere al căilor de comunicații, al valorificării turistice etc.

Secretarul nostru general este un mare și plin de grije gospodar pentru bunurile țării. Exemplul

său însuflețitor îl avem în permanență în față și, în munca noastră de zi cu zi, ne străduim să îndeplinim în condiții cât mai bune sarcinile trasate, de mare răspundere pentru prezentul și viitorul comunist al țării.

Acum, în preajma aniversării a 60 de ani de viață și 45 de ani de activitate revoluționară, îi dorim tovară-

șului *Nicolae Ceaușescu* — a cărui muncă neobosită reprezintă pentru noi o pildă de dăruire patriotică — viață lungă, multă putere de muncă și sănătate, în slujba dezvoltării și propășirii poporului nostru.

ing. Felix SCVORȚOV

Institutul de studii și proiectări hidroenergetice București

Permanentă preocupare pentru soarta agriculturii și a țărănimii noastre

LA OMAGIUL RESPECTUOS pe care întreaga noastră națiune îl aduce tovarășului *Nicolae Ceaușescu* cu ocazia aniversării a 60 de ani de viață și 45 de ani în slujba înaltelor idealuri ale socialismului, doresc să adaug și eu câteva cuvinte, poate mai puțin meșteșugite, dar pornite din inimă și având la bază convingeri de nestrămutat.

Am fost întotdeauna puternic impresionat de faptul că în activitatea secretarului general, vorba și fața sint legate cu adinc temei, cuvântările de la cele mai înalte tribune fiind precedate sau urmate de nenumărate contacte vii, pe întreg teritoriul țării, cu oamenii muncii din fabrici și uzine, din mine și de pe șantiere, din unitățile agricole și din institutele de cercetare. Revoluționar neobosit, plin de pricepere și mare omenie, președintele nostru este întotdeauna acolo unde este nevoie, punând întrebări clare, ascultând cu luare aminte, îmbărbătind și dând indicații prețioase pentru rezolvarea cât mai bună, cu îndrăzneală și responsabilitate, a tuturor sarcinilor și obiectivelor.

Și noi, locuitorii comunei Gheorghe Lazăr (jud. Ialomița), am beneficiat de sfatul direct și competent al secretarului general, păstrînd și astăzi o vie amintire și recunoștință pentru interesul ce ni l-a arătat cu ocazia vizitei de lucru, în 1972, la cooperativa agricolă de producție din comuna noastră. Înterindu-se îndeaproape de mersul treburilor în unitatea noastră, apreciind pozitiv bunele rezultate de pînă atunci, tovarășul *Nicolae Ceaușescu* ne-a convins nu numai că trebuie dar, mai ales, că putem face mai mult în raport cu condițiile pe care le avem. Astfel, analizînd în special situația din sectorul zootehnic, tovarășul secretar general ne-a indicat să îmbunătățim structura raselor efectivelor de animale, în special la vacile de lapte și la porcine, să dezvoltăm corespunzător baza furajeră, pentru a putea obține o creștere substanțială a producției și a eficienței în acest sector.

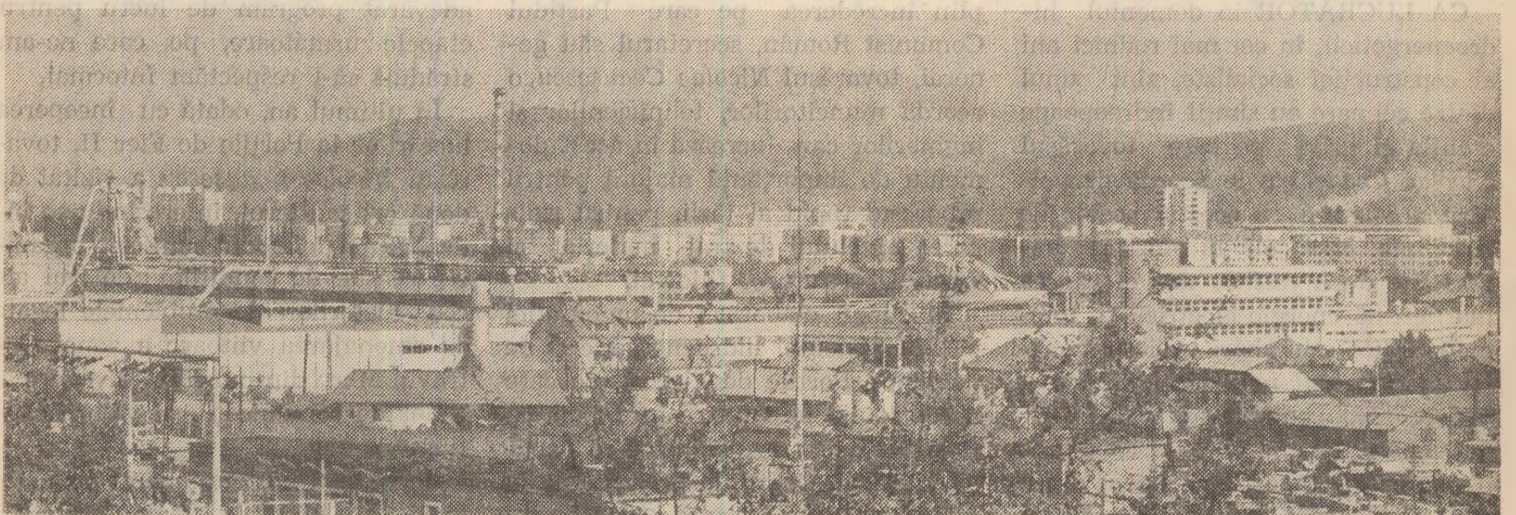
Ne-am însușit și am aplicat integral indicațiile secretarului general, iar rezultatele superioare ale muncii

noastre nu au întirziat să apară, amplificîndu-se în timp. Consecință directă a acestor măsuri, producția medie de lapte pe cap de vacă furajată a crescut în prezent, față de 1972, cu 24⁰/₀, sporul mediu zilnic în greutate la porcine a ajuns la 360 grame (în 1972 — 220 grame), iar livrările de produse animaliere la fondul de stat au crescut și ele substanțial: cu 52⁰/₀ la lapte, cu 75⁰/₀ la lînă și cu 100⁰/₀ la carnea de porc. Rezultate continuu mai bune s-au obținut și la culturile vegetale. Concomitent, așa cum era de așteptat, s-au îmbunătățit substanțial indicatorii eficienței economice și au sporit notabil veniturile cooperativelor noastre.

Toate acestea constituie un exemplu convingător în ce privește stilul de muncă al secretarului general, darul său de a insufla oamenilor mai multă încredere în forțele lor proprii, de a stimula ambiții nobile și de a învinge inertiile și automulțumirea, totul fiind pus în slujba idealului mărturisit de a face din România o țară a progresului și bunăstării, cu un popor fericit, demn și respectat, trăind în pace și colaborare cu toate popoarele lumii. Împreună cu toți lucrătorii ogoarelor patriei, cu întreaga națiune cooperativă din comuna noastră îi urează tovarășului *Nicolae Ceaușescu*, la această frumoasă aniversare, viață lungă, sănătate deplină și noi succese în slujba poporului pe care-l iubește și care la rîndul său îl iubește nemărginit.

Ion ANDREI

președintele cooperativei agricole de producție din comuna Gheorghe Lazăr, județul Ialomița

Bistrița — noua zonă industrială a orașului

ADÎNCIREA CONTINUĂ A DEMOCRAȚIEI — COMPONENTĂ DE BAZĂ A DEZVOLTĂRII SOCIETĂȚII ROMÂNEȘTI

ÎNTREGUL POPOR ROMÂN sărbătorește cu înaltă stimă și considerație aniversarea a 60 de ani de viață și 45 ani de activitate revoluționară a celui mai devotat slujitor al intereselor națiunii noastre, a făuritorului României moderne, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Prin exemplul personal, caracterizat prin clarviziune științifică, spirit novator, legătură permanentă cu masele, capacitate creatoare în abordarea și soluționarea problemelor construcției socialiste în țara noastră, fermitate revoluționară, secretarul general al partidului a imprimat un stil nou întregii munci de partid și de stat, a revoluționat modul de gândire și acțiune în toate sectoarele de activitate. Toate documentele de partid și de stat, legile adoptate de Marea Adunare Națională în ultimii 15 ani, poartă amprenta puternicei personalități a tovarășului Nicolae Ceaușescu.

Secretarul general al partidului a avut un rol determinant în elaborarea unui concept original privind făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, întemeiat pe aplicarea creatoare a legilor generale ale revoluției și construcției socialiste la realitățile proprii, pe cerințele generate de legile progresului și în primul rând de revoluția tehnico-științifică contemporană, pe valorificarea maximală a potențialului material și uman de care dispune țara noastră.

De numele secretarului general al partidului se leagă nemijlocit conceptul profund științific al democratismului orînduirii noastre și instituționalizarea unui complex sistem național de înfăptuire a democrației socialiste, de o evidentă originalitate, care asigură participarea maselor largi la conducerea societății, su-

perior oricărei țări capitaliste. Militînd continuu pentru democrație, tovarășul Nicolae Ceaușescu a acționat pentru instaurarea unei legalități depline, pentru eradicarea definitivă din viața noastră a oricărei forme de abuz, de încălcare a libertății individului, pentru așezarea întregii vieți economice și sociale, precum și a sistemului de repartitie și retribuție pe principiile eticii și echității socialiste.

În concepția partidului nostru, a secretarului său general, cu privire la făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, perfecționarea și adîncirea continuă a democrației socialiste, conducerea științifică la nivelul cerințelor actuale ale societății noastre, participarea celor mai largi mase ale societății la exercitarea puterii, la conducerea și rezolvarea treburilor obștești, a tuturor domeniilor de activitate, a întregii societăți, la gospodărirea avuției sociale, apare ca o cerință primordială.

Pentru că, a subliniat în repetate rînduri tovarășul Nicolae Ceaușescu, făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, operă de o deosebită amploare și complexitate, nu poate fi decît creația conștientă a maselor, se bazează pe gîndirea și înțelepciunea colectivă a națiunii.

DEMOCRAȚIA SOCIALISTĂ, ca expresie a puterii poporului, ca urmare a traducerii în viață a măsurilor inițiate și promovate cu fermitate și perseverență de secretarul general al partidului în perioada de după Congresul al IX-lea își găsește o deplină întruchipare în însăși organizarea statului socialist român. Acest caracter democratic este înscris la loc de frunte în Constituția țării, elaborată sub îndrumarea și condu-

cerea nemijlocită a secretarului general al partidului. Întreaga putere în Republica Socialistă România, se arată în legea fundamentală a țării — aparține poporului liber și stăpîn pe soarta sa.

Socialismul creează pentru prima dată în istorie cadrul obiectiv necesar pentru introducerea unei adevărate democrații. Tovarășul Nicolae Ceaușescu, în definirea conceptului de democrație în general, democrație economică în special, a scos în evidență cu toată claritatea esența de clasă a democrației burgheze, limitele ei, a demonstrat cu puternice argumente științifice superioritatea evidentă a democrației socialiste. „*Democrația reală pentru cei ce muncesc — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu în expunerea la Congresul Consiliilor populare — nu se poate asigura fără lichidarea deplină a aspirării omului de către om, fără înlăturarea claselor exploataoare, fără desființarea tuturor inegalităților sociale și naționale*”. Socialismul, prin cucerirea puterii de către cei ce muncesc, prin socializarea mijloacelor de producție, lichidarea exploataării omului de către om și realizarea repartitiei după cantitatea și calitatea muncii, asigură premisele necesare pentru afirmarea plinară a personalității umane, pentru egalitatea deplină între toți membrii societății. De asemenea, așa cum se arată în Programul partidului, „se creează condiții pentru ca oamenii muncii să poată beneficia cu adevărat de roadele muncii lor, de cuceririle progresului și civilizației și, totodată, să se poată manifesta liber în sfera vieții sociale, să-și valorifice energia și forța creatoare în interesul lor și al societății, să se bucure de libertate și drepturi garantate material”.

În perspectiva adâncirii continue a democrației socialiste, una din preocupările centrale ale politicii partidului, ale secretarului său general, tovarășul *Nicolae Ceaușescu*, constă în dezvoltarea concepției științifice, unitare cu privire la conducerea eficientă a tuturor domeniilor vieții economico-sociale, pentru perfecționarea conducerii și organizării tuturor sectoarelor de activitate și crearea unui cadru propice pentru participarea directă a oamenilor muncii la conducere în conformitate cu cerințele și exigențele dezvoltării societății noastre.

SUBLINIIND rolul și importanța conducerii științifice a societății, secretarul general al partidului arăta că *formarea unei concepții clare marxist-leniniste despre știința conducerii... reprezintă o premisă principală a înfăptuirii cu succes a sarcinilor tot mai complexe pe care le ridică procesul de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate.*

Programul partidului, documentele Congreselor X și XI și ale Conferințelor Naționale, rapoartele și cuvântările secretarului general al partidului, constituie temelia științei conducerii societății socialiste. Se poate aprecia că în prezent partidul nostru dispune de o știință a conducerii societății la a cărei elaborare secretarul general al partidului a avut o contribuție hotărâtoare, care reprezintă o sinteză strălucită a adevărilor și legilor generale ale revoluției și construcției socialiste și particularităților, condițiilor concret-istorice în care se făurește noua societate în țara noastră, un model de aplicare creatoare a învățaturii marxist-leniniste. În lumina rolului fundamental care revine științei conducerii în asigurarea mersului înainte al societății noastre socialiste pe calea civilizației și progresului, caracteristic pentru activitatea partidului nostru în ultimul deceniu este preocuparea permanentă de racordare a formelor și metodelor de conducere și organizare la cerințele actuale și de perspectivă ale dezvoltării societății. În acest context adâncirea continuă a democrației socialiste este un concept magistral fundamentat de tovarășul *Nicolae Ceaușescu*, ca o componentă importantă a conducerii științifice a societății socialiste. Așa cum se subliniază în Programul P.C.R., principiile conducerii științifice a societății socialiste țin seama

de caracterul noii orînduirii, de necesitatea asigurării participării la conducerea vieții economico-sociale a tuturor categoriilor de oameni ai muncii, de imperativul dezvoltării și adâncirii democrației socialiste, de țelurile fundamentale ale socialismului și comunismului.

Democrația economică este o componentă organică a concepției de democrație socialistă, ea exprimă de fapt latura esențială, determinantă a acesteia, constituie temelia materială a democratizării întregii vieți economico-sociale. Pentru că este de neconceput o adevărată democrație, fără o democrație economică și tocmai în existența reală a acesteia, rezidă marea superioritate a democrației noastre socialiste în ansamblul său. O democrație economică reală de care să beneficieze în mod egal toți cetățenii țării, se poate realiza numai în condițiile unirii forței de muncă cu mijloacele de producție, cînd producătorii sînt în același timp și proprietari și beneficiari direcți ai muncii lor. Democrația economică socialistă este un act conștient, deliberat, care presupune participarea activă a tuturor membrilor societății la luarea hotărîrilor de importanță majoră privind dezvoltarea economică și socială a țării, a fiecărui colectiv de muncă la luarea deciziilor în unitatea respectivă. Societatea noastră dispune — așa cum arăta tovarășul *Nicolae Ceaușescu* la Congresul Consiliilor oamenilor muncii — la toate nivelele, de un larg sistem de conducere a activității de către oamenii muncii înșiși, de un larg cadru democratic de tip nou, superior oricărei forme a democrației burgeze.

DAR ÎN CONCEPȚIA științifică a partidului nostru, a secretarului său general, democrația, adâncirea sa continuă, constituie numai o latură, esențială desigur, a conducerii societății, ea îmbinîndu-se organic cu conducerea centralizată. De aceea, la baza perfecționării continue a conducerii planificate a activității economico-sociale, partidul nostru a așezat trainic principiul centralismului democratic. Fundamentînd conținutul și rolul centralismului democratic în organizarea și conducerea societății socialiste, în raportul la cel de-al XI-lea Congres, secretarul general al partidului, tovarășul *Nicolae Ceaușescu* arăta: „La baza conducerii vieții economico-sociale, a întregii activități a

statului va sta principiul centralismului democratic, asigurîndu-se îmbinarea armonioasă a conducerii unitare — pe baza planului național — a tuturor proceselor sociale, a întregii dezvoltări a țării, cu creșterea răspunderii și autonomiei unităților locale, cu participarea activă a maselor la conducerea societății. Împletirea dialectică a acestor două laturi ale principiului de conducere a societății constituie o cerință logică a dezvoltării noastre sociale, asigurînd unirea eforturilor întregului popor în înfăptuirea neabătută a programului partidului de ridicare a țării pe noi culmi de progres și civilizație“.

Definirea modalităților concrete de aplicare a centralismului democratic în domeniul vieții economice, în activitatea de planificare, a constituit o preocupare constantă a partidului și statului nostru după Congresul al IX-lea al partidului.

Trebuie subliniat că dialectica dintre cele două laturi ale centralismului democratic, depinde de o multitudine de factori, printre care menționăm împrejurările istorice, etapa de dezvoltare a societății, dimensiunile economiei naționale și gradul ei de complexitate, nivelul de pregătire a cadrelor, resursele materiale și de muncă, relațiile economice externe și gradul de participare a respectivei economii naționale la diviziunea internațională a muncii, precum și alți factori. Așa se explică marea diversitate de forme și metode prin care se realizează centralismul democratic în conducerea planificată a economiei țărilor socialiste. Este meritul istoric al partidului nostru, al secretarului său general, de a fi elaborat un concept avansat al centralismului democratic corespunzător realităților din țara noastră, cerințelor adâncirii continue a democrației muncitorești, care să permită o conducere modernă, științifică, operativă, precum și luarea unor decizii temeinic fundamentate.

În conducerea planificată a economiei, îmbinarea justă a conducerii centralizate cu inițiativa de jos, atragerea la luarea deciziilor a făuritorilor bunurilor materiale constituie una din direcțiile promovate de secretarul general al partidului nostru pentru sporirea eficienței întregului sistem de organizare și conducere a economiei. În procesul traducerii în viață a măsurilor de perfecționare a organizării și conducerii economiei naționale, al căror promotor consecvent este, tovarășul *Nicolae*

Ceașescu, cu numeroase prilejuri, cu profundul spirit critic care îl caracterizează, a combătut manifestările de birocratism, a insistat asupra necesității stimulării inițiativei de jos în elaborarea planului și rezolvarea operativă a problemelor care se nasc în realizarea sarcinilor din planul general al dezvoltării economice, întăririi gestiunii economice proprii, dar și asupra necesității creșterii continue a răspunderii față de modul cum este gospodărită avuția națională, bunurile poporului încredințate spre gestionare întreprinderilor. În legătură cu aceasta, în cuvântul de închidere a Congresului consiliilor oamenilor muncii din industrie, construcții și transporturi, tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta: „*Nimeni nu poate pretinde — și cu atât mai mult un consiliu de conducere sau un membru al acestuia — că trebuie să dispună de mijloace pe care să le cheltuiască fără a da socoteală în fața clasei muncitoare, în fața poporului, în fața statului. O asemenea abordare nu poate fi concepută și trebuie ca, acolo unde întâlnim astfel de concepții, să le lichidăm cu desăvârșire. Este necesar să se înțeleagă bine că fiecare director, fiecare consiliu de conducere răspunde în fața clasei muncitoare, a poporului, de buna gospodărire a bunurilor încredințate pe care trebuie să le gospodărească mai bine decât propriile sale mijloace*”.

Propria noastră experiență confirmă că aplicarea principiilor centralismului democratic în conducerea vieții economice nu contravine democrației, cum afirmă unii teoreticieni burghezi, deoarece este vorba de un centralism care se bazează pe liberul consimțământ, pe unitatea intereselor fundamentale ale tuturor membrilor societății și este înfăptuit de oamenii muncii înșiși, prin organele lor reprezentative, eligibile. Se poate aprecia că centralismul democratic reprezintă forma principală prin care se realizează democrația economică în societatea noastră.

În însăși Legea cu privire la dezvoltarea economico-socială a României, elaborată din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu, se arată „Elaborarea și realizarea planului național unic se bazează pe participarea largă și nemijlocită a clasei muncitoare în alianță cu țărănimea muncitoare, cu intelectualitatea și celelalte categorii de oameni ai muncii, — în dubla lor calitate de producători ai valorilor materiale și spirituale și în același timp de proprietari ai mijloacelor de producție, ai întregii avuții naționale”. Tocmai prin realizarea acestui principiu se asigură caracterul democratic al pla-

nificării, realizarea în fapt a unuia din obiectivele fundamentale ale revoluției socialiste și anume dreptul poporului de a-și hotărî în mod suveran destinul, de a-și făuri, viitorul așa cum dorește. De aceea, creșterea rolului maselor largi în conducerea statului socialist, lărgirea democrației socialiste constituie o legitate a făuririi societății socialiste multilaterale dezvoltate. Pe această bază se creează condiții pentru fundamentarea mai temeinică a planului, pentru valorificarea în mai bune condițiuni a potențialului material și uman de care dispune fiecare unitate.

○ CONTRIBUȚIE REMARCABILĂ are secretarul general al partidului în crearea cadrului organizatoric și constituțional pentru adâncirea democrației socialiste, pentru promovarea unor forme și metode de muncă menite să asigure participarea largă a clasei muncitoare, a maselor largi la adoptarea și înfăptuirea deciziilor. Perioada marcată de congresele IX, X și XI ale partidului este deosebit de semnificativă în ceea ce privește sporirea rolului și atribuțiilor organismelor reprezentative și constituirea unor structuri noi de conducere politică și economică menite să promoveze pe scară tot mai largă democrația directă. La Congresul al IX-lea al P.C.R. s-a statuat pentru prima dată în practica construcției socialiste principiul că „toate organele de partid își desfășoară activitatea pe baza principiului muncii colective,

principiu suprem al conducerii de partid”, iar Conferința Națională din decembrie 1967, a hotărît înființarea organelor colective la toate nivelele de conducere a vieții economice și sociale. Ulterior acest principiu s-a generalizat în întreaga viață economică și socială a țării. Introducerea acestui principiu la a cărui elaborare tovarășul Nicolae Ceaușescu a avut rolul hotărîtor, a revoluționat însăși concepția de conducere, a înlocuit principiul conducerii unice, devenit caduc în condițiile complexității și diversității problematice contemporane. La inițiativa secretarului general al partidului, Congresul al X-lea a stabilit perfecționarea cadrului instituțional în vederea participării tot mai active a oamenilor muncii la conducere, s-au introdus noi forme de organizare menite să contribuie la apropierea conducerii de producție și diminuarea verigilor intermediare cu caracter administrativ, adâncirea și perfecționarea în continuare a conducerii colective, îmbunătățirea organizării activității consiliilor oamenilor muncii și a comisiilor pe domenii, perfecționarea activității de pregătire și promovare a noului, creșterea calitativă a participării oamenilor muncii la conducerea colectivă. Congresul al XI-lea al partidului prin documentele adoptate a marcat un mare pas înainte în direcția perfecționării cadrului organizatoric și instituțional de funcționare a democrației socialiste, a sporirii rolului și importanței adunărilor generale în conducerea unităților. Totodată, din inițiativa secretarului general al partidului

s-au instituționalizat noi organisme democratice la scară națională cum sînt: Congresul consiliilor populare, Congresul agriculturii, Congresul educației politice și al culturii socialiste, Congresul consiliilor oamenilor muncii. Prin aceste măsuri în țara noastră s-a creat atît la nivelul unităților economico-sociale, ale orașelor și comunelor, cît și la nivel național un cadru organizatoric, unic în felul său, care asigură participarea nemijlocită a tuturor categoriilor de oameni ai muncii, fără deosebire de naționalitate, la conducerea economiei, a vieții sociale, a întregii societăți.

Arhitect neobosit al sistemului democrației socialiste constituit în țara noastră, de la adunările generale ale oamenilor muncii și consiliile oamenilor muncii, adunările generale ale cooperativelor, organismele controlului muncitoresc, pînă la organismele naționale cu un larg caracter reprezentativ și congrese instituționalizate ca foruri naționale de conducere în principale domenii ale vieții economico-sociale, tovarășul Nicolae Ceaușescu acționează cu perseverență pentru intensificarea participării tuturor categoriilor de oameni ai muncii la dezbaterile și elaborarea politicii interne și externe, realizarea unui dialog permanent și profund între partid și oamenii muncii, între cei investiți cu funcții de conducere și colectivele respective, pentru ca cele mai importante decizii care privesc destinele României socialiste să fie expresia contribuției colective ale întregului popor. Vizitele de lucru ale secretarului general al partidului, dezbaterile publice a principalelor proiecte de legi, experimentarea unor soluții și măsuri noi, înainte de a fi adoptate, consfăturile periodice pe ramuri și domenii de activitate cu activul de partid și de stat, cu reprezentanții oamenilor muncii din unitățile productive, constituie numai unele dintre modalitățile prin care poporul își spune efectiv cuvîntul în conducerea societății. Dialogul secretarului general al partidului cu oamenii muncii este expresia cea mai elocventă a legăturii permanente a conducerii partidului cu poporul. Stilul de muncă revoluționar, dinamic, concret, operativ, eficient și democratic, întemeiat pe o înaltă competență, care îl caracterizează pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, constituie un exemplu de urmat, o pildă vie pentru toate cadrele de conducere de partid și de stat.

IN CONCEPȚIA Partidului Comunist Român, a secretarului general, între democrație și responsabilitate există o relație directă. Democrația socialistă trebuie privită atît prin prisma drepturilor

celor mai largi de care se bucură fiecare cetățean al patriei, cît și a îndatoririlor, obligațiilor și răspunderilor asumate în mod conștient de fiecare membru al societății noastre, în dubla sa calitate de proprietar și producător. Democrația fără răspundere, fără disciplină își pierde sensul, conținutul. Semnificația acestei relații fundamentale a democrației noastre socialiste este dezvăluită cu toată claritatea de tovarășul Nicolae Ceaușescu care arată: „*democrația de partid, dezvoltarea democrației socialiste în general, sînt strîns legate și trebuie concepute în strînsă legătură cu creșterea spiritului de răspundere al fiecăruia, a ordinii și disciplinei. Acestea nu numai că nu vin în contradicție, dar se condiționează; nici nu se pot concepe una fără alta*“.

În esența sa, democrația economică presupune o împletire organică a răspunderilor colective cu răspunderea personală, aceasta fiind o componentă esențială a exercitării efective a conducerii activității economico-sociale de către cei ce muncesc. Numai în condițiile răspunderii ferme a fiecărui membru al colectivului de conducere activitatea practică are finalitate concretă. Are o excepțională valoare pentru activitatea practică, pentru perfecționarea democrației economice definirea de către tovarășul Nicolae Ceaușescu a conținutului organelor colective de muncă, consiliile oamenilor muncii, adunările generale ca formă de dezvoltare a autoconducerii muncitorești, de manifestare a răspunderii fiecărui colectiv pentru buna gospodărire a mijloacelor financiare ce-i sînt încredințate. În concepția secretarului general al partidului esența autogestiuunii, autoconducerii muncitorești înseamnă răspunderea organelor colective, a consiliilor oamenilor muncii de a conduce, de a gospodări și dezvolta averea națională, de a acorda o atenție deosebită problemelor legate de creșterea rentabilității, de obținerea cu mijloacele ce le sînt încredințate a unei producții maxime pentru a se asigura mijloacele necesare pentru reproducția largită și creșterea nivelului de trai material și spiritual al poporului.

Dezvoltarea continuă a democrației, așa cum rezultă și din întreaga desfășurare a recentei Conferințe Naționale a partidului, din modul în care s-au dezbătut programele și documentele adoptate, constituie o coordonată de bază a întregii activități de partid și de stat. Tocmai în această direcție converg orientările și măsurile stabilite pentru o cît mai bună funcționare a organismelor democratice și a forurilor naționale instituționalizate în ultimii ani în mod deosebit, asigurînd participarea mai ac-

tivă, mai directă a clasei muncitoare la conducerea societății. Participarea într-o măsură mai mare în diferite organisme de stat și obștești, în organele colective de conducere din toate domeniile vieții economice, politice, sociale și culturale, a oamenilor muncii care lucrează nemijlocit în producție va imprima un puternic suflu înnoitor, revoluționar activității economico-sociale.

Aplicarea acestei măsuri va conduce, așa cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu la dezvoltarea noii democrații muncitorești revoluționare, la întărirea rolului conducător al clasei muncitoare, la creșterea răspunderii în conducerea țării a tuturor categoriilor sociale. Trebuie subliniat că unanimitatea cu care au fost aprobate toate documentele supuse dezbaterii, orientările și direcțiile activității viitoare a partidului au constituit o nouă și grăitoare mărturie a unității de gândire și de acțiune a partidului, o trăsătură definitorie a democratismului orînduirii noastre. „*Toate programele, documentele adoptate de Conferință* — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea rostită la încheierea lucrărilor Conferinței Naționale, *sînt rodul gândirii colective a comuniștilor, a tuturor oamenilor muncii, a întregului popor, care într-o deplină unitate, sub conducerea partidului nostru comunist, își făurește în mod conștient propriul viitor, destinul său liber, comunist*“.

Programul partidului, documentele adoptate de Congresul al XI-lea al P.C.R. și de recenta Conferință Națională relevă orientarea partidului de a milita și în viitor pentru tot ce e nou și înaintat în gîndirea social-politică și în practica construirii socialismului, de a stimula activitatea creatoare, spiritul novator al maselor de acțiune pentru lărgirea formelor de participare a oamenilor muncii la dezbaterile problemelor vieții economice, la conducerea statului, de a promova metoda organizării periodice de conferințe și consfăturii pe ramuri de activitate cu participarea largă a specialiștilor, a oamenilor muncii care lucrează nemijlocit în domeniile respective. Astfel, democrația socialistă în țara noastră se afirmă tot mai puternic ca un factor esențial de întărire a unității și coeziunii întregului popor în jurul P.C.R., a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, de creștere rapidă a forțelor de producție, de mobilizare a energiilor întregului popor la realizarea obiectivelor privind accentuarea laturilor calitative ale dezvoltării economico-sociale în etapa actuală, la ridicarea României în rîndul statelor avansate ale lumii.

prof. dr. Mihai PĂRĂLUȚA

ÎMBUNĂTĂȚIREA INDICATORILOR CALITATIVI — OBIECTIVUL FUNDAMENTAL AL ÎNTRECERII SOCIALISTE

REPREZENTÎND o ilustrare elocventă a voinței oamenilor muncii din întreaga țară de a înlăptui în mod exemplar sarcinile subliniate de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la recenta Conferință Națională a P.C.R., marea întrecere socialistă a început cu o vigoare deosebită în acest an. Pentru depășirea prevederilor planului pe 1978, pentru realizarea exemplară a programului de dezvoltare economico-socială stabilit de partid, pentru amplificarea laturilor calitative ale activității au fost lansate în aceste zile mobilizatoare chemări la întrecere adresate oamenilor muncii din întreaga țară, din toate ramurile economiei naționale.

Dincolo de cifre, acțiuni și măsuri, toate aceste chemări la întrecere prezintă semnificații economice și politice de o deosebită însemnătate pentru ridicarea pe o treaptă mai înaltă a progresului economic și social al patriei noastre, pentru depășirea mai rapidă a stadiului de țară în curs de dezvoltare.

Întrecerea socialistă din acest an contribuie activ și efectiv la accelerarea ritmurilor creșterii economice în 1978, an hotărîtor pentru îndeplinirea cu succes a istoricelor hotărîri ale Congresului al XI-lea al partidului, pentru întreaga dezvoltare economică și socială pînă în 1980. Un aspect fundamental al angajării ferme, patriotice a clasei muncitoare pentru amplificarea rezultatelor concrete obținute în domeniul producției materiale este că ea se desfășoară în condițiile în care întregul nostru popor acționează cu hotărîre pentru înlăptuirea sarcinilor stabilite de Conferința națională a partidului. Fiecare chemare la întrecere prevede, la loc de frunte, angajamentul de a realiza însemnate sporuri de producție față de prevederi, materializate în produse fizice de primă importanță pentru beneficiari, pentru întreaga economie

națională. Astfel de sarcini suplimentare, mobilizatoare, concrete, corespunzătoare cerințelor economiei naționale, prin care oamenii muncii își propun să depășească prevederile din planul pe acest an — în fundamentarea căruia s-au luat în calcul și sarcinile aferente din Programul suplimentar — reprezintă tot atâtea dovezi elocvente ale efortului de autodepășire, a înaltei conștiințe muncitorești și a spiritului revoluționar cu care acționează în întrecere comuniștii, toți oamenii muncii din patria noastră.

Esențial este faptul că punctul de convergență al tuturor acestor acțiuni îl reprezintă depășirea planului național unic de dezvoltare economico-socială pe anul 1978 în toate domeniile și la toți indicatorii, în condițiile obținerii unei înalte eficiențe economice, cerință obiectivă, fundamentală, a dezvoltării patriei. Materializarea ei face necesară în întreaga economie, în fiecare întreprindere o amplă mobilizare a tuturor capacităților de muncă și de creație pentru ca — răspunzînd chemării secretarului general al partidului — cantitatea să fie transformată într-o calitate nouă, superioară. Pentru realizarea unei asemenea mutații, în fiecare unitate economică au fost elaborate programe complexe de măsuri menite să contribuie la o perfecționare radicală a concepției despre dezvoltarea economică, organizarea și desfășurarea producției, la afirmarea pleneră a revoluției tehnico-științifice, la descoperirea și mobilizarea tuturor resurselor de ridicare a nivelului calitativ și al eficienței activității productive.

În dorința de a analiza aspectele concrete pe care le implică conceperea și desfășurarea unor asemenea acțiuni, dar și semnificațiile generale ale implicării cu responsabilitate și eficiență maximă în desfășurarea întrecerii socialiste pe acest an, am efectuat o analiză

a preocupărilor existente în această direcție în cadrul colectivului de oameni ai muncii de la întreprinderea „Electroaparataj” din București. Principalele obiective ale întrecerii socialiste din acest an, în întreprinderea bucureșteană, ca de altfel la unitățile economice din întreaga țară, vizează cu prioritate :

● **accelerarea ritmului de creștere al producției industriale**, angajamentul adoptat pe anul în curs prevăzînd suplimentări cu 30 de milioane lei la producția globală și cu 12 milioane lei la producția marfă peste sarcina de plan, la produse larg solicitate de către beneficiarii din întreaga economie națională ;

● **intensificarea preocupărilor menite să transforme cantitatea într-o nouă calitate, să contribuie la accelerarea procesului de ridicare pe o treaptă superioară a laturilor calitative ale activității economice**. În cadrul acestora, principalele acțiuni urmăresc :

1 **Creșterea mai rapidă a productivității muncii în 1978** cu 5 puncte față de prevederile inițiale ale planului și cu peste 23% față de cea din anul trecut. Analiza ponderii în dina-

Tabelul nr. 1

Influența principalilor factori asupra creșterii productivității muncii

Factori principali	Influența (%)	
	1975	1978
Introducerea progresului tehnic	60	75
Organizarea producției și a muncii și ridicarea calificării	40	25
Factori de accelerare a introducerii progresului tehnic		
— dezvoltarea autoutilării	25	40
— asimilarea de produse noi și modernizate	25	28
— perfecționarea tehnologiilor de fabricație	17	20
— fonduri fixe noi prin investiții	33	12

mică a diferiților factori ilustrează, că în cincinalul revoluției tehnico-științifice în această întreprindere model în acțiunea de creștere a productivității se accentuează puternic aportul progresului tehnic ca principal factor în sporirea rodniciei muncii (tabelul nr. 1). Ca un aspect deosebit de interesant apare faptul că, sub influența emulației create de întrecerea socialistă, se înregistrează anumite tendințe de perfecționare a activității care reprezintă tot altele aspecte ale transformării cantității într-o nouă calitate. Astfel, dacă în anul 1975 ponderea principală (33%) în introducerea progresului tehnic o dețineau noile investiții ale statului, în prezent principala sursă de progres o reprezintă înnoirea prin forțe proprii, prin punerea în valoare a resurselor de creativitate existente la fiecare loc de muncă. În cadrul ei, o pondere însemnată (40%) o deține dezvoltarea acțiunii de autoutilare, care se

Tabelul nr. 2

Calitate sporită în activitatea de înnoire a produselor

	1976	1977	1978
Produse noi	42	52	56
Produse modernizate	58	48	44
Total produse noi și modernizate	100	100	100
Produse pe baza concepției proprii	99,20	99,70	99,95
Asimilate după licențe	0,80	0,30	0,05

amplifică în acest an cu 75 de procente față de 1975.

La același capitol, în domeniul organizării trebuie remarcată sporirea preocupărilor pentru problemele complexe ale conducerii, a căror soluționare solicită un efort sporit, creșterea în 1978 a ponderii soluțiilor organizatorice noi, moderne față de cele clasice, precum și amplificarea foarte necesară a viziunii de perspectivă în cadrul studiilor elaborate.

2 **Accelerarea procesului de înnoire și modernizare a producției, ridicarea nivelului tehnic și calitativ al produselor.** Trebuie relevată nu numai creșterea în acest an cu 4,4 procente față de prevederile inițiale a ponderii produselor noi și reproiectate în producția marfă, ci și predo-

minanța înnoirii față de modernizare, a concepției proprii față de asimilarea după licențe (tabelul nr. 2). Sporuri substanțiale ale eficienței au fost realizate nu numai prin trecerea de la produsul vechi la produsul nou ci și prin ridicarea calității la produsele aflate în fabricație. Programele de creștere a calității adoptate în 1977 și în acest an cuprind măsuri complexe, cu termene și responsabilități precise, bine eșalonate și în perspectivă: extinderea metodelor moderne de control a calității la secția de prese pentru mase plastice, la recepția materiei prime; continuarea realizării prin autoutilare a unor stații de rodaj și a unor standuri de încercări cum au fost cele pentru întreruptoarele Oromax (economii 83 mii lei valută pe an) sau pentru întreruptoarele Usol, pentru anumite contactoare TCA și relec (economii de 140 mii lei valută anual), introducerea experimentală a gestiunii calității, prevederea amănunțită a parametrilor de control în documentațiile tehnice produselor noi.

determină o diminuare a consumului cu 5—15%.

Și în acest domeniu se pot observa schimbări semnificative. În anul 1978 se constată o creștere substanțială a ponderii cu care și alți factori influențează reducerea cheltuielilor de producție. Între aceștia o pondere în sensibilă creștere o deține reducerea consumului de energie electrică și combustibili. Însemnatele economii înregistrate în anul trecut vor fi mult amplificate în acest an prin perfecționarea tehnologiilor de fabricație. Tratamentul termic al produselor în cuptoare etanșe cu atmosferă controlată, preîncălzirea cu curenți de înaltă frecvență a maselor plastice și călirea cu curenți de înaltă frecvență a clișeilor de la întreruptoarele automate, înlocuirea sudurii cu flacără prin sudura cu rezistență, conduc la economii de sute de MWh anual. Nu trebuie uitat nici faptul că punerea în fabricație a seriilor

Tabelul nr. 3

Diminuarea cheltuielilor materiale de producție

	Unitatea de măsură	1975	1976	1977	1978
Consumul de metal	t/1 milion lei producție	9,05	6,80	5,95	5,75
Economia de energie (față de norme)	MWh	1 806	2 999	1 831	
Economia de combustibil (față de norme)	tcc	174	360	366	

3 **Reducerea considerabilă a cheltuielilor de producție, gospodărirea chibzuită și economisirea strictă a materiilor prime, energiei electrice și combustibilului (tabelul nr. 3).** Aplicând inițiativa „Nici un gram de metal risipit”, încă din anul trecut au fost întocmite programe de măsuri care vor permite realizarea unei economii de metal cu 20% mai mare în 1978 față de prevederile inițiale ale planului, cu 25% în 1979 și cu 40% în anul 1980. Proiectarea de produse noi la grupa întreruptoarelor automate reduce consumul de metal cu 15—20%, la contactoare cu relec cu 25—50%, iar reproiectarea matrițelor de ștanțat, prin reșezarea pieselor pe benzi, utilizarea deșeurilor

noi de contactoare, întreruptoare automate și siguranțe cu mare putere de rupere va permite la beneficiari o economie de circa 20 000 MWh an.

Desigur, preocupările pentru accentuarea laturilor calitative ale activității sînt mult mai numeroase. Esențial este ca, în adunările generale ale oamenilor muncii care au loc în aceste zile angajamentele asumate în întrecere să reflecte nivelul maxim al posibilităților concrete din fiecare întreprindere, să creeze toate condițiile pentru materializarea lor exemplară în realizări de cît mai mare rezonanță economică și socială.

B. PĂDURE

DEZBATERE „R.E.”

SALTUL DE LA CANTITATE LA CALITATE ÎN RELAȚIA INVESTIȚII — EXPORT

CRITERIUL PRODUCȚIEI DE EXPORT ÎN FUNDAMENTAREA EFICIENȚEI INVESTIȚIILOR (I)

INDEPLINIREA sarcinilor ce revin comerțului exterior din Programul privind măsurile suplimentare de dezvoltare economico-socială a României până în anul 1980 — privind :

● îmbunătățirea structurii sortimentale și a calității producției destinate exportului prin modernizarea și înnoirea produselor, asimilarea de noi produse și sortimente cu caracteristici tehnice și economice superioare, cu consumuri materiale reduse și cu un grad ridicat de prelucrare, cerute pe piețele externe ;

● extinderea activității de cooperare economică internațională în condiții de creștere a eficienței —

depinde într-o măsură importantă de modul în care aceste sarcini vor fi reflectate în studiile de fundamentare a noilor investiții și vor fi urmărite în proiectarea, execuția și exploatarea noilor obiective de investiții.

Pornind de la responsabilitățile ce revin tuturor oamenilor muncii — în calitate de proprietari și producători — de a promova cele mai juste decizii economice, de a gospodări cât mai bine fondurile, „Revista economică”, în colaborare cu Catedra de eficiență economică a investițiilor din Academia de Studii Economice, au inițiat o dezbatere privind criteriile de marketing ce trebuie luate în considerare la fundamentarea eficienței investițiilor. În cele ce urmează începem publicarea succesivă a opiniilor și propunerilor formulate în cadrul dezbaterii.

Componente ale relației investiții — eficiență — export

prof. dr. Ion ROMĂNU

șeful Catedrei de eficiență economică a investițiilor — A.S.E. :

DINAMISMUL economiei românești își găsește unul din principalele filoaane în eforturile susținute de investiții. De aceea una dintre sarcinile prioritare stabilite de partid este ca toate deciziile de investiții din actualul cincinal și în perspectivă să fie guvernate de grija pentru eficiența economică. Semnificativ pentru creșterea eficienței activității economice în țara noastră este faptul că dinamica producției industriale a depășit dinamica mijloacelor fixe, iar în ultimii ani ritmul de creștere a comerțului exterior a întrecut ritmul de creștere a producției industriale. Creșterea până aproape la dublu a volumului investițiilor planificate a se realiza în actualul cincinal față de cel precedent, investiții ale căror efecte se vor regăsi, desigur, și într-un volum suplimentar de mărfuri pentru export, conduce la antrenarea tot mai largă a economiei noastre în circuitul economic mondial. Pentru ca acest potențial sporit de export să se transforme în export efectiv, se impune să se acorde, încă din faza de proiect de investiții, o atenție deosebită identificării deșeurilor externe pentru noile obiective.

O expresie a preocupării permanente a conducerii partidului și statului privind modul în care sînt gospodărite fondurile de investiții, pentru creșterea responsabilității titularilor și beneficiarilor de investiții în elaborarea documentațiilor tehnico-economice o constituie prevederile Decretului nr. 420/1976. Potrivit acestui act normativ, decizia de alocare a fondurilor de investiții (ce formează conținutul economico-juridic al „notei de comandă”) trebuie să se

fundamenteze pe studii de dezvoltare în perspectivă a ramurilor, subramurilor și unităților, pe studii de amplasament și de marketing.

Rezervele de care dispune economia noastră în creșterea eficienței investițiilor, comparativ cu eficiența înregistrată în alte țări, pot fi determinate cu ajutorul unor indicatori specifici, care exprimă mărimea efectelor economice obținute prin efortul de investiții, respectiv costul pentru societate al ritmului de creștere realizat. Modul în care reușim să valorificăm produsele obținute completează, practic, imaginea asupra eficienței unui nou obiectiv.

În actualul stadiu al dezvoltării economiei noastre, în care peste o treime din produsul social se exportă, influența eficienței investițiilor asupra schimburilor noastre comerciale se manifestă cu pregnanță pe multiple planuri, cum ar fi :

1. raportul de determinare directă între **eficiența exporturilor și structura sortimentală fizică a mărfurilor** cu care creștem volumul exporturilor de la un an la altul ;

2. proiectele de investiții avînd la bază „**soluții tehnologice și construc-**

ve la nivelul celor mai bune realizări obținute în țară sau pe plan mondial” contribuie la raționalizarea importurilor și îmbunătățirea raporturilor de schimb cu o serie de state dezvoltate. În același timp, o maximă importanță are, pentru creșterea eficienței economice, promovarea în cadrul proiectelor de investiții a unor soluții tehnice originale, rezultat al unor cercetări proprii (exemple pozitive oferă în acest sens ramuri ca industria chimică, în care se realizează prin forțe de cercetare-proiectare proprii peste 80 % din investițiile actualului cincinal, sau metalurgia, care va furniza întreaga documentație tehnică pentru aproape 90 la sută din investițiile actualului cincinal) ;

3. eficiența investițiilor realizate prin **cooperare în cadrul unor societăți mixte de producție** cu sediul în țară sau în străinătate (peste 40 în momentul de față), ca și prin diverse alte forme de cooperare internațională, se răsfrînge nemijlocit asupra activității de comerț exterior a întreprinderilor și centralelor participante ;

4. creșterea eficienței în activitatea de investiții în străinătate trebuie să vizeze — în afara beneficiului propriuzis — **antrenarea exportului de instalații complexe românești**, prin angajarea livrărilor de obiective la cheie (în 1976 s-au livrat 120 de obiective la cheie).

Antrenarea tot mai largă a țării noastre în diviziunea internațională a muncii prin diverse forme de cooperare în țară, în țările partenerilor sau pe terțe piețe — materializate în acțiuni cum sînt : execuția de lucrări de investiții în țări cu tradiție : (R.F. Germania, Franța, Austria, R.D. Germană, R.S. Cehoslovacă), sprijinul acordat dezvoltării economice a unor țări în curs de dezvoltare (Irak, Libia, Sudan, Zair) prin realizarea de construcții după tehnologie românească etc. — impune, pe plan metodologic, elaborarea proiectelor de oportunitate și fezabilitate, cu maximă eficiență, utilizarea unor metodologii variate de fundamentare a noilor obiective, practicate de organisme internaționale ca B.I.R.D. P.N.U.D. ș.a.

Eficacitatea abordării de sistem în conducerea procesului investițional

prof. dr. Mihai DEMETRESCU

Catedra de cibernetică economică
A.S.E.

PROCESELE ECONOMICE în general, dar mai ales cele complexe, de natura investițiilor, dovedesc o unitate ce sfiidează împărțirile sectoriale, scolasti-

ce. Natura diversă a problemelor pe care le ridică demarajul unei noi investiții face impracticabilă atacarea lor cu segmente de cunoștințe (tehnice, economice, sociologice etc.). Aria problematică complexă poate fi cel mult descompusă pe mai multe subproble-

me, corespunzătoare unei specializări a cunoștințelor.

Pentru a se menține totuși unitatea obiectivelor și convergența soluțiilor specializate, care condiționează eficiența economică a ansamblului, este necesară abordarea de sistem. De aceea **în planificarea, organizarea și conducerea investițiilor**, care înseamnă practic proiectarea viitorului și considerarea, la scară redusă, a tuturor factorilor creșterii economice, **nu putem acționa fără teoria generală a sistemelor**. Ea permite beneficiarului investiției să aibă o viziune integratoare asupra impactului unui nou obiectiv industrial în mediul dat — economico-social, demografic, ecologic etc.

Pentru a concretiza, voi da exemplul studiului elaborat pentru dezvoltarea economico-socială a bazinului Mureșului Superior, de către laboratoarele Catedrei de cibernetică economică a A.S.E. împreună cu Institutul de studii și proiectări pentru îmbunătățiri funciare — București și Institutul de proiectări al județului Mureș. Acest studiu, desfășurat pe o perioadă de 5 ani (1971—1975), a fost extins asupra unei arii geografice ample, cuprinzând — în afara județului Mureș — părți din județele Harghita, Cluj, Sibiu, Alba.

Dezvoltarea economică a zonei a fost considerată în contextul relațiilor sale cu întreaga economie, atât în ceea ce privește resursele atrase, cât și producția obținută, deci ca o componentă a complexului economic național. Modelele elaborate în acest scop permit fundamentarea deciziilor de dezvoltare economico-socială a zonei în perspectiva anului 2000, pe baza unor variante de structură pe ramuri a economiei zonei, pornind de la dinamica restricțiilor de forță de muncă, capacități de producție, infrastructură etc. Descrierea economiei zonei a fost făcută cu modele tip funcții de producție, modele de creștere demografică, modele de programare matematică. Asemenea studii vin să detalieze indicatorii din

proгноza macro-economică, integrându-se obiectivelor dezvoltării de ansamblu a economiei țării.

Costul obținerii acestor informații este practic neglijabil atunci când este vorba de o investiție importantă, comparativ cu riscul pe care-l incumbă lipsa lor.

Asemenea studii permit fundamentarea unei **strategii de dezvoltare regională** și, după părerea noastră, ele nu ar trebui să lipsească la niciunul din județele noastre, în special la cele care și-au prevăzut o dezvoltare accelerată în acest cincinal, pentru a atinge un volum al producției industriale de 10 miliarde de lei în 1980.

Ele vor furniza indicații importante pentru stabilirea dimensiunii optime a întreprinderii cu privire la: forța de muncă disponibilă, dezvoltarea infrastructurii, eventual poziția față de resursele de materii prime. În continuare, studiile de marketing urmează să furnizeze date privind nevoia exactă pe care trebuie să o satisfacă noua capacitate de producție, având în vedere particularitățile cererii interne și externe. În cazul unui produs original trebuie „construită piața” internă și externă, investigându-se totodată modul în care viitorii consumatori își imaginează noul produs.

Deosebit de util se vedește caracterul de sistem al abordării de marketing la dimensionarea capacității de producție a noilor obiective, în condițiile în care o parte importantă din producție urmează a se valorifica pe piața externă. Realizarea conexiunilor directe și inverse între produse și o anumită piață, un anumit sistem de distribuție, un anumit sistem de promovare — cu minimum de cheltuieli — este, în fapt, obiectul strategiei de marketing care nu poate lipsi niciunei investiții.

În pregătirea viitorilor specialiști, la facultățile de profil cum este cea de Economia industriei, nu poate deci lipsi instruirea de marketing, care să dea absolvenților acest instrument indispensabil de analiză.

zajează ca oferind deusee pentru viitorul obiectiv — să prezinte producătorului câțiva parametri esențiali, cum sînt:

■ standardele pe care trebuie să le îndeplinească produsele; ■ cerințele specifice din zonele climatice în care vor funcționa produsele; ■ linia de design necesară; ■ nivelul costurilor practicabile.

În realitate, constatăm că nu întotdeauna — chiar și în unele cazuri de fabricație sub licențe — există suficient preocupări pentru organizarea atestării produselor ca fiind conforme cu standardele practicate de furnizorul licenței. Ca atare, deși avem de multe ori produse de cea mai bună calitate, atunci când partenerul întreabă dacă produsul corespunde standardelor X sau Y sau dacă se realizează, spre exemplu, pentru frecvența de 60 Hz (solicitată în alte continente la aparatele electronice), nu se poate da un răspuns satisfăcător. De aceea, la proiectarea capacităților de producție noi, trebuie să avem în vedere necesitatea **realizării produselor în variante corespunzătoare diferitelor zone climatice și conform cu standarde, norme de securitate ș.a. practicate în țările spre care urmează a fi orientat exportul**. Deși aparent mai costisitoare, aceste soluții sînt, de fapt, cele mai ieftine dacă avem în vedere cheltuielile mari pe care le presupune o reprofilare în construcțiile de mașini.

Exigențele înalte existente pe piețele externe trebuie să determine și o **politică activă de standardizare**, exportatorii aducînd o mai mare contribuție la elaborarea noilor standarde și revizuirea celor existente. Aceasta deoarece în proiectarea noilor investiții, a noilor tehnologii, o importanță deosebită are cunoașterea standardelor și a recomandărilor internaționale de standardizare. Putem spune că nu trebuie să lipsească de pe masa niciunui proiectant informațiile tehnice de mare valoare pe care le conțin standardele, ca o premisă esențială în asigurarea competitivității produselor pe care le realizează.

(Amintim, în acest context, că anual Institutul român de standardizare primește, pe bază de reciprocitate, circa 20 000 de standarde naționale din peste 60 de țări, precum și recomandări de standardizare C.A.E.R., I.S.O., C.E.I., C.E.E.—O.N.U. etc. În prezent, la dispoziția cercetătorilor și proiectanților noștri stau circa 200 000 de documente de standardizare.)

În concluzie aș vrea să subliniez că importanța deciziei de stabilire a nomenclatorului producției noului obiectiv, considerînd cerințele pieței externe — atât de către centrala industrială, cât și de întreprinderea de comerț exterior care formulează această cerere cu autoritatea juridică conferită de contractul economic încheiat cu producătorii — impune acordarea unei atenții sporite calității muncii din compartimentele de marketing, extinderii experienței pozitive pe care o dețin unele întreprinderi, integrarea fluxului informațional de marketing în sistemul informațional — decizional al întreprinderilor, centralelor, tuturor unităților economice cu sarcini de comerț exterior.

Dezbateri consemnate de
Ioan GEORGESCU

O răsturnare a ciclului cercetare — producție — marketing

Sever CRUCEANU

inginer-șef pentru investiții în Centrala industrială pentru electronică și tehnică de calcul:

DATE FIIND importante sarcini ce revin centralelor industriale în fundamentarea, împreună cu beneficiarii, a notelor de comandă pentru investiții, cred că ar fi interesant de analizat raportul care trebuie să existe din acest punct de vedere între funcțiile de cercetare, producție și comercială ale centralei.

S-ar părea că, în opiniile unor cadre, cînd este vorba de o piață care are încă o mare capacitate de absorbție, se face simțită ideea că este mult mai greu să cercetezi, să produci și că este relativ mai ușor să vinzi. De unde unora și o atenție mai mică acordată comercializării. În prezent constatăm, fără îndoială, că funcția comercială nu poate fi tratată cu ușurință. În condițiile în

care exportul deține o pondere tot mai mare din programul de producție, inițiativa în ceea ce privește temele de cercetare și orientarea producției trebuie să fie stimulată și provocată și de funcția comercială. Ea trebuie să ne furnizeze informațiile privind: ce să producem, la ce preț să producem — urmînd ca noi să ne organizăm permanent în așa fel, încît să avem capacitatea de reacție și adaptare cerută pentru pătrunderea pe piețele externe. Această capacitate de reacție crește în condițiile în care realizăm o apropiere mai mare a producției interne de nivelul producției pentru export, acționîndu-se cu tot mai multă fermitate în sensul indicațiilor date de conducerea de partid pentru realizarea acestui obiectiv.

Difuzarea largă a concepției de marketing în practica activității noastre presupune ca exportatorul — pornind de la anumite zone pe care le anvi-

ACȚIUNEA „R. E.”

pentru promovarea metodelor avansate
și generalizarea experienței înaintate

CONDUCEREA PRIN COSTURI — instrument de fundamentare a deciziilor în gestionarea resurselor materiale și bănești

— Metodele de conducere în dialectica saltului de la cantitate la calitate —

REDUCEREA MAI ACCENTUATĂ a cheltuielilor de producție — prin care, potrivit programului suplimentar, urmează să se obțină economii de 22 miliarde de lei peste prevederile cincinalului — reprezintă o preocupare de prim ordin pentru colectivele unităților economice, un obiectiv principal al angajamentelor pe care acestea și le asumă în întrecerea socialistă pe anul 1978. Înfăptuirea indicației date de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a partidului, ca „**întreaga activitate economică să se desfășoare sub imperativul obținerii, pentru fiecare leu cheltuit, a unui volum cit mai mare de producție marfă și a unor beneficii sporite — singura sursă de creștere a avuției naționale, de ridicare a nivelului de trai al poporului**”, cere ca acțiunile orientate spre gospodărirea judicioasă a fondurilor și aplicarea unui regim strict de economii să fie așezate pe o bază științifică și integrate organizatoric, astfel încât să antreneze eforturi coordonate la toate nivelele ierarhice, să contribuie la accelerarea saltului de la cantitate la calitate în componentele sale cele mai concrete.

Metoda conducerii prin costuri*), ca și alte metode pentru a căror realizare a militat consecvent „Revista economică” (de exemplu, „**analiza valorii**”), implică fundamentarea deciziilor pe baza cunoașterii consumurilor pe care le-au ocazionat procesele economice. Cunoscând destinația precisă și finalitatea rezultată pentru fiecare leu investit, se poate aprecia dacă o acțiune este rațională și să se identifice necesitatea și posibilitățile concrete de reducere a cheltuielilor. Articolul de mai jos abordează unele principii ale metodei.

Pentru ca metoda conducerii prin costuri să poată fi aplicată, trebuie să se asigure premise organizatorice, tehnice și informaționale corespunzătoare.

Premise organizatorice

PUNCTUL DE PLECARE în conducerea eficace a unui sistem economic este **structurarea adecvată a elementelor constitutive**. Piramida nivelelor ierarhice urmează a fi concepută prin inventarierea și repartizarea judicioasă a sarcinilor de producție și funcționale. Structurarea sistemului, prin delimitarea nivelelor ierarhice, este însoțită de precizarea responsabilităților și a competențelor care incumbă fiecărui cadru de conducere. Acțiunea de structurare poate fi considerată rațională, dacă în lăzua finală există zone de responsabilități care asigură conducerea strategică, tactică și operativă a sistemului prin aplicarea principiului excepției.

Așfel :

● **conducerea strategică** (consiliul oamenilor muncii, directorii pe funcțiuni) stabilește și urmărește traiectoria globală a sistemului, în timp și spațiu. Activitatea se sintetizează în o-

* Vezi și articolele pe această temă din „Revista economică” nr. 37, 43 și 49/1977.

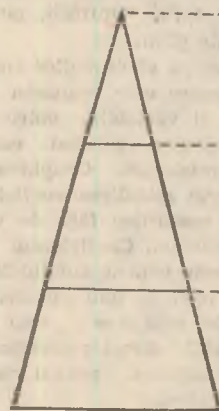
obiective generale ale sistemului, relative la creșterea economică, mijloacele și resursele necesare, structura financiară etc. Indicatorii aferenți sînt de natură financiară și angajează sistemul față de societate ;

● **conducerea tactică** (șefii de compartimente) personalizează și diversifică obiectivele generale în **obiective specifice pe zone ale structurii**. În

principal, conducerea tactică are menirea de a gestiona judicios mijloacele și fondurile disponibile. În acest scop, pentru obiectivele specifice se stabilesc programe detaliate, precizîndu-se sarcinile care rezultă pe executanți. Exprimarea bănească a elementelor cuantificabile, conținute în fiecare program, permite constituirea **bugetelor de cheltuieli pe zone**. Prin delegare de autoritate, responsabilul bugetar (șeful compartimentului sau zonei) devine direct răspunzător de modul cum au fost realizate obiectivele specifice. Compararea operativă a realizărilor cu previziunile bugetare oferă conducerii posibilitatea de a menține ieșirile la nivelul scontat, prin autoreglarea sau reglarea sistemului în funcționare. În acest mod, bugetele devin veritabile modele de simulare a funcționării viitoare, care se confruntă cu realitatea :

● **conducerea operativă** (maistri, șefi de formații de lucru) asigură îndeplinirea sarcinilor (**obiective de detaliu**) asumate prin bugete. Prin urmărirea și control permanent, conducerea operativă relevă în timp util abaterile care apar ca urmare a acțiunii factorilor perturbatori. În acest mod, ea asigură intervenția oportună a conducătorului în a cărui competență intră remediarea abaterilor constatate.

Conducerea prin costuri implică să se coreleze structura ierarhică a obiectivelor cu informații relevante asupra cheltuielilor :

I. **Conducerea strategică**: obiective generale - indicatori sintetici (cost complet, cheltuieli la 1000 lei producție marfă, nivel de îndeplinire a costului planificat)

II. **Conducerea tactică**: obiective specifice - indicatori bugetari (cheltuieli pe elemente primare și pe articole de calculație, cheltuieli fixe și variabile grupate pe purtători)

III. **Conducerea operativă**: obiective de detaliu - indicatori analitici (consum preconizat la un anumit nivel de încărcare a capacităților, realizări, abateri)

IV. **Executanți** (sistem de autocontrol pentru integrarea în normele de consum, de productivitate, de producție fizică etc.)

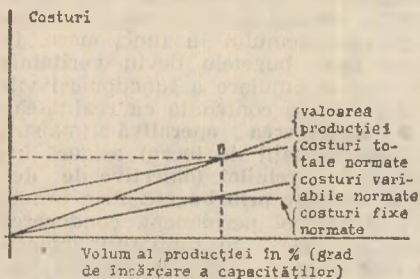
Premise tehnice

ACESTE SÎNT ÎN MĂSURĂ să asigure cadrul funcțional al fluxurilor reale de valori materiale și bănești.

Principala premisă tehnică a conducerii prin costuri este existența unui **sistem de norme fundamentat**, elaborat cu ajutorul unor procedee matematice și statistice. Pentru fiecare operație, în funcție de specificul producției, trebuie prevăzute **norme de consum sau norme de timp** nu numai în etalon natural, ci și în exprimare bănească, avînd în vedere condițiile funcționale normale de muncă și dotare.

Pentru consumurile de muncă vie, normele (tarifele) evidențiază aportul adus de fiecare lucrător la îndeplinirea sarcinilor. Activitățile de conducere sînt normate prin precizarea sferei de atribuții pentru fiecare conducător, în funcție de aptitudini și posibilități. În vederea normării consumurilor indirecte, analiza evoluției acestora pe elemente de cheltuieli, în dinamică, permite determinarea tendinței lor viitoare.

Avînd în vedere relațiile de cauzalitate, cheltuielile se departajează pe grupe de cheltuieli fixe și variabile, dintre care ultimele se normează pe nivele ale activității viitoare, în funcție de raportul dintre variația lor și variația volumului producției. În acest fel, normele de cheltuieli indirecte permit evidențierea volumului optim al producției care să asigure un beneficiu maxim. Grafic, optimul este atins în punctul de intersecție (0) al liniei valorii producției la preț de producție cu linia costurilor totale normate:

Normele stau la baza întocmirii bugetelor de cheltuieli. În sens restrîns, acestea cuprind numai cheltuieli indirecte normate, în funcție de condițiile trecute, prezente și viitoare de funcționare ale sistemului.

Pentru ca normarea activităților să devină eficace, sistemul de norme trebuie astfel conceput încît să prezinte **stabilitate și flexibilitate**, condiții care pot fi asigurate prin crearea prealabilă a unei structuri organizatorice adecvate. Stabilitatea sistemului de prețuri și a sistemului de retribuiri asigură, de asemenea, un cadru propice realizării premiselor tehnice necesare conducerii prin costuri.

Premise informaționale

DIN ACEASTĂ CATEGORIE de premise, esențială pentru conducerea prin costuri este **existența unui sistem informațional rațional**, prin care să se asigure informarea oportună și operați-

vă a conducerii. Pentru fiecare zonă a sistemului se precizează indicatorii de intrare, cei aferenți transformărilor din sistem și indicatorii de ieșire. Indicatorii sintetici pot fi reuniți într-un veritabil „tablou de bord”, prin care conducerea strategică are posibilitatea să stabilească și să urmărească traiectoria sistemului.

Raționalizarea evidenței este în măsură să asigure conducerea prin costuri prin: cunoașterea eficienței oricărei acțiuni, informarea rapidă a conducerii, scurtarea duratei circuitului informațional, valorificarea informațiilor în programe de acțiuni, îmbunătățirea calității informației etc.

Punctul de plecare al conducerii prin costuri este **planul (bugetul) cheltuielilor de producție**, întocmit pe baza datelor de structură și operaționale. Evidențierea consumurilor producției pe elemente ale structurii asigură cunoașterea stării sistemului la orice moment. La sfîrșitul perioadei de gestiune, ieșirile sistemului permit determinarea cheltuielilor totale și unitare pe elemente ale structurii, luînd în considerare modificările structurale care au survenit. Din compararea indicatorilor efectiv realizați cu cei prevăzuți rezultă abaterile în funcționare, care constituie obiectul deciziilor corectoare ale conducerii.

Un studiu aplicativ

ÎN VEDEREA CLARIFICĂRII unor aspecte concrete care condiționează aplicarea metodei, a fost întreprins un studiu la moara Baci, unitate a întreprinderii de morărit, panificație și produse făinoase din Cluj-Napoca.

Conducerea strategică a unității este asigurată de consiliul oamenilor muncii pentru rezolvarea problemelor majore, inginerul-șef pentru probleme ale producției și contabilul-șef pentru probleme funcționale. La nivel tactic, șeful unității (secției) are ca sarcini principale stabilirea și urmărirea obiectivelor specifice de gospodărire rațională a mijloacelor și a fondurilor. Maiștrii, pe baza programului de lucru, raportează realizările pe schimb și rezolvă problemele curente de producție.

Fiind vorba de o unitate autonomă dintr-o întreprindere cu producție integrată (făinurile rezultate devin materie primă pentru unitățile de panificație), întocmirea programului de acțiuni se face de către șeful unității, pe baza indicatorilor de plan.

Pentru normarea cheltuielilor indirecte, punctul de plecare este gruparea cheltuielilor în fixe și variabile, potrivit normelor metodologice privind calculația costurilor de producție. Gruparea poate fi efectuată prin stabilirea coeficientului de variație a costurilor față de variația volumului producției. Coeficientul de variație este: zero pentru cheltuieli fixe; cuprins între zero și unu pentru cheltuieli variabile regresive; unu pentru cheltuieli variabile direct proporționale și mai mare ca unitatea pentru cheltuieli variabile progresive.

În scopul întocmirii planului cheltuielilor de producție, se elaborează norme de consum și de timp, care țin seama de gradul ridicat de mecanizare și automati-

Realizarea conducerii prin costuri în condițiile prelucrării automate a datelor presupune **îmagazinarea datelor asupra sistemului într-o bază comună de date**, care să devină imagine fidelă a proceselor ce au loc și care să cuprindă:

- **date de structură**, relative la starea elementelor sistemului — care se grupează în fișiere permanente pentru fiecare din diferitele entități distincte (materiale, produse finite, mijloace fixe, manoperă etc.);

- **date operaționale**, privind transformările din sistem — care se constituie în fișiere temporare (intrări, consumuri, ieșiri);

- **date asupra mediului exterior** (clienți, furnizori, contracte etc.).

Prin aplicarea datelor operaționale asupra datelor de structură, se obțin informații elaborate în vederea deciziilor de către conducere.

zarea a producției. Astfel, cunoscîndu-se capacitatea maximă de lucru a utilajului conducător, se determină consumul orar de materie primă, iar acesta, înmulțit cu numărul normat al orelor de funcționare a unității, dă consumul total de materie primă pe perioade. Pentru urmărirea operativă a producției, consumul orar de materie primă se structurează pe produse (principale și secundare), avînd în vedere ponderea fiecăruia din ele în producția totală exprimată în unități fizice. Prin compararea consumului normat cu consumul efectiv pe produse, conducerea unității are posibilitatea să cunoască în orice moment situația realizării producției prin prisma consumurilor fizice de materie primă și să remedieze operativ orice abatere constatată, eliminînd factorii perturbatori.

Exprimarea bănească a consumurilor normate de materie primă presupune determinarea prețului mediu unitar al stocului. Structura valorică a consumului de materie primă (consum fizic x preț mediu) încorporează proporțional și mărimea deșeurilor. În acest mod, costul orar normat al materiei prime exprimă cheltuielile socialmente necesare privind consumurile de materie primă. După valorificarea deșeurilor, costul total al produselor se diminuează cu sumele rezultate din valorificare.

Mărirea retribuțiilor directe orare pe produse se stabilește pe baza datelor evidenței contabile sau prin determinarea retribuției medii orare pe produse pentru muncitorii direct productivi. În primul caz mărirea retribuțiilor directe, înregistrate în contabilitate pe baza rapoartelor de producție, se repartizează pe produse în funcție de structura producției. Rațiunea acestei structuri rezidă în aceea că producția cuplată a unității (din aceeași materie primă rezultă concomitent mai multe produse) presupune o repartizare proporțională a retribuțiilor directe pe produse. Procedura de determinare a retribuției medii orare pe produse este mai analitică și implică utilizarea coeficienților de echivalență în normarea timpului de execuție a operațiilor în raport cu un

Ludovic TORJAI

contabil șef la *Întreprinderea de morărit, panificație și produse făinoase Cluj-Napoca*

drd. Dumitru OPREAN

Universitatea „Babeș-Bolyai”
Cluj-Napoca

(Continuare în pag. 32)

Mic dicționar economic

CREȘTEREA PRODUCTIVITĂȚII MUNCII

PRODUCTIVITATEA MUNCII constituie o formă a eficienței economice, cea mai importantă latură a acestei categorii economice deosebit de complexe. Exprîmînd eficiența procesului de producție prin prisma cheltuielilor de muncă omenească, **productivitatea muncii reprezintă rodnicia, eficacitatea cu care este cheltuită o anumită cantitate de muncă; ea reflectă însușirea muncii de a produce într-o unitate de timp un anumit volum de bunuri materiale și servicii productive.** Astfel definită, productivitatea muncii se măsoară fie prin cantitatea de produse obținute într-o unitate de timp, fie prin inversul său, adică prin cheltuiala de timp de muncă necesară pentru obținerea unei unități de produs. În ambele cazuri, producția se exprimă în unități naturale, natural-convenționale, unități de muncă și unități valorice; la rîndul său, timpul de muncă se poate exprima în număr de persoane ocupate sau în om-ore lucrare. Cel mai bun mod de exprimare și de calcul al productivității muncii îl reprezintă producția în unități naturale. Datorită însă neomogenității producției, productivitatea muncii la nivelul întreprinderilor, subramurilor și ramurilor se calculează în valori.

Productivitatea muncii îmbracă mai multe forme dintre care menționăm productivitatea muncii vii și productivitatea muncii totale. Productivitatea muncii vii este determinată de raportul dintre producție și forța de muncă. Procesul de producție implică, însă, acțiunea forței de muncă cu ajutorul uneltelor de muncă și a obiectelor muncii. În consecință, dacă producția obținută — oricare ar fi formele ei mai sus menționate — se raportează la consumul total de muncă (vie + materializată, reprezentînd obiectele muncii și uneltele de muncă) se obține productivitatea muncii totale.

Productivitatea muncii îmbracă și alte două forme principale: a) productivitatea muncii individuale, care reflectă rodnicia muncii (vii și trecute) în condiții specifice fiecărei întreprinderi și ramuri, de înzestrare tehnică, de calificare și de intensitate a muncii; b) productivitatea muncii sociale care exprimă rodnicia muncii cheltuite (vii și trecute) în condiții medii de înzestrare tehnică, de calificare și de intensitate a muncii.

Productivitatea muncii, oricare ar fi forma ei, este o expresie concentrată a dezvoltării forțelor de producție, caracterizată prin variate și numeroase corelații tehnice, dintre elementele materiale ale forțelor de producție, dintre obiectele muncii și mijloacele de muncă, dintre mijloacele tehnice de muncă, obiectele muncii și forța de muncă. În același timp, productivitatea muncii este o **categorie economică** ce reflectă și relațiile sociale. Astfel, în socialism, unirea forței de muncă cu mijloacele de producție se face în mod specific, prin intermediul și pe baza proprietății socialiste. Pe de altă parte productivitatea muncii privită îndeosebi la nivele mai agregate — subramură, ramură, economie națională — este o expresie sintetică a legăturilor complexe dintre ramuri și întreprinderi, legături condiționate și ele de natura relațiilor de producție.

Creșterea productivității muncii de-a lungul istoriei societății omenești oglindește dezvoltarea forțelor de producție, interacțiunea dintre ele și relațiile de producție dominante din fiecare societate. Acest proces constituie o legitate generală a dezvoltării societății. Productivitatea muncii și creșterea ei continuă tînde să aibă o pondere tot mai mare în cadrul nivelului și ritmului de sporire a producției sociale, importanța acestui proces accentuîndu-se odată cu dezvoltarea societății.

Rolul decisiv al sporirii productivității muncii în creșterea producției și a eficienței economice poate fi evidențiat prin numeroase procese și fenomene ale creșterii economice contemporane. Astfel, ritmul înalt al creșterii economice nu poate fi atins — și mai ales menținut — fără o sporire suficient de rapidă a productivității muncii; în al doilea rînd, creșterea productivității muncii este una din căile principale de reducere a costurilor și deci de scădere a valorii mărfurilor (a cantității de muncă necesară pentru producerea lor); în al treilea rînd, productivitatea muncii este o premisă esențială a creșterii venitului național, și de aici a izvoarelor necesare dezvoltării economice continue și rapide, a celor de ridicare a nivelului de trai; am mai menționa faptul că sporirea productivității muncii concurează la creșterea nivelului de trai și pe calea posibilităților pe care le deschide pentru reducerea continuă a duratei zilei și săptămîinii de lucru, etc.

Nivelul și creșterea productivității muncii depind de o mare varietate de factori: tehnici, economici, sociali, politici, psihologici și naturali. Dintre aceștia, cei mai importanți factori care determină creșterea productivității muncii sînt: progresul tehnic, organizarea conducerii, a producției și a muncii, nivelul de pregătire a cadrelor și perfecționarea ei continuă, cointeresarea materială și morală etc.

Cea mai importantă cale de creștere a productivității muncii o constituie **progresul tehnico-științific**, perfecționarea continuă a uneltelor de muncă, a obiectelor muncii, a tehnologiilor de fabricație; promovarea mecanizării, automatizării, chimizării și electrificării proceselor de producție ce economisesc și ușurează munca. Contribuția progresului tehnic la creșterea productivității muncii este condiționată însă de alocarea unui volum corespunzător de investiții, de buna lor repartizare și utilizare.

Perfecționarea organizării conducerii, producției și muncii reprezintă o altă cale deosebit de dinamică și de importantă de creștere a productivității muncii. Ea are ca scop de a pune în valoare condițiile tehnico-materiale și de pregătire a cadrelor deja existente, deci de creștere a productivității muncii fără investiții suplimentare, de unde rezultă că perfecționarea organizării producției și muncii este una din cele mai eficiente căi de creștere a productivității muncii.

Pregătirea cadrelor calificate și perfecționarea pregătirii acestora joacă un rol deosebit în creșterea productivității muncii, atît pe linia utilizării depline, raționale a bazei tehnico-materiale, tot mai moderne a producției, cît și pe linia perfecționării și dezvoltării progresului tehnico-științific. Un nivel tot mai înalt de pregătire a cadrelor calificate, a muncitorilor, inginerilor, tehnicienilor și a celorlalte categorii de personal contribuie la ridicarea nivelului tehnic și calitativ al produselor, la sporierea neînteruptă a capacității fiecărui participant la producția socială, la creșterea productivității muncii.

Între alți factori de creștere a productivității muncii **cointeresarea materială și morală** ocupă un loc aparte, contribuind la îmbinarea intereselor specifice existente în socialism, a interesului personal cu interesele generale, la stimularea întrecerii socialiste, a creației materiale și spirituale.

Înțelegînd în mod profund, într-o viziune largă și de perspectivă importanța deosebită a productivității muncii atît pentru creșterea economică a României, cît și pentru întregul proces de construcție socialistă, partidul nostru a desfășurat și creează în permanență toate premisele tehnico-materiale și organizatorice, sociale și politice în vederea sporirii continue și rapide a eficienței și a rodniciei muncii sociale. Este semnificativ în acest sens faptul că la o creștere de 11 ori a venitului național în perioada 1951—1976 productivitatea muncii a sporit de 9 ori; în industrie, ramură cu rol decisiv în ridicarea eficienței întregii economii naționale, productivitatea muncii a crescut într-un ritm mediu anual de 7,9%. Această creștere are cel puțin o dublă semnificație. Dacă productivitatea muncii din 1950 ar fi rămas constantă, numai creșterea producției într-o singură ramură (industrie) ar fi necesitat un volum de muncă — de peste 25 milioane persoane — imposibil de acoperit din moment ce astăzi resursele de muncă ale întregii economii naționale se ridică la numai 10,2 milioane. Pe de altă parte, ritmul realizat de creștere a productivității muncii este de pînă la peste 2 ori mai mare decît cel realizat în țări dezvoltate din punct de vedere economic; pe această bază România a înregistrat o reducere a decalajelor care o separau de țările dezvoltate.

În vederea ridicării continue și rapide a rodniciei muncii sociale se prevede ca în acest cîncinjal să se realizeze un ritm mediu anual de creștere mult sporit, de 9,2%, ceea ce în condițiile unor ritmuri mai reduse în alte țări, înseamnă încă un pas important în reducerea decalajelor amintite. „Să fim conștienți — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — că, dacă vrem să lichidăm rămînerea în urmă, trebuie să facem eforturi mari. Fără aceasta nu vom putea realiza cele prevăzute în Program. De aceea, problema creșterii mult mai rapide a productivității muncii, ca și reducerea cheltuielilor materiale și a consumului în producție trebuie să stea în centrul întregii noastre activități economice. Numai pe această bază vom obține o creștere mai accelerată a venitului național“.

dr. Gh. RĂBOACĂ

ȘCOLI ● CURENTE ● ECONOMIȘTI

„Noua” școală de la Cambridge

Eludarea adevăratelor probleme

tere sau micșorare a venitului său, sectorul particular, arată G. și C., își modifică cheltuielile și nu economiile. Suma destinată economiilor ar fi oarecum stabilă și ușor de prevăzut și, în consecință, „principala greșeală a teoriei ortodoxe, ar fi, după autorii menționați ai acestui „New Cambridge View”²⁾, ipoteza implicită după care excedentul financiar al sectorului particular ar crește repede atunci când venitul său crește”. În timp ce variațiile veniturilor sectorului particular nu ar avea influență asupra balanței de plăți, sectorul public ar putea să-și mărească sau să-și reducă poziția sa financiară. „Faptul că, cu excepția finanțării pe termen scurt, afirmă Godley și Cripps, sectorul particular are o capacitate de finanțare stabilă și slabă, duce la concluzia că deficitul sectorului public determină în întregime soldul plăților curente”.

În lumina acestei concluzii, Godley și Cripps consideră că politica economică

trebuie să se bazeze pe o administrare a finanțelor publice, care să asigure ca cheltuielile publice interne să evolueze în corelare cu venitul național. Deci, dacă guvernul își fixează ca obiectiv pe termen mijlociu să realizeze echilibrul balanței de plăți curente și folosirea integrală a miiinii de lucru, ar trebui :

– să se determine nivelul capacității de finanțare a sectorului particular (de exemplu, două miliarde lire sterline), urmînd ca, apoi,

– să se ajusteze treptat soldul deficitar al sectorului public, astfel ca să se ajungă la aceeași sumă (2 miliarde). Folosirea integrală a miiinii de lucru ar fi realizată dacă resursele rezultate din reducerea deficitului public ar determina exporturi suplimentare sau o producție internă suplimentară care să înlocuiască importurile.

Pentru a ușura acest transfer de resurse, ar putea fi necesară o devalorizare a monedei sau o contingentare a importurilor, ca un complement al politicii bugetare. În aceasta ar consta, consideră Pierre-Julien Potier, esența deosebirii dintre autorii noii teorii și neokeynesisti³⁾. Primii propun reducerea cheltuielilor publice pentru restabilirea echilibrului extern și o devalorizare (sau un control al importurilor), pentru relansarea activității, iar secunzii recomandă creșterea deficitului bugetar pentru a crea noi locuri de muncă și devalorizarea pentru restabilirea echilibrului extern. Profesorul W. Godley mai propune să se limiteze variațiile soldului bugetar, prin renunțarea la politica așa-numită de „fine-tuning” (acord fin), care a fost folosită fără efect. El afirmă că

PRIN „noua” școală de la Cambridge*) sînt cunoscute opiniile susținute, începînd din 1973, de Wynne Godley și Francis Cripps, profesori de economie politică la Universitatea din Cambridge (Marea Britanie), atestînd în esență existența unei relații de la cauză la efect între măsura finanțării sectorului public și deficitul balanței de plăți curente. Tezele respective au stîrnit oarecare senzație între economiști, teoreticieni și practicieni, îndeosebi după audierea de către subcomisia financiară a Camerei Comunelor, în 1974, a celor doi profesori. Aceștia considerau politica economică oficială din perioada 1953–1973 ca „nefondată științific”. Recurgînd la practica influențării economiei prin măsuri fiscale și monetare în vederea asigurării echilibrului, frîmînd în perioade de expansiune și stimulînd în caz de recesiune (politica de „stop and go”), responsabilii politicii economice engleze ar fi dovedit „necunoașterea relației dintre politica fiscală și competitivitate, pe de o parte, și între formarea venitului național și aceea a soldului plăților curente pe de altă parte¹⁾”.

Demonstrarea tezei că deficitul balanței de plăți crește în măsura în care sporește finanțarea economiei, deci a rolului important al bugetului în adaptarea cheltuielilor interne la obiectivul extern, este bazată pe analiza evoluției poziției financiare a sectoarelor economice din Anglia între 1953–1972. Godley și Cripps grupează sectoarele economice în trei : public, particular (familii și întreprinderi private) și extern. Rezultatul la care ajung este că sectorul particular are o capacitate de finanțare slabă, cu excepția finanțării pe perioade de timp scurte. În cazuri de creș-

lov remarcă în articolul Planirovanie pokazatelei ekonomiceskogo osvoeniiia noiui tehnikii (Planificarea indicatorilor asimilării economice a tehnicii noi) o serie de perfecționări intervenite în planificarea introducerii tehnicii noi. Totuși, spune el, obiectivul final al programelor de implementare a tehnicii noi, se limitează, pe baza indicatorilor, existenți, la asimilarea tehnică a noilor mijloace de producție create, realizarea efectului economic obținut de pe urma introducerii lor nefiind încă planificat, ci doar evaluat. Cauza s-ar afla în faptul că evidența existentă a reducerii costului pe unitatea de produs nu ține seama de toți factorii creșterii eficienței producției (de pildă, pe măsura introducerii de mașini cu o durabilitate și fiabilitate mai mare ar trebui să se reducă numărul de muncitori ocupați cu repararea lor). E.S. propune introducerea, pe baza unor experimentări, a unor indicatori ai valorii unității de efect util al produsului în procesul exploatării. Aceștia ar fi indicatori integrali ai calității producției respective. Rolul principal în determinarea acestor indicatori l-ar juca consumatorii (întreprinderile beneficiare), care nu sînt interesați în „înfrumu-

șetarea” datelor relative la nivelul tehnico-economic al produselor achiziționate. Din momentul în care s-ar cunoaște costul diferitelor mașini în procesul exploatării, s-ar putea veriifica efectul economic al tehnicii noi și, în consecință, planifica introducerea unor mașini al căror efect economic general să fie sporit.

FUZZY
sets and systems
an international journal
north-holland-amsterdam

● Pe baza unei hotărîri a Congresului Internațional de Ci-

bernetică și Sisteme (București, august 1975), a apărut recent o revistă internațională, intitulată FUZZY SETS AND SYSTEMS, care își propune să prezinte, în exclusivitate, un domeniu al teoriei sistemelor în curs de constituire ; acesta abordează, pe baze complet noi, problemele de creștere organică, dezvoltare și prognază economică. Noua revistă, editată de North-Holland, Amsterdam, apare sub îngrijirea unor personalități consacrate în studiul teoriei și aplicațiilor multîmilor vagi. Redactorii revistei sînt : dr. C. V. Negoită, șef de laborator la Institutul de informatică, prof. L. A. Zadeh, Departamentul de calculatoare, Universitatea California Berkeley S.U.A., prof. H.J. Zimmermann, Institutul de studii economice, Universitatea Aachen R.F.G., președintele Societății Europene de Cercetări Operaționale. Scopul acestei publicații este să faciliteze schimbul științific în domeniul interdisciplinar al aplicării teoriei sistemelor.

FIȘE

Simpozion științific

● În ziua de 13 ianuarie a.c. a avut loc, la Casa Universităților din București, un simpozion științific cu tema Viitorul mării și oceanelor, organizat de colectivul de prognoză al Academiei Republicii Socialiste România. Comunicările și referatele prezentate, intervențiile la dezbateri ale cercetătorilor și specialiştilor au îmbrățișat o problemă de mare interes, actuală și de perspectivă : geologia și climatologia oceanului planetar, inventarul surselor minerale, energetice și biologice din mediul marin, probleme tehnice și economice ale exploatării acestor resurse, pescuitul românesc în mări și oceane, protecția mediului marin în folosul umanității, legislație și colaborare internațională în domeniul marin etc.

Asimilarea economică a tehnicii noi

● La rubrica „Schimb de opinii” a revistei VOPROSI EKONOMIKI, nr. 12/1977, E. Sapi-

cerere, producția și balanța de plăți ar fi putut fi mai stabile decât au fost între 1953 și 1972 dacă s-ar fi adoptat ferm regula simplă a acoperirii din impozite a unei proporții constante din cheltuielile publice. „Noua” școală de la Cambridge consideră că relansarea și creșterea economică trebuie să aibă ca motor exportul și nu consumul⁴⁾. Influența tezelor școlii de la Cambridge se reflectă în programarea evoluției bugetare a Marii Britanii⁵⁾; s-a prevăzut, anume, o reducere a cotei cheltuielilor publice în P.N.B. de la 60% în 1975 la 53% în 1980.

Una din criticile de bază aduse „noii școli de la Cambridge” este că metoda de calculare a poziției financiare a sectorului particular are un caracter arbitrar. Profesorul D. Kern afirmă categoric că în timp ce poziția financiară a familiilor apare relativ stabilă, aceea a întreprinderilor este foarte instabilă, deci ele nu pot fi luate împreună ca un tot.⁶⁾ După părerea keynesiștilor moderni, din Anglia, grupați la „National Institute of Economic and Social Affairs”, nu ar exista relații de interdependență atât de strinse între buget și balanța de plăți curente. J. Bispham susține chiar că raportul de cauzalitate s-ar inversa, în sensul că variații externe ale soldului plăților curente pot influența asupra deficitului sectorului public. Ca exemplu este menționat efectul unei creșteri a cererii pe piața mondială.⁷⁾ Unele critici se referă la posibilitățile de aplicare practică. Potier afirmă că nu se aduce nimic nou față de instrumentele financiare și monetare folosite în prezent. El susține că deficitul public nu poate fi determinat cu anticipație, ci doar prevăzut. Dacă s-ar decide să se mențină un

raport fix între încasările fiscale și cheltuielile publice, s-ar pune capăt mecanismelor bugetare anticiclice de stabilizare. Ceea ce ar duce la sacrificarea obiectivului de reducere a șomajului de dragul obținerii unui sold favorabil la balanța de plăți curente, efectele unei devalorizări pentru menținerea activității economice la un nivel corespunzător fiind incerte. Concluzia lui P.J. Potier este că adoptarea tezelor lui Godley și Cripps ar risca să antreneze apariția și menținerea unui nivel ridicat al șomajului.

Desigur că o apreciere a „teoriei noi” necesită studii amănunțite și analiza evoluțiilor economiei în diverse țări, căci diverși factori interni și externi, specifici pentru o țară sau alta, pot influența poziția financiară a sectoarelor economice și oferi rezultate deosebite de cele obținute la Cambridge pentru Anglia.

După părerea noastră, opiniile referitoare la efectele negative ale deficitelor bugetare și la corelarea cheltuielilor cu veniturile au fără îndoială o importanță particulară în actualele condiții politico-economice. Ceea ce „noua școală de la Cambridge” nu realizează, este analiza efectelor dăunătoare ale cheltuielilor militare. Pe lângă cauzele fundamentale care țin de esența orânduirii capitaliste, de nefuncționarea „schemelor” de ameliorare a sa, de care nu ne ocupăm în acest context, care sînt în general cunoscute economiștilor marxiști, credem că tocmai cheltuielile militare au provocat în principal și continuă să provoace dezechilibre, subminarea valorii monedelor și inflația. Evident, o reducere a cheltuielilor pentru sănătate, învățămînt, construcții publice

sau pentru îmbunătățirea serviciilor către populație, nu numai că ar avea un caracter antisocial, dar ar crea dificultăți mai mari decât ar putea rezolva obținerea unui echilibru bugetar. O reducere însă a cheltuielilor pentru înarmare, pentru întreținerea de baze militare în afara granițelor, ar contribui efectiv la crearea unor disponibilități pentru finanțarea nevoilor interne și pentru sprijinirea dezvoltării țărilor sărace, creîndu-se premisele creșterii exporturilor către aceste piețe, însănătoșind astfel nu numai climatul politic și securitatea, ci și pe cel economic și stabilitatea economiei mondiale.

dr. Dorel OPRESCU

* „Noua” — spre deosebire de cunoscuta școală de la Cambridge, ai cărei principali exponenți, la începutul secolului XX, erau Alfred Marshall, Arthur C. Pigou și D.H. Robertson.

¹⁾ London and Cambridge Economic Bulletin (ianuarie 1974).

²⁾ Harry G. Johnson. On Living without an International Monetary System. Euro-money, aprilie 1975. London.

³⁾ Pierre-Julien Potier „La Nouvelle Ecole de Cambridge” în „Banque” nr. 363-iunie 1977; vezi și Problemes Economiques nr. 1550 / decembrie 1977.

⁴⁾ Peter Jay. The difficulty for Mr Healey in facing two ways. The Times, 4 septembrie 1975.

⁵⁾ Cartea Albă din februarie 1976.

⁶⁾ Monetary Aspects of the Current Economic Debate: in National Westminster Bank Quarterly Review (august 1975).

⁷⁾ J. Bispham. National Institute Economic Review (noiembrie 1975).

Cercetările științifice — un declin aparent înaintea unui prezibil avânt

● **PROBLEMES ECONOMIQUES** (nr. 1549/1977) publică sub titlul Les problemes de la recherche scientifique aux Etats-Unis (Problemele cercetării științifice în S.U.A.) un articol de Gene Bylinsky, publicat inițial în revista „Fortune”. După autor, oamenii de știință din S.U.A. trec printr-o perioadă de proastă dispoziție care are drept substrat organizarea inevitabil de grup a cercetării actuale, dimensiunile uzinale ale utilajului științific, cu consecințele lor: un aparat „burocratic” de organizare, coordonare, de programare a experimentării, de control financiar, o scădere a stimulentei și veleităților individuale. În ciuda acestor dificultăți, spune Bylinsky, cercetarea lumii subnucleare continuă și ea va realiza probabil descoperiri care vor schimba concepțiile noastre despre univers în mod tot atât de radical ca și ideile lui Einstein la în-

ceputul acestui secol și care ar putea, în subsidiar, să ne ducă la descoperirea unor surse de energie nebănuite.

Protecția mediului ca factor al conjuncturii

● Un articol apărut în **SUDDEUTSCHE ZEITUNG** este reluat, sub titlul de mai sus, de revista „Prisma” nr. 9/1977. Impotriva impresiei inițiale, aproape unanime, că intervenția organizațiilor de inițiativă civică și a tribunalelor administrative în favoarea apărării mediului ar avea, ca urmare a sporirii costurilor, un efect nociv asupra creșterii economice, „o voce timidă”, se arată în articol, a îndrăznit să se ridice, atrăgînd atenția asupra unei influențe cu totul opuse. R.F.G., de pildă, ar avea nevoie de uzine de epurare în valoare de nouă miliarde de mărci; tot aici s-ar prevedea o activitate intensă în vederea extinderii rețelei de termocicare pentru a recupera căldura evacuată de centralele electrice, precum și crearea de noi capacități de producție în vastul sector al tehnicii energetice „me-

dii” (încălzire cu radiații solare, pompe de căldură, izolare). La nivel microeconomic, este posibil ca noile obligații să afecteze unele firme, lipsite de fonduri, și implicit, să determine în aceste cazuri o reducere a locurilor de muncă. După cum s-ar fi constatat și în S.U.A., dispozițiile ecologice ar fi creat incomparabil mai multe locuri de muncă noi decât cele care s-au pierdut prin închiderea unor unități.

● Cartea Yolande Eminescu **Invenții și Inovații**, apărută în „Biblioteca juridică a cetățeanu-

FIȘE

lui” a Editurii științifice și enciclopedice (1977, 112 p.), își are geneza în dorința de a veni în sprijinul tuturor celor care „fără a se lăsa descurajați de eșecuri și dificultăți, răspund apelului de a valorifica «potențialul de gândire științifică al poporului român»”. În acest scop, autoarea analizează pe larg prevederile Legii nr. 62 din 30 octombrie 1974 privind invențiile și inovațiile. Materialul comentat este sistematizat astfel: Invenții și inovații; Brevetarea invențiilor și înregistrarea inovațiilor; Drepturile și obligațiile organizațiilor socialiste; Drepturile și obligațiile inventatorilor și inovatorilor; Transmisivitatea și apărarea drepturilor privitoare la invenții; Protecția internațională a invențiilor. Cartea cuprinde în anexe Legea nr. 62 și o serie de alte materiale necesare și utile inventatorilor și inovatorilor.

DOLARUL —

„cădere liberă” sau „presiuni speculative”?

SFÎRȘITUL anului trecut și începutul noului an au fost dominate, pe planul relațiilor monetare internaționale, de știrile privitoare la declinul monedei americane, ajunsă la nivelul cel mai coborât față de alte monede din întreaga istorie a sa. Au urmat alte știri despre comportarea contradictorie a piețelor occidentale față de dolar, cu redresări și scăderi repetate, precum și despre natura intențiilor Washingtonului de a „proteja” moneda națională, de a „salva onoarea” ei.

Intrucât dolarul nu este la prima lui criză din ultima vreme, emoția provocată de noile avataruri ale monedei Statelor Unite în opinia publică mondială nu a atins cotele, de exemplu, din vara lui 1971, când administrația din acel timp a S.U.A. a luat cunoscutele măsuri de „apărare” a dolarului. Nu este însă mai puțin adevărat că, dolarul fiind utilizat pe scara cea mai largă ca mijloc internațional de circulație și de plată, precum și ca mijloc de rezervă, căderea acestei monede a constituit un obiect de largă preocupare în toate cercurile interesate în viața economică internațională.

Puțină istorie

INDEPLINIREA funcțiilor internaționale ale dolarului a fost întotdeauna condiționată de stabilitatea valorică a acestuia. Pentru ca dolarul să fie stabil, ani de-a rândul prețul oficial al aurului a fost menținut cu strictețe la nivelul de 35 dolari uncia. Se crease după cel de-al doilea război mondial legenda, minuțios regizată de cercurile oficiale și de afaceri americane, că dolarul ar fi „tot atât de bun ca și aurul”. Fusese pus în circulație, din aceleași surse, sloganul apologetic „sănătos ca un dolar”. Aceasta, pe plan extern, deoarece pe plan intern, valoarea reală a dolarului față de orice altă marfă decât aurul era departe de a face dovada aceleiași stabilități.

Realitatea deteriorării treptate a dolarului nu a putut fi însă ascunsă multă vreme. După o serie de accese acute, determinate îndeosebi de inflația internă și de deficitul permanent al balanței de plăți americane, criza monetară internațională și-a atins punctul culminant la 15 august 1971. La această dată președintele de atunci al S.U.A., Richard Nixon, a anunțat o serie de hotărâri unilaterale cu privire la „apărarea” dolarului. Între ele figurau desprinderea de aur a dolarului și trecerea la cursurile flotante, introduse cu puțin timp înainte și de R.F.G., Olanda și Marea Britanie. La sfârșitul aceluiași an, dolarul a fost devalorizat cu 7,89 la sută, iar în 1973 cu alte 10 la sută. După cum se știe,

anul 1973 a mai fost marcat de trecerea în masă a principalelor monede occidentale la cursurile flotante, determinate de oferta și cererea liberă pe piețele valutare.

Nu este lipsit de interes faptul că tocmai S.U.A. care în 1944, la Conferința monetară internațională de la Bretton Woods, au fost susținătorii stabilității cursurilor valutare și au pus acest principiu la baza sistemului monetar internațional, au devenit între timp propagatorii cursurilor flotante, deci ai instabilității. Această schimbare de atitudine este explicabilă prin prisma opțiunii politice între stabilitate și flotare.

În 1944, când S.U.A. se situau pe o poziție dominantă față de restul lumii capitaliste, americanii au optat pentru stabilitate deoarece aceasta presupune, în capitalism, coordonarea politicii monetare a diferitelor țări, instituirea unui control internațional asupra echilibrării balanțelor de plăți, combaterea inflației, chiar cu riscul creșterii șomajului, utilizarea unei singure valute de rezervă. Cursurile stabile reprezentau deci pentru Statele Unite, în condițiile din 1944, instrumentul cel mai potrivit pentru ralierea monetară a restului lumii în jurul Statelor Unite și pentru asigurarea dominației dolarului asupra celorlalte monede.

În 1971, ținând seama de condițiile economice și politice schimbate, S.U.A. au considerat că mecanismul de la Bretton Woods este depășit, că ele nu mai au forța necesară pentru menținerea stabilității dolarului și că de fapt au mai mult de câștigat de pe urma unui dolar flexibil. Stabilitatea a permis emitentului dolarilor să cumpere oricâte mărfuri și servicii, să exporte oricât capital, prin simplă emisiune de monedă națională, stabilitatea dolarului fiind o garanție că deținătorii externi de dolari nu vor cere americanilor în schimbul lor mărfuri, servicii sau alte contraprestații. În felul acesta, deficitul cronic și permanent al balanței de plăți a S.U.A. a fost finanțat prin emisiune de bani proprii, privilegiu unic în lume, deoarece în asemenea situații, celelalte țări sînt obligate să cheltuiască din activele lor de rezervă sau din substanța lor economică.

În noile condiții, în care stabilitatea dolarilor nu mai este garantată, acoperirea deficitului de balanță prin monedă proprie nu mai poate fi asigurată decât într-o proporție redusă. Accentul începe acum să cadă asupra posibilităților de echilibrare prin mijloace economice și îndeosebi prin impulsivitatea exportului. În această privință, flexibilitatea dolarului devine un avantaj, deoarece deprecierea monetară face mărfurile proprii mai competitive pe piețele externe.

Adepte pe timpuri ale stabilității, Statele Unite au devenit astfel în ultima vreme adepte ale flexibilității,

ale flotării cursurilor valutare. Lupta pentru piețe de desfacere, pentru sfere de plasare a capitalurilor, pentru materii prime a constituit fermentul dezvoltării unor contradicții economice și politice, al căror reflex se poate desprinde și din activitatea recentă a burselor valutare.

Factori ai „căderii libere”

NOUL DECLIN al dolarului a început în iunie 1976 și a continuat într-un ritm relativ lent pînă în vara anului trecut. De atunci însă și îndeosebi după 21 iunie 1977, dolarul a devenit tot mai vulnerabil la bursele din Tokio, Frankfurt și Zürich, unde cotațiile și căderile lui au fost cele mai spectaculoase.

Încercînd a desluși cauzele acestei comportări, vom elimina din capul locului elementele economice interne: comparativ cu alte state capitaliste dezvoltate, economia americană s-a comportat mai bine anul trecut, deși șomajul continuă să se situeze la un nivel ridicat. Elementul monetar intern ar putea fi însă luat în considerare, deoarece inflația, încă nestăpînită, erodează lent dar sigur puterea de cumpărare a dolarului pe piața internă, iar această se reflectă mai devreme sau mai târziu asupra poziției externe a monedei.

O altă cauză pe care cei mai mulți comentatori occidentali o plasează la loc de frunte este deficitul balanței de plăți a S.U.A. În general, atît pe planul teoriei, cît și pe acela al politicii economice din țările capitaliste dezvoltate, flotarea cursurilor valutare este apreciată ca un instrument eficient de echilibrare automată a balanței de plăți: dacă moneda națională a unei țări se depreciază, aceasta reprezintă un avantaj la exportul țării și o frînă pentru import. Declanșată de un deficit de balanță, o asemenea evoluție — se susține — duce cu necesitate la îmbunătățirea balanței comerciale și implicit a balanței de plăți, deci la eliminarea deficitului.

În această privință, experiența Statelor Unite este o dovadă că în realitate lucrurile nu se întîmplă așa. După trecerea dolarului la flotare, deficitul balanței comerciale a S.U.A. nu numai că nu a fost eliminat, dar a crescut și mai mult. Anul 1977 s-a încheiat cu un deficit de circa 30 miliarde dolari. Aceste deficite cumulate presează asupra situației internaționale a dolarului, deoarece sporesc în proporții astronomice disponibilitățile de dolari ale partenerilor S.U.A., evaluate în prezent la 500 miliarde. Moneda unei țări în capitalism este o marfă negociată pe piață; atunci cînd există un exces de marfă, prețul

acestei mărfi — cursul valutar — scade.

Deficitul balanței comerciale și de plăți a S.U.A., cauză a prăbușirii dolarului, este el însuși un efect al altor factori. Care anume ?

Un prim factor se apreciază că ar fi de natură politică. S-a arătat că autoritățile americane operează intenționat în sensul deprecierei dolarului, pentru a obține un avantaj comercial în lupta de concurență. Lăsând sau chiar impulsivând dolarul să se deprecieze în raport cu monedele principalelor lor concurenți Japonia și R.F.G., S.U.A. ar urmări să obțină avantaje competitive pe un teren pe care nu s-au putut înțelege la masa tratativelor cu partenerii lor. Este știut că încă deosebi în raporturile cu Japonia, S.U.A. s-au declarat nemulțumite de măsurile luate de japonezi pentru frînarea exporturilor spre S.U.A. și majorarea importurilor, considerându-le insuficiente. Deprecierea masivă a dolarului față de yen ar putea avea efecte mai satisfăcătoare în acest sens pentru americani.

Acest factor a fost negat de partea americană. Insuși președintele Carter a declarat la 21 decembrie 1977 că „noi nu ne vom angaja într-o competiție neloyală pentru piețele de export”. Iar H. C. Wallich, membru al Consiliului guvernatorilor Sistemului federal de rezerve, a motivat astfel lipsa de interes a S.U.A. față de un dolar slab :

— deprecierea valutară, indiferent de cauzele ei, contribuie la inflație; aceasta este concluzia pe care americanii au tras-o în urma devalorizării din 1971 a dolarului și care este cu atât mai valabilă în prezent, cu cât economia americană a devenit mai deschisă, ponderea sectorului extern al economiei S.U.A. crescând din 1971 până acum de la 6 la sută la 10 la sută din produsul național brut;

— un dolar slab nu-și poate îndeplini îndatoririle internaționale. Or, S.U.A. sînt interesate ca dolarul să-și mențină rolul pe care îl are în sistemul rezervelor și plăților internaționale. Astfel, acest rol facilitează finanțarea deficitelor balanței de plăți a S.U.A., însă numai în cazul în care dolarul este cel puțin egal, dacă nu superior celor mai puternice monede ale timpului și nicidecum o monedă slabă;

— dacă dolarul decade rapid, profiturile industriei de export și ale importatorilor americani, precum și investițiile se reduc. În felul acesta, redresarea după recesiune care, după afirmația lui Wallich, „se desfășoară penibil de încet”, s-ar putea desfășura și mai încet;

— valoarea dolarului influențează întreaga viață economică internațională. Dacă valoarea unui activ deținut pe o scară atât de largă devine nesigură, calculele oamenilor de afaceri vor putea fi răsturnate, primejduind și mai mult redresarea economiei mondiale.

Statele Unite ar avea deci, după cele arătate, multe motive de a dori să aibă o monedă puternică și nu una slabă. Trebuie căutați alți factori ai „căderii libere” a dolarului.

În declarația oficială amintită mai sus, președintele Jimmy Carter a indicat drept cauze principale ale deficitului balanței de plăți: marele import de petrol al S.U.A. și creșterea

economică relativ înceată din Japonia, R.F.G. și alte țări occidentale. Acest deficit a provocat, după cele arătate de președinte, „o anumită dezordine pe piețele valutare și mișcări rapide ale cursurilor valutare”.

„Deficitul petrolului” se ridică după datele oficiale la circa 45 miliarde dolari anual în condițiile actuale. Este adevărat, așa cum recunosc unele comentarii, că acesta este un deficit brut și că S.U.A. încasează mari sume de la țările membre O.P.E.C. din diferite surse care reduc deficitul petrolului. Cu toate acestea, nu se poate nega că marele import petrolier al S.U.A., determinat de consumul excesiv, reprezintă una din sursele dezechilibrului balanței de plăți. Din această cauză, vorbind despre „responsabilitatea noastră în ce privește protejarea integrității dolarului”, președintele Jimmy Carter a pus pe primul plan al acțiunilor necesare, grăbirea adoptării programului energetic propus de președinte. Interesele capitalului american investit în petrol, operînd prin „Lobby”-ul petrolului din Congresul S.U.A., au împiedicat însă pînă în prezent legiferarea măsurilor de economisire a energiei și în felul acesta au contribuit la „căderea liberă” a dolarului pe piețele valutare.

O altă cauză a căderii, invocată de cercurile oficiale americane, este de natură conjuncturală: în timp ce se consideră că S.U.A. au făcut pași importanți în direcția depășirii recesiunii din 1974-1975, alte țări industriale, parteneri principale ale S.U.A., nu au realizat asemenea pași și, ca urmare, comerțul american cu aceste țări nu s-a dezvoltat suficient. Reprezentantul Sistemului federal de rezerve al S.U.A., citat anterior, s-a referit la un model econometric care ar dovedi că deficitul comercial al S.U.A. de circa 30 miliarde dolari s-ar putea reduce cu 10-20 miliarde în cazul în care economia țărilor capitaliste industrializate cu care S.U.A. fac comerț s-ar redresa mai repede. Pentru a acționa și în direcția promovării exporturilor americane, administrația Carter a luat unele măsuri de îmbunătățire a poziției comerciale a S.U.A., cum ar fi dublarea creditelor destinate sprijinirii exporturilor agricole și majorarea substanțială a creditelor Băncii de Export-Import a S.U.A. (Exim-bank) destinate exporturilor americane în general, considerîndu-se că în felul acesta se vor realiza progrese în 1978 pe linia stimulării exportului. Președintele Carter a mai anunțat pregătirea unui program economic complex destinat ameliorării situației balanței de plăți, reducerii deficitului comercial și întăririi activității în domeniul investițiilor, în scopul creării unor condiții mai bune de fundamentare a valorii dolarului.

„Aportul” speculației

ÎN CAZUL economiilor de piață, cursurile valutare sînt influențate nu numai de factori economici, dar și de speculație. Este firesc în asemenea economii ca, într-o perioadă de mari fluctuații valorice pe piața valutară, de dezechilibrare a schimburilor și de criză, rolul speculației să crească, apor-

tul acesteia în procesul deprecierei dolarului să aibă o pondere sporită.

Comentatorii occidentali, referindu-se la comportarea piețelor față de dolar, au considerat că una din cauzele creșterii presiunilor speculative ar fi constituit-o lipsa intervenției autorităților americane în sensul sprijinirii cursului dolarului.

Este știut că S.U.A. au cultivat pînă în prezent tradiția neintervenției pe piețele valutare, afirmînd că în cazul în care apar discrepanțe de curs între dolar și alte valute, este datoria celorlalte țări să intervină pe piață pentru a restabili echilibrul. Această poziție a fost menținută și în cursul ultimului an: după date oficiale, cumpărările de dolari de către principalele bănci centrale din țările parteneri ale S.U.A., efectuate în cadrul intervenției pe piețe pentru sprijinirea dolarului, s-au ridicat la peste 30 miliarde dolari. Este probabil că această intervenție a avut un oarecare efect asupra speculației și, în general, asupra cursului dolarului, însă, așa cum s-a constatat, ea nu a putut preveni căderea cursului.

Trăgînd concluziile necesare, responsabili politici monetare a S.U.A. au renunțat la atitudinea de relativă indiferență față de evoluția cursului dolarului pe piețele externe, hotărînd să intervină prin cumpărări de dolari pentru contracararea presiunilor speculative. În declarația prezidențială din 21 decembrie 1977 se arată în acest sens că, în strînsă consultare cu partenerii străini, se va interveni în măsura necesară „pentru a combate condițiile dezordonate de pe piețele valutare”. Ca urmare, autoritățile americane au obținut un credit în valute străine de 20 miliarde dolari, destinat apărării dolarului. Așa cum rezultă și din declarațiile factorilor de răspundere americani, intervențiile pe piețele valutare, indiferent de unde ar veni, nu pot domina aceste piețe, nu pot influența în mod hotărîtor o evoluție fundamentală.

Ce va urma ?

ESTE INCONTESTABIL că, indiferent de cauze, noua criză a dolarului a afectat interesele tuturor țărilor care, participînd la activitatea economică internațională, utilizează această monedă ca instrument de rezervă, de comerț, de investiții. Măsurile luate pentru combaterea cauzelor actualei dezordini vor avea un efect mai apropiat sau mai îndepărtat asupra evoluției cursului dolarului, în sensul aducerii lui spre nivelul justificat de situația economiei americane și de politica monetară a S.U.A.

Rămîne însă constatarea că în actuala așezare a relațiilor valutare internaționale pot, oricînd, provoca crize, dezordini, conflicte. Noua criză a dolarului constituie încă un argument pentru revizuirea de fond a acestor relații, pentru instaurarea unui nou sistem monetar internațional, mai echitabil.

dr. Costin KIRIȚESCU

TENDINȚE — CONJUNCTURI

Dinamica prețurilor internaționale ale produselor de bază în luna decembrie 1977

TENDINȚA de creștere a prețurilor internaționale din trim. IV 1977, care a urmat după evoluția depresivă din cursul verii, a marcat o ușoară accelerare la sfârșitul anului 1977. Această evoluție a fost determinată în special de scăderea în continuare a cursului dolarului față de celelalte valute occidentale și mai puțin de acțiunea unor factori de ordin conjunctural. Potrivit indicelui agregat I.E.M. prețurile internaționale ale produselor de bază cuprinse în nomenclatorul de export-import al R.S. România au crescut, pe ansamblu, în luna decembrie 1977 cu 1,8%. Prețurile la materii prime și semifabricate industriale au crescut în medie cu 1,6%, și anume: la minereuri (+2,5%), la metale, în special la cele neferoase (+1,7%) la fibre animale și vegetale (+2,7%) și la piel brute (+5%). Singurul produs la care prețurile au scăzut a fost cauciucul (-3,2%). La combustibili prețurile au continuat să crească în special la cărbuni (+4,2%) și mai puțin la produse petroliere (+1,2%). Prețurile la produse agro-alimentare, deși au crescut pe ansamblu (+2,2%), au prezentat o evoluție diferențiată: au crescut la carne și produse animaliere (+4,2%), precum și la semințe oleaginoase și grăsimi animale și vegetale (+3,7%). Pe de altă parte, prețurile au scăzut ușor la cereale (-0,1%), precum și la zahăr și produse tropicale (-0,8%).

Sectorul conjuncturii economice internaționale și marketing — I.E.M.

INDICELE SINTEVIC I.E.M. IN ANII

Categorie de produse	Anul	Indici anuali	1970-1977=100	
			Nov.	Dec.
INDICE GENERAL	1975	219,2	212,6	212,1
	1976	226,2	229,9	231,3
	1977	229,7	227,3	231,3
1. Produse alimentare	1975	203,7	187,2	184,7
	1976	180,8	175,9	177,3
	1977	180,7	176,4	180,2
- cereale	1975	216,7	206,2	198,2
	1976	198,3	167,8	170,5
	1977	161,6	167,0	166,9
- sem.oleag., prod.deriv., gras.anim. și veg.	1975	195,0	178,0	176,9
	1976	168,7	178,3	175,6
	1977	189,1	167,1	173,3
- anim., carne și prod. animal.	1975	159,3	166,4	165,1
	1976	152,8	158,6	160,0
	1977	158,8	164,9	171,9
- zahăr și produse tropicale	1975	314,0	223,1	224,9
	1976	243,5	234,8	240,1
	1977	263,3	240,0	238,1
2. Combustibili	1975	343,0	352,0	347,5
	1976	366,7	374,0	383,6
	1977	338,1	402,2	409,2
- cărbuni și coca	1975	260,0	247,1	243,9
	1976	266,5	278,7	281,9
	1977	289,1	300,1	312,6
- țifet	1975	461,2	492,0	492,0
	1976	496,7	500,8	500,8
	1977	551,8	551,8	551,8
- produse petroliere	1975	373,9	394,3	387,1
	1976	408,4	412,4	431,0
	1977	439,1	438,7	444,1
3. Materii prime industriale	1975	189,1	181,5	182,8
	1976	201,9	207,5	206,1
	1977	198,5	195,0	198,1
- minereuri	1975	178,4	174,1	173,6
	1976	164,9	165,6	166,7
	1977	149,8	146,9	150,7
- metale	1975	185,1	173,7	174,5
	1976	194,8	196,2	194,6
	1977	190,6	196,7	192,7
- cauciuc	1975	159,8	162,1	175,6
	1976	219,5	235,2	222,2
	1977	251,0	242,7	235,0
- lemn și produse din lemn	1975	229,0	218,4	218,1
	1976	222,1	230,8	230,8
	1977	228,4	232,9	236,8
- fibre animale și vegetale	1975	162,4	166,5	174,2
	1976	228,4	254,8	247,5
	1977	212,3	176,2	180,9
- piei	1975	114,8	142,9	135,2
	1976	169,8	150,9	163,7
	1977	186,6	182,0	191,7

a) Date provizorii pentru porci, vițel, carne de vită, peon, guncă, pânză, ouă, huiță, coca de furnal, minereu de fier, feromangan, ferossiliciu, oțel comercial, tablă groasă, tablă subțire, laminată la rece, sîrmă neagră recoaptă, țevi din oțel, laminată de cupru, cherestea de rășinoase, celuloză, hîrtie Kraftliner, iută.

Orientări în dezvoltarea economică

Siria: valorificarea bogățiilor naturale

PÎNĂ LA DESCOPERIREA rezervelor de țifet și începerea valorificării acestora, acum cîțiva ani, economia siriană se baza aproape în exclusivitate pe agricultură, industria fiind reprezentată mai ales prin sectoarele textil și al pielăriei. În prezent, din punctul de vedere al zăcămintelor de petrol, ca principală bogăție a subsolului țării, Siria ocupă locul 22 pe plan mondial cu rezerve de circa 1 miliard tone, din care certe aproximativ 220 milioane. Rezervele siriene de gaze naturale ating circa 20 miliarde m³. În anul 1980 producția de țifet a țării va depăși 15 milioane tone, datorită dezvoltării capacităților de extracție, intrării în exploatare a unui nou zăcămint la Aleyan etc. Siria posedă și zăcăminte de fosfați (a doua bogăție a subsolului ca importanță), din care se va extrage în anul 1980 o cantitate de trei ori mai mare decît cea actuală (1,35 mil. tone). Producția de îngrășăminte azotoase va spori și ea la 174 mii tone în anul 1980, acoperindu-se cererea internă de cea dată (60 mii tone) și oferindu-se restul la export. În următorii cîțiva ani se va construi o uzină chimică cu o capacitate de 1000 tone/zi amoniac și 1050 tone/zi uree.

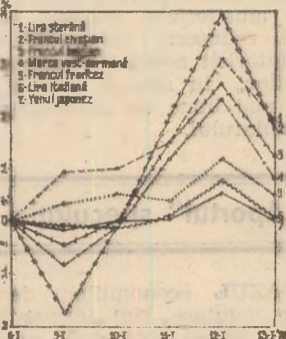
Pînă în 1980 vor mai fi construite: o fabrică de anvelope (600 mii bucăți/an), trei centrale electrice cu o capacitate de 100 MW fiecare, unități productive în industria cimentului, textilă și alimentară. În 1980 se vor obține 600 mii tone de produse siderurgice. Activitatea de construcții va crește în medie cu 10 la sută pe an; de aceea se prevede ca în anul 1980 să se realizeze o producție de 6 milioane tone.

În domeniul transporturilor se prevede construirea a circa 1580 km șosele pentru asigurarea circulației interne și a legăturilor cu Iordania, Turcia și Liban, precum și construirea a circa 600 km căi ferate.

Principalul obiectiv al agriculturii siriene pentru perioada 1976-1980 este autoaprovizionarea cu produse agricole. Vor fi extinse, în vederea atingerii acestui scop, suprafețele irigate din nord-vestul țării pe riul Orontes și din nord-estul ei, la Khabour, cu circa 20 mii ha de teren. În valca Eufuratului se proiectează irigarea a circa 640 mii ha, din care 240 mii în perioada sus-menționată. Pînă în 1980 se tinde să se obțină următoarele producții: 2,3 milioane tone/an de griu (față de 1,6 milioane tone în 1976), 198 mii tone de porumb, 2 milioane tone de sfeclă de zahăr (187 mii tone în 1975), 950 mii tone de lapte, 190 mii tone de carne.

EVOLUȚII MONETARE

ÎN SĂPTĂMÎNA 9-13 ianuarie 1978 pe piețele valutare a continuat să se manifeste o atmosferă de incertitudine caracterizată prin persistența fluctuațiilor ample în evoluția cursurilor diferitelor valute occidentale. Factori cum ar fi majorarea dobânzilor pe piața internă a S.U.A., indicii economici relativ mai favorabili realizați în ultima lună a anului precedent au exercitat o influență limitată asupra cursului dolarului pe piețele valutare. În același timp, piața reacționează la primele evaluări ale proiectului programului economic al Administrației S.U.A. pe anul în curs. Se remarcă, în continuare, că în lipsa unui program concret în domeniul energiei, influența provocată de deficitul important datorat importului de petrol al S.U.A. va continua să afecteze în bună măsură poziția dolarului pe piețele de schimb. Francul elvețian după un recul la începutul intervalului cînd a atins 2,0450 franci pentru un dolar, a revenit foarte puternic atîngînd un maxim al săptămîinii de 1,9340 franci pentru un dolar (+3,9% peste închiderea de referință) după care regresînd ușor, a închis la circa 1,9750 franci pentru un dolar. Marca vest-germană a cotat la deschidere cu circa

Evoluția cursurilor principalelor valute în perioada 9-13 I, față de dolarul S.U.A., luîndu-se ca bază cursurile din ziua de 6 I 1977.

0,8% sub închiderea de referință, respectiv 2,1550 mărci vest-germane pentru un dolar, după care a atins un maxim de circa 2,0880 mărci vest-germane pentru un dolar, terminînd intervalul la circa 2,1200, respectiv cu 0,8% peste nivelul de referință. Lira sterlină a evoluat constant ascendent în raport cu dolarul, atîngînd un nivel de depreciere de 3,1% la cursul de 1,9580 dolari pentru o liră. Yenul japonez s-a distins prin evoluția foarte constantă în jurul valorii de 240 yeni pentru un dolar.

Nivelul dobânzilor la eurodepozitele pe 6 luni s-a situat circa 7,875% pentru eurodolarul S.U.A., 3% pentru eurodepozitele vest-germane și 1,75% pentru eurofrancii elvețieni.

În contextul menținerii incertitudinii pe piețele de schimb, prețul aurului a continuat să înregistreze o creștere. Nivelul de 174,20 dolari/uncie atins în cursul acestui interval este cel mai înalt din ultimii trei ani.

Paul DUMITRAȘCU
Gheorghe MUNTEAN

GLOSAR

Facilități de finanțare ale F.M.I.

PE LINGĂ TRANȘELE de credit, o țară membră a Fondului Monetar Internațional poate obține împrumuturi în cadrul facilităților de finanțare care, spre deosebire de tranșele de credit, se acordă în cazuri speciale de deficite ale balanțelor de plăți. Tragerile în cadrul facilităților de finanțare sînt independente de utilizarea tranșelor de credit și pot fi acordate în limita anumitor procente din cotele de participare la F.M.I.

Facilitatea de finanțare **compensatorie** are drept scop acordarea de împrumuturi țărilor — în special în curs de dezvoltare — care înregistrează scăderi bruște și importante ale încasărilor valutare din exporturi și, în consecință, deficite ale balanțelor de plăți. Tragerile în cadrul acestei facilități, înființate în anul 1963, se fac numai pentru a compensa scăderea veniturilor din exporturi, cu condiția ca scăderea exporturilor să fie temporară, să se datorească în mare măsură unor factori care nu pot fi controlați de țara solicitantă, iar această țară să colaboreze cu F.M.I. pentru a găsi soluții adecvate în vederea rezolvării dificultăților legate de balanța sa de plăți. Facilitatea de finanțare a **stocurilor tampon** este destinată să ajute țările — în special țări în curs de dezvoltare — să depășească dificultățile balanțelor de plăți, dacă aceste dificultăți au fost cauzate de participarea țării în cauză la aranjamente sau acorduri internaționale privind formarea și funcționarea stocurilor tampon. Facilitatea de finanțare **pe termen prelungit** este destinată să finanțeze — pe termene mai lungi și cu sume mai mari în raport cu cotele de participare — țările membre care întâmpină dificultăți importante ale balanțelor de plăți. O țară membră poate solicita împrumuturi în cadrul acestei facilități dacă deficitul balanței de plăți este urmarea unor schimbări structurale în economie și dacă țara respectivă este dispusă să aplice măsuri corective pe termen de 2-3 ani. Facilitatea de finanțare **petrolieră** este o facilitate temporară, care a funcționat în anii 1974-1975 și a fost destinată să acorde împrumuturi țărilor membre ale F.M.I. care au înregistrat deficite ale balanțelor de plăți ca urmare a majorării prețului țițeiului. **Facilitatea Witteveen** (după numele actualului director executiv al F.M.I.) este destinată să acorde credite suplimentare, relativ avantajoase, țărilor care înregistrează deficite cronice ale balanțelor de plăți și care au epuizat celelalte posibilități de trageri asupra F.M.I. (vezi „Revista economică” nr. 44/1977).

M. I.

Deficit

Albert Winkler, Lipova — În ciuda faptului că în perioada 1962-1975 a avut încasări de pe urma vânzării de licențe în străinătate de aproape 6 miliarde mărci, R.F. Germania, cumpărând în aceeași perioadă licențe în valoare de peste 14 miliarde dolari, a înregistrat un deficit de 8,3 miliarde mărci. Cu alte cuvinte, deși ponderea cheltuielilor pentru cercetare-dezvoltare în produsul social brut a crescut în intervalul amintit, ajungând la 2,21% în 1975, exportul de licențe a acoperit importul numai în proporție de 42%. Cazul R.F.G. la care vă referiți dv. nu este însă singular. Potrivit unui studiu al Institutului de cercetări economice din Reșania

de Nord-Westfalia, din 11 țări occidentale industrializate, care contribuie cu circa două treimi la comerțul mondial, numai trei (între care Anglia) aveau o balanță activă a licențelor: restul înregistrau deficite, dintre care cel mai mare era al Japoniei.

Analizînd cauzele deficitului vest-german, studiul constată că el aparține în proporție de 57% industriei electronice și electrotehnice. Peste 80% din importul vest-german de licențe se face din trei țări (S.U.A., Elveția și Olanda), tocmai țările cu cele mai mari investiții directe în R.F.G. Aceasta deoarece — așa cum constată studiul citat, relatat în revista **VDI Nachrichten** (9 XII 1977) — cele mai mari cheltuieli pentru cumpărarea de licențe sînt efectuate de întreprinderile cu o participare străină mai importantă la capital.

Știință și tehnologie

Vasile Colț, Iași — Alegînd ca temă a următoarei Conferințe mondiale pentru studierea viitorului „Știința, tehnologia și viitorul”, problema care reprezintă un punct al ordinii de zi provizoriu a Conferinței Națiunilor Unite privind știința și tehnologia în folosul dezvoltării ce va avea loc la Geneva în vara anului 1979, Federația mondială pentru studierea viitorului urmărește să facă din aceste dezbateri de mare actualitate un precursor

al celor de sub egida O.N.U. În intenția organizatorilor, punctul cel mai important al Conferinței mondiale pentru studierea viitorului, care va avea loc în luna mai 1979 în Berlinul occidental, este „cum să se definească și să se concretizeze funcțiile tehnologiei pentru orientarea dezvoltării în sensul justiției sociale și al asigurării unor condiții de viață omenești”. O atenție specială va fi acordată acțiunilor concrete ce se cer întreprinse pentru intensificarea dialogului și cooperării între țările „lumii a treia” și țările industrializate în vederea reducerii marilor decalaje care le separă.

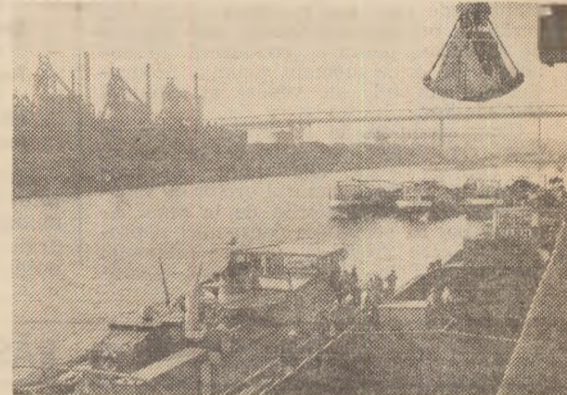
această posibilă cale de navigație. Studiul urmărește între altele o estimare a traficului de mărfuri (inclusiv în alte țări decît cele două menționate) pe care l-ar facilita această legătură. De pe Dunăre navele ar urma să intre pe afluentul său Morava, care ar urma să fie legat, pe cursul său superior, printr-un canal, de fluviul Vardar. Acesta trecînd de pe teritoriul Iugoslaviei pe cel al Greciei sub numele de Axios, se varsă în Marea Egee la vest de Salonic.

2) Potrivit C.E.E./O.N.U., se așteaptă ca studiul economic privind o cale navigabilă între Dunăre și Oder (și implicit Elba) să se încheie în 1979.

Canal navigabil

Cornel Lazăr, Corabia — 1) Amenajarea unei legături pe apă între Dunăre și Marea Egee se află actualmente în studiu. Comitetul de lucru pentru transporturile pe apele interioare al CEE/O.N.U. a fost informat în luna noiembrie 1977 de Grecia și Iugoslavia că vor supune o cerere Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare de a participa la finan-

țarea primei faze a studiului economic privind

Dunărea — importantă arteră de navigație a continentului european

Tîrgul Internațional Viena

Messegeleände, Wien 2

Ideii, produse, informare, soluționarea celor mai variate probleme concentrate numai la VIENA

TÎRGUL DE SPECIALITATE 1978 (extras)

möbel '78 Tîrgul austriac specializat în mobilă

Messegeleände, Wien 2 4 - 7. 3. 1978

aqua-therm '78 international

Tîrg specializat pentru încălzire, climatizare, cază, instalații sanitare și antipoluare

Messegeleände, Wien 2 5 - 8. 4. 1978

WDW international

Săptămîna vieneză a modei pentru femei

Messepalast, Wien 7 9 - 11. 4. 1978

ifabo '78

Tîrg specializat pentru organizarea și dotarea birourilor

Messegeleände, Wien 2 17 - 20. 5. 1978

Informații și legitimații pentru tîrg:

Consilierul comercial al Ambasadei Austriei la București str. Londra nr. 6 7000 București

Conducerea prin costuri

(Urmare din pag. 24)

produs (sortiment) considerat de bază. Timpul orar normal înmulțit cu retribuțiile lucrătorilor ce efectuează operațiile dau retribuțiile directe orare normale, care se însumează pe produs sau pe grupe de produse.

Elementele de cheltuieli indirecte fixe se normează pe produse în funcție de structura producției și de mărimea medie previzibilă a acestora. Cheltuielile normale împărțite la numărul standard (maxim) al orelor de funcționare a unității dau elementele de cheltuieli fixe (convențional constante) orare normale pe produse.

Elementele de cheltuieli indirecte variabile sînt normale în funcție de structura producției și de mărimea medie a acestora în perioadele anterioare, precum și în funcție de coeficientul de variație. Elementele de cheltuieli orare normale pe produse se obțin împărțind cheltuielile totale la numărul normal (normal) al orelor de funcționare a unității.

Însumînd elementele de cheltuieli indirecte normale (orare și totale) pe produse, rezultă bugetul cheltuielilor indirecte ale unității. Pentru fiecare element de cheltuieli se precizează contul analitic de evidențiere în contabilitate a cheltuielilor efective. Adăugîndu-se la buget cheltuielile directe normale cu materiile prime și cu retribuțiile directe, rezultă planul costului producției unității. În scopul unei mai juste urmăririi și analizei, elementele de cost sînt regrupate în fixe și variabile pe produse. Costul orar normal pe produse permite conducerii să cunoască în orice moment situația producției din punctul de vedere al evoluției cheltuielilor.

Comparîndu-se, la intervale scurte de timp, cheltuielile efective — evidențiate în conturi — cu cheltuielile normale (cheltuieli orare x numărul orelor de funcționare), rezultă abaterile de la plan. Acestea pot să semnifice consumuri neproductive, care grevează asupra eficienței producției. Prin decizii oportune, con-

ducerea poate remedia operativ deficiențele care au cauzat abaterile negative.

Metodologia propusă asigură nu numai posibilități de aplicare a metodei conducerii prin costuri în industria morăritului, ci și simplificarea, iar în perspectivă renunțarea la postcalculația costurilor producției. De asemenea, ea permite o mai bună corelare a activității de planificare, urmărire și control al producției cu activitatea de calculație și control al costurilor producției.

Rezultatele studiului întreprins la unitatea de morărit analizată s-au apropiat considerabil de rezultatele obținute prin aplicarea metodologiei existente, ceea ce atestă valabilitatea metodologiei propuse. Studiul relevă existența premiselor practice ale introducerii în întreprinderi a metodei de conducere prin costuri, cu implicații pozitive asupra tuturor activităților.

Eficiența metodei rezultă în primul rînd din economii indirecte, cum ar fi:

- optimizarea procesului decizional,
- structurarea și ierarhizarea mai corespunzătoare a elementelor sistemului, delimitarea și localizarea responsabilităților,
- reglarea și autoreglarea funcționării,
- îmbunătățirea circuitelor informaționale,
- corelarea mai bună a activităților de producție cu cele funcționale.

Metoda de conducere prin costuri se relevă că o strategie de conducere modernă a întreprinderilor, adaptată prelucrării automate a datelor, contribuind la sporirea eficienței economice.

INTREBĂRI — RĂSPUNSURI

MARCEL JURCA, Sighetul Marmăției — În aplicarea art. 12 din Decretul nr. 246/1977, zilele de absență, învoire sau concediu fără plată se iau în considerare de la data aplicării Decretului, respectiv de la 1 septembrie 1977. Absențele anterioare acestei date nu se iau în considerare. Persoana la care vă referiți are deci dreptul la alocația de stat pentru copii în luna septembrie.

TUDOR ANDRONACHE, Brăila — Perioada cît ați lucrat ca membru al cooperativei agricole de producție, fiind retribuit cu zile muncă (1958—1963), nu se consideră vechime în muncă în sensul Codului muncii, astfel că nu se ia în considerare nici la stabilirea vechimii neîntrerupte în aceeași unitate.

MARIAN SIMION, Dej — Problema ridicată de dv. este soluționată prin prevederile pct. 3 din lt. c a anexei nr. 2 la H.C.M. nr. 69/75. Persoanele care ocupă funcții de conducere prevăzute și cu indemnizații și care sînt transferate sau trecute în interesul serviciului în funcții la care retribuirea se face pe gradații, pot fi încadrate la una din gradațiile prevăzute la retribuirea funcției cu care au fost încadrate, putîndu-li-se asigura o retribuire cel mult egală cu clasa de retribuire avută.

NICULAE ISAIC, Tulcea — Persoana care s-a încadrat în muncă după pensionarea de gr. III (anterior Legii nr. 3/1977) își păstrează vechimea neîntreruptă în muncă și în aceeași unitate dacă reîncaadrarea s-a făcut în termen de 90 de zile

de la încetarea pensionării. În aceste condiții retribuirea cuvenită pentru funcția îndeplinită se stabilește ținîndu-se seama și de prevederile art. 200 alin (2) și (3) din Legea nr. 57/1974.

ANGHEL MORUN, Galați — Retribuirea tarifară majorată cu 5—25% prevăzută de Legea 57/1974, pentru conducătorii auto care depășesc programul de lucru, acordată în condițiile prevăzute de H.C.M. nr. 69/1975, se ia în considerare la stabilirea cuantumului alocației de stat pentru copii, avînd caracter de retribuire tarifară.

VIRGINIA BERKOVITS, Brașov — Încadrarea dv. în clasa a V-a de retribuire, în primul an de la absolvirea învățămîntului mediu, s-a făcut conform prevederilor anexei VII la Legea nr. 57/1974. Dv. ați ocupat o funcție administrativă.

BIROUL FINANCIAR C.F.R., Suceava — Art. 16 din Decretul nr. 246/1977 prevede că alocația de stat pentru copii se acordă numai de la data stabilirii dreptului. Depunerea cererilor cu întîrziere de către unele persoane încadrate în muncă nu dă posibilitatea plății retroactive. Prevederea cuprinsă în Decretul nr. 285/1960 este abrogată.

INTREPRINDEREA FORESTIERĂ DE EXPLOATARE ȘI TRANSPORT, Reghin; INTREPRINDEREA DE PRODUCȚIE, PRESTĂRI Arad — Paginile din Suplimentul la care vă referiți au avut o altă destinație.

Revista ECONOMICA

editată de Consiliul Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale, Institutul Central de Cercetări Economice

Sumarul nr. 3 din 20 ianuarie 1978

NICOLAE CEAUȘESCU, GINDIRE CREATOARE ȘI ACȚIUNE DINAMICĂ ÎN SLUJBA PROGRESULUI ȘI BUNĂSTĂRII

- Orientări fundamentale care au imprimat un curs calitativ nou dezvoltării economico-sociale a țării (Marin Popescu) 1
- O viziune integratoare asupra agriculturii ca ramură de bază a economiei naționale (Ion Stanciu) 5
- Contribuție hotărîtoare la amplificarea participării României la circuitul economic mondial (Constantin Stanciu) 8
- Aniversarea tovarășului Nicolae Ceaușescu — în gîndul și inima întregii națiuni
- Un mare gospodar al bunurilor țării (Stelian Mureșanu)
- Indicații prețioase pentru creșterea continuă a eficienței economice (Ion Velican)
- O strategie de largă perspectivă pentru valorificarea superioară a resurselor țării (ing. Felix Scvorțov)
- Permanentă preocupare pentru soarta agriculturii și a țărănimii noastre (Ion Andrei) 12-14
- Adîncirea continuă a democrației — componentă de bază a dezvoltării societății românești (prof. dr. Mihai Păraluță) 15

ECONOMIE NAȚIONALĂ

- Îmbunătățirea indicatorilor calitativi — obiectivul fundamental al întrecerii socialiste (B. Pădure) 19
- Dezbateri „R.E.” Criteriul producției de export în fundamentarea eficienței investițiilor (I) 21

CONDUCERE ORGANIZARE

- Acțiunea „R.E.” pentru promovarea metodelor avansate și generalizarea experienței înaintate. Conducerea prin costuri — instrument de fundamentare a deciziilor în gestionarea resurselor materiale și bănești (Ludovic Torjai, drd. Dumitru Oprean) 23

DOCUMENTAR ÎN AJUTORUL CELOR CE STUDIAZĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÎNTUL POLITICO-IDEOLOGIC

- Mic dicționar economic. Creșterea productivității muncii (dr. G. Răboacă) 25

TEORII — IDEI

- Școli — curente — economiști. „Noua” școală de la Cambridge. (dr. Dorel Opreșcu) 26

ECONOMIE MONDIALĂ

- Dolarul — „cădere liberă” sau „presiuni speculative”? (dr. Costin Kirîțescu) 28

Redacția și administrația: Calea Dorobanților nr. 11—25, 71.131 București, telefon 12.13.69.

Cont. I.S.I.A.P. nr. 64.51.301.52 B.N.R.S.R. — filiala sect. 1 București
Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa semtelii”.

**CREDEȚI CĂ NUMAI UN BULETIN METEOROLOGIC POATE SĂ VĂ CONVINĂ
CĂ SEZONUL RECE A SOSIT ?**

Și comerțul de stat poate să o facă!

Priviți o vitrină, intrați în magazinele de specialitate ale comerțului de stat și veți găsi... un bogat sortiment de produse adecvate sezonului:

CONFECȚII: paltoane, pardesie, balonseide, costume, rochii, taioare, fuste, pantaloni, sacouri, sarafane;

TRICOTAJE: pulovere, scopolouri, bluze;

LENJERIE PENTRU INTERIOR: țesături din PNA, lână și mătase;

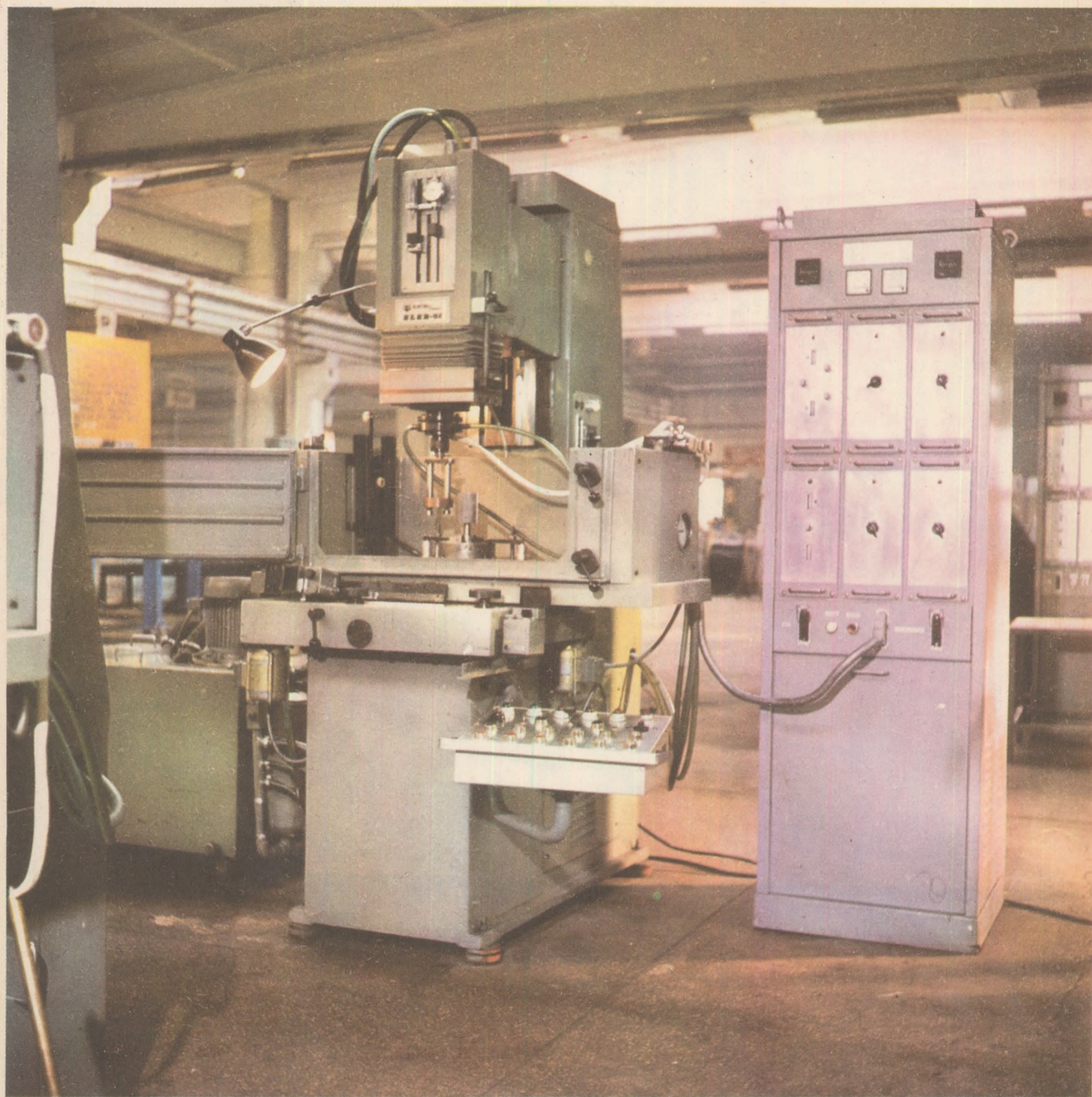
ÎNCĂLȚĂMINTE cu fețe din piei naturale și sintetice, articole de marochinărie și galanterie.

**MODELE NOI,
DESENE MODERNE,
COLORIT SPECIFIC
SEZONULUI!**

ELECTROTIMIȘ

produce utilaje tehnologice pentru industria electrotehnică

Mașina de prelucrat prin electroeroziune tip „ELER-01” – este destinată prelucrării pieselor din materiale dure și foarte dure (oțeluri aliate, carburi metalice).

caracteristici tehnice :

- cursa de lucru 200 mm
- suprafața mesei de lucru 600×400 mm
- cursa transversală a mesei 225 mm
- cursa longitudinală a mesei 410 mm

- capacitatea generatorului 50 A
- dimensiuni de gabarit $1500 \times 3200 \times 2250$ mm

producător :
ELECTROTIMIȘ

Întreprinderea de utilaje
pentru industria electrotehnică
România, Timișoara, Calea Buziașului nr. 15,
telefon 3 77 07 ; 3 53 00 ; 3 52 00 ; telex 43291